

ПРЕДШКОЛСКА УСТАНОВА "РАДОСНО ДЕТИЊСТВО" НОВИ САД

**ИЗВЕШТАЈ
О РЕАЛИЗАЦИЈИ ГОДИШЊЕГ ПЛАНА РАДА
ПРЕДШКОЛСКЕ УСТАНОВЕ "РАДОСНО ДЕТИЊСТВО" НОВИ САД
ЗА ПЕРИОД ОД 01.09.2022 – 31.08.2023. ГОДИНЕ**

Нови Сад, август 2023. године

САДРЖАЈ

У В О Д	3
ОРГАНИ УСТАНОВЕ	3
1. УПРАВНИ ОДБОР	4
2. ЦЕНТРАЛНИ САВЕТ РОДИТЕЉА	6
3. ДИРЕКТОР	6
4. ПОМОЋНИК ДИРЕКТОРА	11
I ДЕО: ИЗВЕШТАЈ О ОБУХВАТУ ДЕЦЕ И УСЛОВИМА ФУНКЦИОНИСАЊА УСТАНОВЕ	11
1. Обухват деце и структура васпитних група по узрастима и типовима боравка	11
2. Кадровска основа функционисања Установе	12
3. Остваривање и унапређивање родне равноправности	
4. Материјално-финансијска основа функционисања Установе	13
5. Исхрана деце	14
II ДЕО: ИЗВЕШТАЈ О РЕАЛИЗАЦИЈИ ПРОГРАМА ПРЕВЕНТИВНО-ЗДРАВСТВЕНЕ ЗАШТИТЕ	23
III ДЕО: ИЗВЕШТАЈ О РЕАЛИЗАЦИЈИ ПРОГРАМА СЛУЖБЕ СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ	35
IV ДЕО: ИЗВЕШТАЈ О РЕАЛИЗАЦИЈИ ПРОГРАМА ОБРАЗ. И ВАСПИТАЊА	41
1. Како смо развијали реални програм	41
2. Реализација плана стручног усавршавања	50
3. Извештај о активностима вртића центра кластера „Калимеро“	93
4. Посебни програми и услуге породици и деци	95
5. Извештаји стручних органа:	101
• Стручни актив васпитача у Установи	101
• Стручни актив медицинских сестара васпитача у Установи	102
• Стручни актив за развојно планирање у Установи	103
• Тим за обезбеђивање квалитета и развој у Установи	105
• Тим за самовредновање у Установи	107
• Тим за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања Установе	110
• Тим за инклузивно образовање у Установи	137
• Тим за професионални развој у Установи	145
• Стручни актив стручних сарадника у Установи	146
• Стручни актив васпитача који реализују в.о.р. на језику националних мањина.	148
V ДЕО: ИЗВЕШТАЈ СЛУЖБЕ ЗА БЕЗБЕДНОСТ И ЗАШТИТУ НА РАДУ	156
VI ДЕО: ДАВАЊЕ НЕПОКРЕТНОСТИ У ЗАКУП	157

У В О Д

Делатност Установе дефинисана је Законом о основама система образовања и васпитања, Законом о предшколском васпитању и образовању, као васпитање и образовање деце предшколског узраста, као и Правилником о општим основама предшколског програма ("Службени гласник РС" - Просветни гласник" 14/06)

Предшколска установа обавља и делатност којом се обезбеђују исхрана, нега, превентивно-здравствена и социјална заштита деце предшколског узраста, у складу са законом.

У оквиру предшколског васпитања и образовања остварује се и припремни предшколски програм.

Решењем Привредног суда у Новом Саду од 21.03.2011. године, Посл. бр. Фи. 451/2011, извршено је усклађивање делатности Установе са Законом о класификацији делатности.

Радно време у Установи, у трајању од 11 часова дневно, од 05.30 до 16.30 часова, утврдила је на XXIV седници од 29.11.2013. године Скупштина Града Новог Сада Решењем (бр. 6-33/2013—584/1-I од 29.11.2013. године), о давању сагласности на Одлуку о почетку и завршетку радног времена у ПУ "Радосно детињство" Нови Сад.

Делатност Предшколске установе остварује се у 75 објекта - вртића.

Делатност Установе обавља се, поред вртића, у још два објекта и то: Управну зграду, која се налази у улици Павла Симића бр. 9, Централна кухиња у Ул. Привредникова 4б.

У Управној згради у ул. Павла Симића 9 смештене су следеће службе: Економско-финансијска, Служба правних и општих послова, део Педагошко-психолошке службе, Служба социјалне заштите и Служба за материјално физичко обезбеђење објеката.

У извештајном периоду, средства за финансирање функција и делатности Установе, обезбеђивана су из Буџета Града Новог Сада, Буџета Републике Србије и осталих извора (донатори, спонзори, изнајмљивање простора и др.).

Плате запослених се исплаћују у складу са Уредбом о изменама и допунама Уредбе о коефицијентима за обрачун и исплату плата запослених у јавним службама.

ОРГАНИ УСТАНОВЕ

Установа има органе управљања, руковођења, стручне и саветодавне органе, у складу са Законом о основама система образовања и васпитања и Статутом, који представља основни општи акт Установе.

Органи Установе су:

1. Управни одбор
2. Централни савет родитеља
3. Директор

1. УПРАВНИ ОДБОР

Управни одбор Установе је орган управљања који одржава редовне седнице у складу са Законом, Статутом и Пословником о раду Управног одбора, бр. 922/01 од 23.02.2023. године. У Радној 2022/2023. години, одржано је укупно 27 седница на којима су разматрана разна питања и доношене одлуке из оквира надлежности Управног одбора, утврђене Законом о основама система образовања и васпитања и Статутом Установе. За обављање послова из своје надлежности Управни одбор одговара органу који га именује и Оснивачу.

На 1. седници од 15.09.2022. године, усвојен је:

- ✓ Извештај о реализацији Годишњег плана рада ПУ "Радосно детињство" Нови Сад, за период од 01.09.2021–31.08.2022. године
- ✓ Донет је Годишњи план рада ПУ "Радосно детињство" Нови Сад за период 01.09.2022 – 31.08.2023. године
- ✓ Извештај о евалуацији Развојног плана Установе за период 2019-2022. година
- ✓ Развојни план ПУ "Радосно детињство" Нови Сад за период 2022-2027. године
- ✓ Извештај о реализацији плана стручног усавршавања и професионалног развоја запослених у ПУ "Радосно детињство" Нови Сад за 2021/2022. годину.
- ✓ План стручног усавршавања и професионалног развоја запослених за радну 2022/2023. годину
- ✓ Дата је сагласност на предлог Правилника о организацији и систематизацији послова у ПУ "Радосно детињство" Нови Сад.
- ✓ Извештај директора ПУ "Радосно детињство" Нови Сад, за период јануар-јун 2022. године
- ✓ Предлог Одлуке о именовању чланова Стручног актива за развојно планирање у Установи за период 2022-2027. године

На 2. седници од 12.10.2022. године, усвојен је постојећи Кадровски план за 2022. годину.

На 3. седници од 13.10.2022. године, усвојена је измена Финансијског плана за 2022. годину.

На 4. седници од 02.11.2022. године, усвојен је Извештај Комисије за избор директора и предлагање кандидата за директора Установе

На 5. седници од 08.11.2022. године, усвојена је измена Плана јавних набавки ПУ "Радосно детињство" Нови Сад за 2022. годину

На 6. седници од 23.11.2022. године, усвојена је измена Плана јавних набавки ПУ "Радосно детињство" Нови Сад за 2022. годину

На 7. седници од 05.12.2022. године, усвојена је измена Финансијског плана за 2022. годину.

На 8. седници од 12.12.2022. године, усвојена је Одлука о обезбеђивању поклона за Нову годину деци запослених

- ✓ Измена финансијског плана ПУ "Радосно детињство" Нови Сад за 2021. годину

На 9. седници од 20.12.2022. године, усвојена је измена финансијског плана ПУ "Радосно детињство" Нови Сад за 2022. годину

На 10. седници од 23.12.2022. године, усвојена је измена финансијског плана ПУ "Радосно детињство" Нови Сад за 2022. годину.

На 11. седници од 28.12.2022. године, усвојена је измена финансијског плана ПУ "Радосно детињство" Нови Сад за 2022. годину

На 12. седници од 30.12.2022. године, донет је Правилника о контроли и одржавању гасних котларница

На 13. седници од 05.01.2023. године, усвојен је:

- ✓ Финансијски план ПУ "Радосно детињство" Нови Сад за 2023. годину
- ✓ План јавних набавки ПУ "Радосно детињство" Нови Сад за 2023. годину

На 14. седници од 17.01.2023. године, усвојен је:

- ✓ Предлог Кадровског плана за 2023. годину
- ✓ Решење о премештају на радно место директора Предшколске установе "Радосно детињство" Нови Сад

- ✓ На 15. седници од 03.02.2023. године, дата је сагласност на предлог Правилника о организацији и систематизацији послова у ПУ "Радосно детињство" Нови Сад.

На 16. седници од 21.02.2023. године, донета је Одлука о усвајању Извештаја о извршеном годишњем попису имовине и обавеза, са стањем на дан 31.12.2022. године.

На 17. седници од 23.02.2023. године, усвојен је

- ✓ Завршни рачун Предшколске установе "Радосно детињство" Нови Сад, за период 01.01 - 31.12.2022. године.
- ✓ Извештај о реализацији програма инвестиционих активности за ПУ "Радосно детињство" Нови Сад, за 2022. годину
Извештај директора ПУ "Радосно детињство" Нови Сад, за период јул-децембар 2022. године
- ✓ Нови Пословник о раду Управног одбора

На 18. седници од 29.03.2023. године, донета је Одлука о расписивању Конкурса за пријем деце у радној 2023/2024. години

На 19. седници од 18.04.2023. године, донет је предлог Правилника о службеној, заштитној и радној одећи и обући запослених у ПУ "Радосно детињство" Нови Сад

На 20. седници од 24.04.2023. године, дата је сагласност на предлог измене Правилника о организацији и систематизацији послова у ПУ "Радосно детињство" Нови Сад.

На 21. седници од 05.05.2023. године, усвојена је измена Плана јавних набавки ПУ "Радосно детињство" Нови Сад за 2023. годину

На 22. седници од 16.05.2023. године, одбијено је Решење по жалби

На 23. седници од 19.05.2023. године, Пренос права коришћења на ПУ "Радосно детињство" Нови Сад

На 24. седници од 01.06.2023. године, дата је сагласност на предлог измене Правилника о организацији и систематизацији послова у ПУ "Радосно детињство" Нови Сад.

На 25. седници од 19.06.2023. године, усвојена је измена Плана јавних набавки ПУ "Радосно детињство" Нови Сад за 2023. годину

На 26. седници од 21.06.2023. године дата је Сагласност за продужење уговора о коришћењу земљишта

На 26.А седници од 24.07.2023. године дата је сагласност на Предлог измена Правилника о организацији и систематизацији послова у ПУ "Радосно детињство" Нови Сад;

Донета је Одлука о регулисању управљања поклонима запослених у ПУ "Радосно детињство" Нови Сад

На 27. седници од 02.08.2023. године, усвојена је измена Финансијског плана ПУ "Радосно детињство" Нови Сад за 2023. годину,; донета је Одлука о формирању новог простора-групе у објекту "Биберче", Футог и "Маслачак", Народног фронта 42.

2. ЦЕНТРАЛНИ САВЕТ РОДИТЕЉА

Централни савет родитеља је саветодавни орган Установе (у даљем тексту: Савет) који ради у седницама, у складу са Законом, Статутом и Пословником о раду Савета родитеља, бр. 2407/01 од 05.05.2014. године. У Радној 2022/2023. години одржана је једна седница на којој су разматрана разна питања из оквира надлежности Савета, утврђена Законом о основама система образовања и васпитања и Статутом Установе. Савет родитеља своје предлоге, питања и ставове упућује Управном одбору, директору и стручним органима Установе.

3. ДИРЕКТОР УСТАНОВЕ

Извештај о раду директора заснован је на Закону о основама система образовања и васпитања и Стандардима компетенција директора установа образовања и васпитања.

1. Руковођење процесом васпитања и учења детета у Предшколској установи, односно руковођење васпитно-образовним процесом

У сарадњи са тимом стручних сарадника (представника сваке ПЈ), руководиоцима ПЈ, стручним органима Установе и Локалном самоуправом, обезбедила сам услове за унапређење васпитно-образовног процеса у складу са потребама и могућностима детета, а кроз праћење савремених кретања у развоју васпитања и образовања. Приоритет у мом раду је било обезбеђивање услова за реализацију превентивних активности који се односе на безбедност и поштовање права детета, с циљем да предшколска установа буде безбедно окружење за сваког и да свако дете буде заштићено од насиља, злостављања и дискриминације. Обезбедила сам услове за спровођење инклузивног приступа у васпитно–образовном процесу, тако да је израђено:

- 363 педагошка профила,
- индивидуализован начин рада за 349 деце
- 57 деце је имало личне пратиоце и
- 349 деце третмане у ШОСО "Милан Петровић"
- 450 васпитно-образовна подршка
- 146 здравствене подршке

Пратила сам рад стручних органа на нивоу Установе и подстицала сарадњу и размену искуства.

Активно сам учествовала у свим активностима на нивоу Установе које су се односиле на спровођење нових Основа програма предшколског васпитања и образовања.

Трудила сам се да благовремено предузимам одговарајуће мере за решавање свакодневних проблема, укључујући у процес доношења одлука руководиоце свих служби и на тај начин развијала професионалну сарадњу и тимски рад.

Такође, развој квалитета васпитно-образовног процеса је обезбеђен великим ангажовањем свих учесника у васпитно-образовном процесу који у сарадњи са мном

раде на имплементацији Стандарда квалитета рада Предшколских установа.

Приоритетне области стручног усавршавања од значаја за развој образовања јесу: индивидуализован приступ у раду са децом, коришћењем различитих метода и облика рада; праћење и подстицање развоја деце; стварање толерантне и недискриминативне средине за учење и развој сваког појединца, заштита од дискриминације, насиља, занемаривања и злостављања; препознавање безбедносних ризика и реаговање на њих.

На основу приоритета Развојног плана Установе, резултата самовредновања и личних потреба свих запослених у в-о раду, стручне едукације планирају се из следећих области:

- ПРЕДШКОЛСКОГ ПРОГРАМА
- ДЕЧЈЕГ РАЗВОЈА И НАПРЕДОВАЊА
- ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНОГ РАДА
- КОМУНИКАЦИЈСКИХ ВЕШТИНА-релација: дете-васпитач, дете-мед. сестра васпитач
- ПОДРШКЕ ДЕЦИ И ПОРОДИЦИ

Стручно усавршавање запослених реализовано је у складу са Правилником о сталном стручном усавршавању и напредовању у струци: у оквиру Установе (44 сата) и одобрених облика стручног усавршавања Министарства просвете.

Професионални развој је сложен процес који подразумева стално развијање компетенција васпитача, мед. сестара и стр. сарадника са циљем квалитетнијег обављања посла и унапређивања дечјег развоја. Саставни и обавезни део професионалног развоја јесте стручно усавршавање које подразумева стицање нових и усавршавање постојећих компетенција важних за унапређивање васпитно-образовног рада, стручног рада и неге деце.

Законом је, у односу на раније важећи закон, појачана обавеза стручног усавршавања запослених у васпитно-образовном процесу. Стручно усавршавање које предузима Установа и стручно усавршавање које се спроводи по одобреним програмима обука и стручних скупова, представља део прописане педагошке норме, тј. обавезну активност васпитача, стр. сарадника у оквиру 40-часовне радне недеље.

Сви запослени у в-о раду у току ове радне године реализовали су стручна усавршавања према свом личном плану, а у складу са Законом, Правилником, Планом стручног усавршавања Установе и Документу о вредновању сталног стручног усавршавања у оквиру 44 сата интерног стручног усавршавања.

Стално стручно усавршавање које се остварује активностима које предузима Установа у оквиру својих развојних активности (44 сата) лична је одговорност сваког запосленог, а документација о реализованим активностима налази се у професионалним портфолијима запослених.

Током радне године надгледала сам рад Службе социјалне заштите, сарађивала са запосленима из те службе.

Служба Социјалне заштите обавила је све потребне послове за уписаних **16157** деце у Установу у радној 2022/2023. години. Деца су била уписана у 75 вртића Установе, који су груписани у 10 педагошких јединица. Почетком програмске године, у септембру месецу, у Установу је било уписано 17017 деце, у 732 васпитно-образовне групе.

Управни одбор Предшколске установе „Радосно детињство“ Нови Сад, на 18. седници од 29.03.2023. расписује Конкурс за пријем деце у ПУ „Радосно детињство“, за радну 2023/2024. годину. Конкурс је објављен на званичном сајту Установе. трајао 03.04-03.05.2023. године.

Детаљан извештај Службе социјалне заштите налази се у делу "Извештај о реализацији програма Службе социјалне заштите"

✓ **Праћење и унапређивање рада запослених**

У Установи сам обезбедила потребан број и одговарајућу структуру запослених.

На дан **01.09.2022.** године у Предшколској Установи је било запослено укупно **2305** радника.

Од укупног броја запослених на дан **01.09.2022.** године на неодређено радно време је било **1890** запослених неодређено радно време док је **415** радника било запослено на одређено радно време.

Од укупног броја радника који су били запослени на одређено време (**415**) на дан **01.09.2022.** године на упражњеним радним местима (не мењају никог) је било **324** запослених, а на заменама за раднике на боловању је било **91** запослених.

На дан **31.08.2023.** године у Предшколској Установи је било запослено укупно **2315** радника.

Од укупног броја запослених на дан **31.08.2023.** године на неодређено време је било **1884** запослених док **431** запослени био у радном односу на одређено време.

Од укупног броја радника који су били запослени на одређено време (**431**) на дан **31.08.2023.** године на упражњеним радним местима (не мењају никог) је био **361** запослени, а на заменама за раднике на боловању је радило **70** радника.

✓ **Развој сарадње са родитељима, органом управљања, репрезентативним синдикатима и широм заједницом**

Савет родитеља у установи формиран је на три нивоа:

- Савет родитеља вртића,
- Савет родитеља Педагошке јединице
- Централни савет родитеља

Управни одбор као орган управљања има веома важну улогу која му је дата Законом о основама система образовања и васпитања. Улагала сам напор да Управни одбор правовремено буде информисан о новим захтевима васпитно образовног рада као и обезбеђивању материјалних услова за што боље функционисање установе.

Синдикати – у Установи постоје три репрезентативна синдиката која своје синдикалне активности обављају у складу са законом.

Као послодавац сам се максимално залагала да са синдикатима остварујем сарадњу која је базирана на побољшању услова рада и остваривању и заштити права запослених.

Сарадња са државном и локалном самоуправом је изузетно уска и интензивна. Председник Централног савета родитеља Установе члан је и Локалног савета родитеља. С обзиром да је оснивач установе Скупштина Града Новог Сада квалитетна сарадња је довела до регулисања тешког финансијског стања у коме је установа била, до завршетка радова ради повећања капацитета установе за пријем деце, обезбеђивања материјалних средстава за набавку опреме, ликовног материјала и играчака и осталог.

Установа успешно сарађује и са Покрајинским секретаријатом за образовање, управу и националне заједнице, као и са Покрајинским омбудсманом.

Установа је препозната у широј заједници путем свих активности које спроводи. Укључена је у живот града и потписница је Протокола о сарадњи у области бриге о деци у Граду Новом Саду, чиме се омогућило свој деци равноправнија подршка у напредовању. Такође је установа остварила сарадњу са агенцијом за пружање физичког обезбеђења чиме је безбедност деце у вртићима подигнут на виши ниво.

Установа подржава укључивање запослених у националне, међународне и регионалне пројекте, учешће у стручним посетама, фокус групама и слично.

✓ **Финансијско и административно управљање радом Установе**

Установа је у 2022. години у потпуности измирила преузете обавезе у законом предвиђеном року. У табели се налази приказ извршења буџета по свим финансијерима за 2022. годину.

Приказ укупно планираних средстава и проценат извршења ПУ "Радосно детињство" са ребалансом града Новог Сада за 2022. годину.

Шифра програма	Шифра програмске активности/пројекта	Назив програма/програмске активности/пројекта	Усвојен буџет за 2022	Текући буџет за 2022	Извршење у 2022	Проценат извршења у односу на текући буџет
2002		ПРЕДШКОЛСКО ВАСПИТАЊЕ И ОБРАЗОВАЊЕ	3.697.168.185,00	3.789.578.058,08	3.719.321.144,88	98,1%
	2002-0002	ФУНКЦИОНОСАЊЕ И ОСТВАРИВАЊЕ ПРЕДШКОЛСКОГ ВАСПИТАЊА И ОБРАЗОВАЊА	3.402.065.185,00	3.531.535.496,08	3.461.889.122,74	98,0%
	2002-5010	П:Изградња и опремање објекта у Адицама	120.003.000,00	154.442.562,00	154.319.650,14	99,9%
	2002-5014	П:Доградња и опремање објекта у Ковиљу	70.300.000,00	70.300.000,00	69.996.000,00	99,6%
	2002-5015	П:Реконструкција објекта на Клисанском путу	64.800.000,00	5.300.000,00	5.300.000,00	100,0%
	2002-5016	П:Опремање објекта у Сајлову	20.000.000,00	8.000.000,00	7.957.650,00	99,5%
	2002-5017	П:Опремање објекта у Ветернику	20.000.000,00	20.000.000,00	19.858.722,00	99,3%
		УКУПНО:	3.697.168.185,00	3.789.578.058,08	3.719.321.144,88	98,1%

Из горе наведене табеле се може закључити да је Установа имала одличну реализацију финансијског плана за 2022. годину и то у укупном износу од 98,1%.

Од укупно планираних средстава у износу од **327.907.562,00** динара, за реализацију свих наведених инвестиционих активности у 2022. години, утрошена су средства у укупном износу од **325.185.675,30** динара, од чега **235.050.114,14** динара из извора финансирања **01**, и **90.135.562,00** динара из извора финансирања **13**. У 2022. години је почео са радом вртић на Сајлову и Ветернику.

Укупно планирани расходи на годишњем нивоу за предшколске установе	Број уписане деце	Просечна присутност	Годишња цена по детету	Месечна цена по детету
3.889.170.481,89	17.360	12465	312.007	26.000

У децембру месецу је предат предлог буџета за 2023. годину као и предлог нове економске цене услуга у ПУ "Радосно детињство" Нови Сад:

Укупно планирани расходи на годишњем нивоу за предшколске установе	Број уписане деце	Просечна присутност	Годишња цена по детету	Месечна цена по детету
3.889.170.481,89	17.360	12465	312.007	26.000

За функционисање предшколских установа у 2023. години опредељена су средства у износу од 3.953.170.481,89 динара, док је за инвестиционе пројекте опредељено 329.214.812,00 динара и распоређено на следећи начин:

Фин.план по изворима финансирања

01-буџет града	3.421.785.293,89
07-трансфер од других новоа власти	110.600.000,00
01-регресирање трошкова	750.000.000,00
УКУПНО	4.282.385.293,89

Правилником о мерилима за утврђивање економске цене програма васпитања и образовања у предшколским установама („Службени гласник РС“, бр. 146/14), прописано је да надлежни орган утврђује економску цену програма васпитања и образовања по детету у предшколским установама чији је оснивач Република Србија, Аутономна покрајина, јединица локалне самоуправе. Такође, наведеним правилником прописано је да се цене утврђују у дневном и месечном износу, по детету, према годишњем плану рада Установе, односно законом утврђених програма рада, дужине

њиховог трајања и структуре цене која обухвата све текуће расходе за обрачунски период, кориговане за просечну присутност деце.

У складу са наведеним правилником, а ради утврђивања економске цене програма васпитања и образовања у Предшколској установи “Радосно детињство“, у обзир су узети следећи расходи:

I Зараде и други расходи за запослене

Ред.бр	конто	Опис	Износ	%
1.	411	Зараде запослених	2.187.082.187,00	
2.	412	Социјални доприноси на терет послодавца	331.342.951,00	
3.	413	Накнаде у натури	47.150.000,00	
4.	414	Социјална давања запосленима	114.903.540,00	
5.	415	Накнаде трошкова за запослене	55.200.000,00	
6.	416	Награде и остали посебни расходи	40.000.000,00	
Укупно I:			2.775.678.678,00	71,37%

II Трошкови пословања

Ред.бр	конто	Опис	Износ	
1.	421	Стални трошкови	263.866.049,60	
2.	422	Трошкови путовања	4.776.000,00	
3.	423	Услуге по уговору	29.640.000,00	
4.	424	Специјализоване услуге	41.000.000,00	
5.	425	Текуће поправке и одржавање	127.413.000,00	
6.	426	Материјали	635.446.754,29	
7.	482	Порези, обавезне таксе и казне	1.150.000,00	
9.	483	Новчане казне и пенали по решењу судова	10.100.000,00	
10.	485	Накнаде штете за повреде или штету нанету од стране државних органа	100.000,00	
Укупно II:			1.113.491.803,89	28,63%

Укупно: I + II

3.889.170.481,89

100,00%

Поред наведеног, потребно је нагласити да се из економске цене финансира васпитно-образовни рад у Предшколској установи, као и боравак, исхрана, нега и превентивна заштита деце, укључујући у целости средства за плате, накнаде и друга примања, социјалне доприноси на терет послодавца, отпремнине, као и помоћи запослених у предшколској установи, расходе за припремни предшколски програм осим оних за које се средства обезбеђују у буџету Републике Србије и остале текуће расходе.

Број просечно месечно уписане деце у 2022. години износио је 16813 у 732 групе.

Просечан број присутне деце месечно је 12465 деце.

Економска цена по детету на годишњем нивоу утврђује се за 12 месеци.

$$3.889.170.481,89 : 12465 = 312.007,00$$

Месечна економска цена по детету утврђује се дељењем годишње економске цене са 12 месеци.

$$312.007,00 : 12 = 26.000 \text{ динара}$$

Месечна економска цена за полудневни боравак:

26.000,00 / 11 *4 = 9.456,00 динара

Предшколска установа Радосно детињство у Годишњем плану рада исказала је да је да у периоду од 01.09.2022. године до 31.08.2023. године формирано 732 васпитнообразовних група, као и да планира упис од 17360 деце, отварањем вртића на Адицама, број група би се повећао за 13, као и број деце.

Укупан број запослених према нормативу из Правилника био би 2359, за 732 васпитних група.

У априлу 2023. године Градоначелник Града Новог Сада доноси Закључак о исплати солидарне помоћи за побољшање материјаног и социјалног статуса запослених у износу од 30.000,00 динара.

✓ **Обезбеђивање законитости рада Установе**

Управни одбор је обезбедио законитост рада Установе кроз седнице Управног одбора, које су детаљно приказане у делу Извештаја који се односи на рад Управног одбора.

4. ПОМОЋНИК ДИРЕКТОРА

Активности:

У првом полугодишту сам обишла 2. педагошку јединицу. Оно што сам запазила је посвећеност колегиница свом послу за добробит све деце. Осећа се ведра, спонтана и весела дечија игра, која код деце на очиглед изазива велику радост.

Част ми је била, све ове године, бити колега таквим професионалцима. Жао ми је што нисам могла да испратим целу радну годину, обзиром да ме болест у томе спречила, а верујем да бих у томе уживала.

І ДЕО: ИЗВЕШТАЈ О ОБУХВАТУ ДЕЦЕ И УСЛОВИМА ФУНКЦИОНИСАЊА УСТАНОВЕ

1. Обухват деце и структура васпитних група по узрастима и типовима боравака

Предшколска установа "Радосно детињство" Нови Сад организује:

- ✓ Програм неге и васпитања деце узраста до три године,
- ✓ Програм предшколског васпитања и образовања деце од три године до укључивања у програм припреме за школу
- ✓ Припремни предшколски програм

Програми се реализују у полудневном и целодневном типу боравака деце..

У складу са важећим нормативима, капацитетима и условима објеката у мрежи Установе, као и потребама родитеља и деце, формирано је **732** васпитно-образовних група, уписано **17017** деце, од чега је:

а)Јаслице (од 1-3 г) – у 219 васпитно-образ. група	уписано	4410	деце
- од 1-2 године, у 85 васпитних група	- уписано	1674	детета
- од 2-3 године, у 114,5 васпитно-образовних група	- уписано	2333	деце

- од 1-3 године, у 19,5 меш. васпитно-образовних група	- уписано	406	деце
б) Целодневни боравак (од 3-7 год.) – у 458 вас. група	уписано	11543	деце
- од 3-4 године, у 117 васпитно-образовне групе	- уписано	2716	деце
- од 4-5 година, у 105 васпитно-образовних група	- уписано	2756	деце
- од 5-6 година, у 108 васпитно-образовних група	- уписано	2878	деце
- од 6-7 година, у 128 васпитно-образовних група	- уписано	3193	деце
- од 3-7 година, у 30 меш. васпитно-образовне групе	- уписано	670	деце
ц) Полудневни боравак (од 5-7 год.) – у 25 васп. групе	уписано	391	дете

2. Кадровска основа функционисања Установе

На основу Правилника о ближим условима за оснивање, почетак рада и обављање делатности предшколске установе („Сл. гласник РС-Просветни гласник“, бр.1/2019), уређени су ближи услови у погледу простора, опреме, дидактичких средстава као и запослених. Сви прописани нормативи садрже минимум захтева које је Оснивач обезбедио за почетак рада и обављање делатности предшколске установе. Број запослених у предшколској установи опредељен је у складу са Програмом предшколског образовања и васпитања и нормативи су постављени у односу на број васпитних група и према наведеном Правилнику за 706 васпитних група колико их има у ПУ „Радосно детињство“ Нови Сад.

У складу са донетим Кадровским планом ПУ "Радосно детињство" Нови Сад за 2023. годину, број 296/02 од 20.01.2023. године, а на који је дата сагласност Оснивача број 6-2/2023-25-II од 20.01.2023. године, утврђени су послови, структура и број извршилаца према табели:

Р.Б.	Назив радног места	Број систематизованих радних места на неодређено	На одређено	Укупно
1	ДИРЕКТОР	1	0	1
УКУПНО		1	0	1
2	ПОМОЋНИК ДИРЕКТОРА ЗА ВОР	1	0	1
3	РУКОВОДИОЦИ РАДНИХ ЈЕДИНИЦА	10	0	10
4	РУКОВОДИОЦИ ВРТИЋА	15	0	15
УКУПНО ПОМОЋНИЦИ ДИРЕКТОРА		26	0	26
1	ВАСПИТАЧИ	986	20	1006
2	МЕДИЦИНСКЕ СЕСТРЕ-ВАСПИТАЧИ	420	7	427
3	СТРУЧ.САРАДНИЦИ ПЕДАГОЗИ И ПСИХОЛОЗИ	31	1	32
4	СТРУЧНИ САРАДНИЦИ ДРУГОГ ПРОФИЛА	13	1	14
5	САРАДНИК ЗА СТРАНИ ЈЕЗИК	1	0	1
УКУПНО ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНИ РАД		1451	29	1480
1	САРАДНИЦИ У ПЗЗ	5	0	5
2	МЕДИЦИНСКЕ СЕСТРЕ ЗА ПЗЗ	32	6	38
УКУПНО ПРЕВЕНТИВНО-ЗДРАВСТВЕНА ЗАШТИТА		37	6	43
1	СОЦИЈАЛНИ РАДНИЦИ-САРАДНИЦИ	5	1	6
2	САРАДНИЦИ У СОЦИЈАЛНОЈ СЛУЖБИ	4	0	4
УКУПНО СОЦИЈАЛНА ЗАШТИТА		9	1	10
1	САРАДНИК ЗА ИСХРАНУ-ДИЈЕТЕТИЧАР	2	0	2
2	РАДНИЦИ НА ПРИПРЕМАЊУ ХРАНЕ	65	21	86
3	РАДНИЦИ НА СЕРВИРАЊУ ХРАНЕ	120	21	141
4	РАДНИЦИ НА ОДРЖАВАЊУ ХИГИЈЕНЕ	242	109	351
5	РАДНИЦИ НА ПОСЛОВИМА ТЕХНИЧКОГ И ИНВЕСТИЦИОНОГ ОДРЖАВАЊА	52	16	68
6	РАДНИЦИ НА ПОСЛОВИМА БЕЗБЕДНОСТИ И ЗДРАВЉА НА РАДУ	8	2	10
УКУПНО ИСХРАНА, ХИГИЈЕНА, ТЕХНИЧКИ ПОСЛОВИ		489	169	658
1	СЕКРЕТАР	1	0	1
2	ДИПЛОМИРАНИ ПРАВНИЦИ	6	1	7
3	ДИПЛОМИРАНИ ЕКОНОМИСТИ	7	1	8
4	САРАДНИЦИ ЗА ЈАВНЕ НАБАВКЕ	4	1	5
5	АДМИНИСТРАТИВ.-ФИНАНСИЈСКИ РАДНИЦИ	28	2	30
УКУПНО ОПШТИ И ЗАЈЕДНИЧКИ ПОСЛОВИ		46	5	51
УКУПНО СВИ		2059	210	2269
1	ПЕДАГОШКИ АСИСТЕНТ-ПРЕМА ЗАКОНУ О ОСНОВАМА СИСТ.ОБРАЗОВ. И ВАСПИТ. ЧЛ.132	0	1	1
УКУПНО СА ПЕДАГОШКИМ АСИСТЕНТОМ		2059	211	2270

3. Остваривање и унапређивање родне равноправности

Током 2022/2023. године спроведен је конкурс за пријем запослених на неодређено време где је у радни однос примљено 64 запослених, од чега 61 чине жене (98%), 3 су мушкарци (2%).

4. Материјално-финансијска основа функционисања Установе

Установа је остварила средства за обављање делатности из три извора:

1. Буџета Града Новог Сада (на основу одредби Закона о основама система образовања и васпитања „Сл.гласник РС“ бр.88/17, 27/2018-др.закон, 10/2019, 27/2018-др. закон, 6/20, 129/2021).
2. Министарства просвете (за реализацију припремног предшколског програма, а на основу Закона о основама система образовања и васпитања ("Сл.Гласник РС" бр.88/17, 27/18, 10/19, 6/2020 и 129/2021) - Припремни предшколски програм

3. учешћем родитеља у економској цени у висини од 20%, с тим што је од 01.01.2020.године Градоначелник Града Новог Сада донео одлуку о бесплатном вртићу, тј. учешћу Оснивача у делу који плаћају родитељи односно 20% од цене вртића, а на основу Одлуке о правима на финансијску подршку породици са децом Сл.лист града Новог Сада бр.68/17, 42/18, 58/19, 54/20

Правилником о мерилима за утврђивање економске цене програма васпитања и образовања у предшколским установама („Службени гласник РС", број 87 од 10. септембра 2021), прописано је да надлежни орган утврђује економску цену програма васпитања и образовања по детету у предшколским установама чији је оснивач Република Србија, аутономна покрајина, јединица локалне самоуправе. Такође, наведеним правилником прописано је да се цене утврђују у дневном и месечном износу, по детету, према годишњем плану рада установе, односно законом утврђених програма рада, дужине њиховог трајања и структуре цене која обухвата све текуће расходе за обрачунски период, кориговане за просечну присутност деце.

На основу наведеног, Предлогом решења утврђена је економска цена програма васпитања и образовања у Предшколској установи „Радосно детињство“ Нови Сад у износу 26.000,00 динара месечно по детету за целодневни боравак у 2022/2023 . години. У месечној економској цени по детету корисник услуге боравка детета у Предшколској установи "Радосно детињство" Нови Сад учествује у износу од 20%, а од јануара 2020. године Град Нови Сад учествује и у делу родитеља, тако да је вртић у Новом Саду бесплатан.

5. Исхрана деце

Законским прописима којима се уређује област предшколског васпитања и образовања предвиђено је да предшколска установа као део васпитно образовног рада обавља делатност исхране деце предшколског узраста.

Програм исхране деце у предшколским установама заснива се на принципима правилне исхране деце предшколског узраста и у складу је са прописима који уређују област предшколског васпитања и образовања, здравствене заштите и безбедности хране.

Један од најзначајнијих чинилаца за правилан раст и развој, очување и унапређење здравља деце је правилна исхрана деце у предшколској Установи и представља адекватну замену за највећи део породичне исхране, а истовремено представља и коректор евентуалних неправилности породичне исхране. Правилна исхрана деце је један од главних услова за очување и унапређење здравља, спречавање болести, правилан телесни раст и душевни развој. Правилна исхрана је посебно важна у предшколском узрасту када дете интензивно расте и развија се.

Да би се деци обезбедила здрава, укусна, прилагођена и здравствено исправна храна у вртићу брине читав тим: сарадници за исхрану, нутриционисти - дијететичари, служба за превентивно здравствену заштиту, запослени у кухињама на припреми хране, васпитачи, сервирке у вртићима.

Исхрана деце у предшколској установи спроводи се према Стручно - методолошком упутству за реализацију исхране деце у предшколској установи са Нормативима исхране деце у предшколској установи. Нормативи исхране деце у условима колективног смештаја у предшколским установама чине основ правилног планирања, организовања и контроле исхране.

Они омогућавају обезбеђење адекватних нутритивних потреба уз поштовање принципа правилне исхране, избегавање грешака у исхрани, стицању позитивних хигијенских навика и представљају утицајан коректор постојећих квалитативних и квантитативних дефицита и суфицита дечје исхране у породици.

Исхрана деце у Предшколској установи регулисана је:

1. Законом о безбедности хране ("Сл. гласник РС" бр. 41/2009 и 17/2019).
2. Правилником о ближим условима и начину остваривања исхране деце у предшколској установи ("Службени гласник РС", бр. 39/2018).
3. Правилником о ближим условима и начину остваривања неге и превентивно - здравствене заштите деце у предшколској установи ("Сл. гласник РС", бр. 112/2017)
4. Рецептуре, количина намирница и норматив за исхрану деце у Предшколској установи "Радосно детињство" Нови Сад узраста од 1 – 7 година, бр. 4690/01 од дана 30.09.2022.
5. Правилник о општим и посебним условима хигијене хране у било којој фази производње, прераде и промета ("Сл. гласник РС" бр. 72/10 и 62/2018).
6. Правилник о условима хигијене хране ("Сл. гласник РС" бр. 73/10).

При планирању исхране деце предшколска установа узима у обзир:

- узраст деце;
- број деце одређене узрасне групе;
- дужина боравка деце у установи;
- посебан режим исхране за децу из здравствених и верских разлога
- енергетске и нутритивне потребе деце.

Нормативи исхране деце у Установи одређују се на основу следећих елемената:

- У предшколској установи бораве деца узраста од 6 месеци до 7 година старости;
- да су деца према узрасту и својим психофизичким карактеристикама груписана у узрасне групе за које је посебно одређен ритам живота и рада, а у складу са тим и исхрана (за сваку узрасну групу посебно);
- да се током боравка деце у предшколској установи обезбеди четири obroка (доручак, преподневна ужина, ручак и послеподневна ужина) у правилним временским размацима;
- да се потребе за енергетском вредношћу obroка и потребе за хранљивим и заштитним материјама за одређени узраст и одређено време боравка у предшколској установи формирају на основу физиолошких захтева дечијег организма узраста од 6 месеци – 1 године, 1 - 3 године и 4 - 7 година.
- да се прехранбене потребе деце, која бораве у предшколској установи, одређују на бази задовољења 75% од дневних укупних енергетских потреба.
- поштовања принципа правилне исхране, а који се исказује кроз конкретне вредности у оквиру Норматива.

Физиолошке норме исхране деце предшколског узраста обухватају норме које задовољавају енергетске потребе и потребе у хранљивим и заштитним састојцима пружене кроз укупни дневни оброк. Енергетске потребе детета су одређене енергетском потрошњом тј. количином енергије која се утроши за потребе базалног метаболизма, физичку активност, специфично динамичко дејство хране и раста.

Вредности дате (у Kcal/kg телесне масе или KJ/kg телесне масе) за одређене узрасне групе односе се на количину енергије која покрива енергетску потрошњу везану за базални метаболизам, физичку активност и специфично динамичко дејство хране, док се количина енергије која се утроши за потребе раста, обзиром на релативно ниску вредност, посебно не исказује. Она има значај при планирању исхране деце у одређеним ситуацијама у складу са Правилником о ближим условима и начину остваривања исхране деце у предшколској установи ("Службени гласник РС", бр. 39/2018).

Норматив исхране деце, односно рецептуре и количину намирница у ПУ „Радосно детињство“ усваја Комисија за исхрану деце Установе, у складу са Правилником о ближим условима и начину остваривања исхране деце у предшколској установи ("Службени гласник РС", бр. 39/2018).

Структура дневне исхране деце треба да обезбеди адекватно задовољење енергетских и нутритивних потреба деце, кроз:

- заступљеност свих група намирница, са одређеним енергетским уделом, односно у међусобним квантитативним односима;
- заступљеност свих хранљивих материја (макронутријената) у оброцима у одређеном процентуалном односу;
- заступљеност минерала и витамина (микронутријената) у оброцима у одређеном процентуалном односу;
- расподелу укупне енергије у кџал, односно кЈ, подељену на одговарајући број дневних obroка у одређеном процентуалном односу, у односу на трајање боравка детета у предшколској установи.

Исхрана деце у Установи треба да буде:

- Добро уравнотежена
- Здрава исхрана
- Базирана на конзумирању разноврсне хране
- Са саржајем свих потребних хранљивих састојака
- Да обезбеђује оптималан дневни унос енергије
- Да омогућава нормалан раст и развој деце

Карактеристике Норматива исхране деце у Установи

- Четири obroка - доручак, преподневна ужина, ручак и послеподневна ужина
- Правилан размак између obroка
- Правилно процентуално учешће масти, беланчевина и угљених хидрата
- Задовољавајућа енергетска вредност obroка
- Задовољење 75 % дневних укупних енергетских потреба

Енергетска вредност obroка и потребе за хранљивим и заштитним материјама се планирају у односу на одређени узраст (1 - 3 године и 4 - 7 година).

Енергетске потребе:

- Деца узраста (6 месеци - 1 године) - дневно би требало обезбедити око 900 Kcal
- Деца јасленог узраста (1 - 2 године) - дневно би требало обезбедити око 1200 Kcal
- Деца узраста (2 - 3 године) - дневно би требало обезбедити око 1300 Kcal
- Деца узраста (3 – 5,5 године) - дневно би требало обезбедити око 1600 Kcal
- Деца узраста (5,5 – 6,5 године) - дневно би требало обезбедити око 1850 Kcal

Документација која прати примену Правилника о исхрани деце:

- Рецептуре, количина намирница и норматив за исхрану деце у ПУ „Радосно детињство“
- Месечни јеловник
- Документ о требовању намирница и улазној количини истих према рачуну - отпремници
- Документ о утрошку намирница
- Следљива документација о здравственој исправности производа и декларације

Начела правилне исхране деце на којима се заснива програм исхране деце у предшколској установи су:

- 1) рационална исхрана - исхрана која обезбеђује адекватан енергетски унос у односу на узраст и пол;
- 2) оптимална исхрана - добро избалансирана исхрана, која обезбеђује све хранљиве састојке и заштитне материје у одређеним количинама и процентуалним односима;
- 3) разноврсна исхрана - која обезбеђује дневну заступљеност свих група намирница, разноврсна јела без честог понављања, при чему предност треба дати биолошки вредним намирницама;
- 4) сезонска исхрана - која подразумева заступљеност намирница зависно од годишњег доба;
- 5) уравнотежена исхрана - односи се на правилан дневни ритам оброка, у одређено време и у одређеним временским размацама.

Правилна исхрана деце у установи има:

- 1) здравствену улогу - правилна исхрана деце представља основу очувања и унапређења здравља за цео живот, важан је услов превенције нутритивних фактора ризика за настанак многих хроничних незаразних болести и коректор је породичне исхране;
- 2) васпитно - образовну улогу - развијање позитивних навика, образаца понашања и формирања културе исхране деце, као саставног дела културе живљења и неговања здравих стилова живота.

Програм исхране деце у установи треба да задовољи следеће критеријуме:

- 1) здравствену безбедност хране - здравствено исправне намирнице, односно физичко - хемијски и микробиолошки исправне намирнице;
- 2) санитарно - хигијенске услове складиштења и чувања намирница, припреме и дистрибуције хране, у складу са принципима добре хигијенске и произвођачке праксе;
- 3) правилан начин припреме хране и одговарајући начин сервирања оброка (естетски изглед хране).

Предшколске установе организују и спроводе програм правилне исхране деце узраста од шест месеци до поласка у основну школу, у оквиру сопствених капацитета и обезбеђују услове за припрему хране: наменски простор, опрему, кадрове, као и адекватан магацински простор.

Када се планира јеловник строго се поштују потребе дечијег организма у енергетским, градивним и заштитним материјама. Организација рада усмерена је на стварање најбољих услова рада и елеминисању могућих ризика приликом производње и дистрибуције хране. Јеловник, количина хране по детету, рецептуре и асортиман јела је уједначен за све вртиће установе на територији општине Нови Сад.

Да би се задовољиле ове потребе и како би дечја исхрана била што разноврснија, неопходно је да у свакодневном јеловнику буду заступљене намирнице из свих осам група намирница и то:

- I група - житарице и производи од жита;
- II група - месо, риба, јаја и прерађевине од меса;
- III група - млеко и млечни производи;
- IV група - масти, биљне и животињске, маслац;
- V група - поврће;
- VI група - воће;
- VII група - шећер и шећерни концентрати (мед, џем);
- VIII група - остале намирнице (зачинско биље и др.).

Правилном комбинацијом намирница и заступљеношћу свих група са одређеним процентуалним учешћем постиже се задовољење захтева у хранљивим и заштитним материјама и енергетској вредности obroka.

Дневни ритам исхране представља редослед и време сервирања obroka, који се планирају у зависности од дужине времена боравка деце у установи, односно од времена доласка и одласка деце из установе.

Појединачни obroci сервирају се у одређеним временским интервалима, у складу са физиолошким потребама деце, при чему се мора поштовати временски размак од три сата између obroka, и то:

- доручак - 7.30-8.30 часова;
- I ужина - 10.30-11.30 часова ;
- ручак - 13.30-14.30 часова;
- II ужина - после 15.30 часова.

Доручак је веома важан оброк, јер обезбеђује енергију за психофизичку кондицију и расположење деце. Доручак чине намирнице које садрже доста масти, скроба и других угљених хидрата као што су: хлеб, пециво, млеко, млечни производи, јаја, маслац, риба и сл.

Преподневна ужина је мањи оброк који се састоји од сезонског воћа, куваних ужина (сутлијаш, колачи, гриз итд.), кукурузних и овсених пахуљица, напитака - воћних или млечних итд.

Ручак је главни оброк у дневној исхрани, треба да буде разноврстан и састављен од различитих сланих јела: супе или чорбе, уколико главно јело није чорбасто, главног јела – пилеће, јунеће, свињско месо, риба и прилог, вариво од поврћа, те салате.

За децу која у установу долазе у раним јутарњим сатима (до 6.30 часова), односно за децу која остају у касним поподневним сатима се сервира и мали оброк/ужина, односно II ужина (воће, сок, кекс итд.).

Јеловник се доноси на месечном нивоу за који се настоји да буде избалансиран по енергетским и хранљивим вредностима свих obroka, које закон прописује, односно да деца задовоље 75% од планираних дневних енергетских потреба, што се у потпуности испоштује.

Контрола исхране деце у установи спроводи се као спољна и унутрашња контрола.

Спољна контрола обавља се као програмска активност надлежног завода/института за јавно здравље и обухвата:

1. Контролу квалитета obroka, односно хемијско - броматолошку анализу узорка целодневних obroka (доручак, ужина, ручак), узетих методом случајног узорка и лабораторијског утврђивања њихове енергетске вредности и садржаја беланчевина, угљених хидрата и масти.
2. Контролу санитарно - хигијенских услова припреме и дистрибуције хране у складу са НАССР системом и са принципима добре хигијенске и произвођачке праксе, на основу процене ризика, а подразумева: анализу микробиолошке исправности брисева узетих са радних површина, прибора, руку запослених у кухињама, контролу микробиолошке исправности намирница и готових obroka.

Унутрашња контрола обухвата: сензорну контролу сировине, полупроизвода прехранбених намирница при пријему, контролу и следљивост документације - Атеста, Извештаја о здравственој безбедности и декларација достављених намирница и контролу складиштења, припреме и дистрибуције хране.

Правни основ за спровођење програма контроле и унапређења друштвене исхране деце, младих и социјално угрожених особа од надлежних завода/института за јавно здравље представљају:

1. Стратегија јавног здравља у Републици Србији 2018–2026. године, "Службени гласник РС", 61/2018);
2. Закон о јавном здрављу ("Сл. гласник РС", бр. 15/2016);
3. Закон о здравственој заштити (Службени гласник РС", број 25 од 3. априла 2019.);
4. Закон о санитарном надзору ("Сл. гласник РС", бр. 125/04);
5. Закон о безбедности хране ("Сл. гласник РС", бр. 41/09 и 17/19);
6. Уредба о националном програму здравствене заштите жена, деце и омладине ("Сл. гласник РС", бр. 28/09);
7. Правилник о ближим условима и начину остваривања неге и превентивно-здравствене заштите деце у предшколској установи ("Сл. гласник РС", бр. 112/2017);
8. Правилник о ближим условима и начину остваривања исхране деце у предшколској установи ("Службени гласник РС", број 39/18);
9. Правилник о ближим условима за организовање, остваривање и праћење исхране ученика у основној школи ("Сл. гласник РС", бр. 68/18);
10. Правилник о општим и посебним условима хигијене хране у било којој фази производње, прераде и промета ("Сл. гласник РС", бр. 72/10);
11. Правилник о условима хигијене хране ("Сл. гласник РС", бр. 73/10);
12. Водич за примену микробиолошких критеријума за храну (Република Србија, Министарство пољопривреде, трговине, шумарства и водопривреде, Београд, мај 2011);
13. Упутство о начину узимања узорка за вршење анализа и суперанализа намирница и предмета опште употребе ("Сл. лист СФРЈ", бр. 60/78);
14. Завод за стандардизацију Републике Србије: СРПС ИСО 18593. Микробиологија хране и хране за животиње - Хоризонталне методе за технике узимања узорка са површина помоћу контактне плоче и брисева, Београд, 2018.
15. Микробиологија ланца хране — Технике узорковања за микробиолошку анализу узорка хране и хране за животиње, SRPS CEN ISO/TS 17728:2016 (en);
16. Микробиологија ланца хране — Хоризонталне методе за узимање узорка са површине, SRPS EN ISO 18593:2018;
17. Микробиологија хране и хране за животиње — Општи захтеви и упутство за микробиолошка испитивања 1, SRPS EN ISO 7218:2008 (тачке: 8.1; 8.2).

Стручну основу за тумачење резултата обављених лабораторијских испитивања друштвене исхране за децу представљају (Извештаји Програма контроле, ИЗЈЗВ):

1. Организација за храну и пољопривреду/Светска здравствена организација: Препоруке за исхрану становништва (*WHO: Food Based Dietary Guidelinedes, Techn. Rep. Ser. No 889, 1998*);
2. Организација за храну и пољопривреду/Светска здравствена организација/Универзитет Уједињених нација (ОХП/СЗО/УУН): Енергетске потребе (*Human energy requirements, Report of a Joint FAO/WHO/UNU Expert Consultation, Rome, 2001, FAO 2004*);
3. Комисија Кодекс Алиментариус: Општи принципи хигијенске праксе (*The Second Edition of the FAO/WHO Codex Alimentarius Commission: Recommended International Code of Practice. General Principles of Food Hygiene, Rome, 2001*);
4. Препоруке Катедре за хигијену Медицинског факултета Нови Сад Универзитета у Новом Саду (Миросављевић М: Принципи планирања исхране. у: Новаковић Б, Миросављевић М: Хигијена исхране. Едиција уџбеници бр. 47, Медицински факултет Нови Сад, 2002; 257-284, друго издање 2005.);
5. *Scientific Advisory Committee on Nutrition: Salt and health. Food Standards Agency, Department of health, Her Majesty Sanitary Office, UK 2003.*

6. WHO/FAO/UNU Protein and amino acids in human nutrition, WHO Technical report series No, 935, 2004.
7. WHO: WHO European Food and Nutrition action plan 2015-2020, WHO, 2014.
8. EFSA Panel on dietetic products, nutrition and allergies. Scientific opinion on dietary reference values for fats, including saturated fatty acids, polyunsaturated fatty acids, monounsaturated fatty acids, trans fatty acids and cholesterol. EFSA Journal 2010;8(3) 1461 (107p) doi:10.2903/j.efsa.2010.1461. Available on line www.efsa.europa.eu.
9. EFSA Panel on dietetic products, nutrition and allergies. Scientific opinion on dietary reference values for carbohydrates and dietary fibre, EFSA Journal 2010;8(3) 1462 (77p) doi:10.2903/j.efsa.2010.1462. Available on line www.efsa.europa.eu.
10. EFSA Panel on Dietetic Products, Nutrition and Allergies (NDA). Overview on Dietary Reference Values for EU population, version 4 (September 2017).
11. Health Protection Agency. Guidelines for Assessing the Microbiological Safety of Ready-to-Eat Foods. London, Health Protection Agency, November 2009. Hrvatska agencija za hranu, prevod 2015.

ИЗЈЗВ у сарадњи са Градском Управом за здравство Града Нови Сад, а на основу потписаног Уговора за период од годину контролише нутритивну вредност и здравствену безбедност хране и хигијену површина и руку особља у објектима Предшколске установе „Радосно детињство“ Нови Сад.

Узимајући у обзир обим производње, дистрибуције и расподеле obroka контрола се обавља кроз периодичне провере здравствене исправности намирница и готових obroka, као и контрола спровођења санитарно - хигијенских мера у објектима за производњу и расподелу хране. Ова контрола омогућава да се изврши процена ризика за настанак болести преносивих храном.

У складу са уговореним обавезама, редовно су израђују, тромесечни, шестомесечни и годишњи извештаји, који се достављају и Градској Управи за здравство Нови Сад и Предшколској установи „Радосно детињство“ Нови Сад.

Потребно је нагласити да се по стручној потреби обављају и додатни теренски обиласци свих обухваћених објеката и то у ванредним ситуацијама, у случају сумње на алиментарне епидемије када се спроводи ванредна контрола, односно узорковање намирница које потенцијално могу бити извор заразе за конкретне епидемије. Узорковање врши Центар за контролу и превенцију болести у сарадњи са Центром за хигијену и хуману екологију ИЗЈЗВ коме информације о регистрованим случајевима обољевања службено прослеђују Дом здравља Нови Сад и Инфективна клиника Клиничког Центра Војводине.

По потреби служба исхране тражи поновљена микробиолошка испитивања намирница у чију здравствену исправност основано сумња након улазне контроле и прегледа пратеће документације, што представља спону спољне и унутрашње контроле. Ове анализе ради уговорена референтна лабораторија Технолошког факултета у Новом Саду.

Покрајинска санитарна инспекција повремено током године контролише централну и прихватне кухиње у установи према плану надзора у складу са законском регулативом. При већим неусаглашеностима прехранбених производа служба исхране у установи обавештава надлежно министарство, односно Републичку ветеринарску инспекцију, те Покрајинску санитарну инспекцију која записнички констатује неусаглашености и предузима законске мере.

Такође је обавеза лекара специјалиста хигијене да у случају одступања од вредности прописаних за здравствену безбедност хране и хигијену површина и руку запослених у објектима друштвене исхране у Граду Новом Саду одмах, без одлагања, по добијању коначних резултата анализа, обавесте установу у којој је вршена контрола, Градску управу за здравство Града Новог Сада, надлежне инспекцијске службе и надлежне здравствене установе.

У Служби исхране се обављају послови израде јеловника и његова реализација уз примену норматива исхране деце предшколског узраста у складу са одговарајућим Правилником. Свакодневно се припрема четири obroka и то доручак, ужина, ручак и

послеподневна ужина, што обавља следеће активности: послове пријема и складиштења (магаински послови), улазне и излазне контроле, грубе и fine обраде намирница, припремања и термичке обраде намирница, те подела готових obroka за дистрибуцију у вртиће.

У служби исхране се припреми и до 45.000 obroka дневно, а процес рада се одвија у новој централној кухињи која је опремљена савременим уређајима на простору површине око 3000 m².

**Преглед броја и врсте obroka за период 01.09.2022. до 31.08.2023.
Укупан број присутне деце по оброцима**

МЕСЕЦ	ДОРУЧАК	УЖИНА I	УЖИНА II	РУЧАК	УКУПНО
Септембар 2022.	220.813	215.381	50.944	198.209	685.347
Октобар 2022.	222.020	216.790	50.370	196.424	685.604
Новембар 2022.	214.960	210.098	53.554	193.228	671.840
Децембар 2022.	189.216	185.391	52.938	166.812	594.357
Јануар 2023.	151.325	148.276	43.874	131.564	475.039
Фебруар 2023.	160.924	156.768	45.068	142.543	505.303
Март 2023.	239.799	233.669	64.455	218.227	756.150
Април 2023.	160.351	157.114	47.249	145.302	510.016
Мај 2023.	245.703	239.943	65.154	224.485	775.285
Јун 2023.	211.017	206.650	51.407	188.839	657.913
Јул 2023.	81.687	81.687	52.624	80.824	296.822
Август 2023.	55.325	55.325	34.238	54.243	199.131
УКУПНО:	2.153.140	2.107.092	611.875	1.940.700	6.812.807

Током школске 2022./2023. године, у служби исхране се припремило укупно 6.812.807 што је за око 10%, односно 616.948 више припремљених obroka у односу на прошлу школску годину.

Поред редовних радних обавеза у Служби, за наведени период, се издваја следеће:

1. Побољшан је јеловник увођењем неколико нових врста јела.
2. Усвојене су измене и допуне рецептура, количина намирница и норматив за исхрану деце старости од 1 – 7 година,
3. Укупан број деце са потребом за додатном подршком током радне 2022/23 је 562 и то:
 - Нутритивна подршка 272
 - Здравствена подршка 118
 - Виши степен подршке 19
 - Са потребом исхране без свињског меса 153
4. Упућен је предлог броја извршиоца и описа посла (са допунама и изменама) свих профила запослених у Служби исхране везано за Правилник о организацији и систематизацију послова у Установи за школску 2022/2023. годину у циљу што бољег функционисања ове службе.
5. Према правилима сертификације успешно је изведен други надзорни аудит SRPS ISO 22000:2018. у служби исхране предшколске установе „Радосно детињство“ Нови Сад.
6. Направљен је нови распоред рада запослених у служби исхране.
7. Циљ службе исхране за школску 2023/2024. годину је увођење нових, разноврснијих врста obroka.
8. У извештајном периоду је у свим (100,00%) контролисаним узорцима намирнице/obroka утврђена усаглашеност са микробиолошким критеријумима безбедности хране које је контролисао Институт за јавно здравље Војводине.

9. У извештајном периоду је евидентан низак проценат неисправних брисева узетих са радне опреме, радних површина и руку запослених у кухињи.
10. У служби исхране се свакодневно воде записи, односно извештаји о примедбама на квалитет намирница појединих добављача и произвођача, те преглед пратеће следљиве документације производа и органолептичка контрола улазних сировина, односно прехранбених намирница.

Извештај Института за јавно здравље Војводине о контроли хранљиве вредности obroка, контроли здравствене безбедности хране (намирница и готових obroка) и контролу чистоће брисева површина и руку особља запослених у објектима за припрему и расподелу obroка у предшколској установи „Радосно детињство“ Нови Сад за период 01.01.2022. – 31.12.2022. године

1. Реализација Програма контроле нутритивне вредности и здравствене безбедности хране и чистоће брисева површина и руку запослених у објектима у којима је организована исхрана специфичних категорија становништва у Граду Новом Саду и процене ризика по здравље за 2022. годину спроводила се по Плану узорковања који је дефинисан уговором број XII-50-1/2022-2 од 04.01.2022. године,
2. Контрола енергетске и биолошке вредности хране намењеној деци предшколског узраста обавља се у 75 објекта Предшколске установе „Радосно детињство“. Током периода јануар - децембар 2022. године, обављена је контрола енергетске и хранљиве вредности 444 узорака obroка, што значи да је узорковано, лабораторијски анализирано и оцењено укупно 148 доручака, 148 ужина и 148 ручака;
3. Планирање исхране деце у Предшколској установи „Радосно детињство“ обавља се на јединствен начин. Храна се припрема у новосаграђеном објекту Централне кухиње која се организационо налази у склопу ове установе. Храна се потом разноси до објекта у којима се обавља расподела obroка;
4. Енергетска вредност просечног дневног obroка (доручак, ручак и ужина) у објектима Предшколске установе „Радосно детињство“ за децу узраста 1-3 године, је мања за толерантних 3% у односу на нормиране вредности из важеће законске основе Републике Србије и Препорука за исхрану становништва Светске здравствене организације из 1998. године, и за 5% је већа у односу на препоруке ОХП/СЗО/УН из 2004. године;
5. Енергетска вредност просечног целодневног obroка за децу старости од 4-6 година у објектима Предшколске установе „Радосно детињство“ мања је за 8% у односу на нормирану вредност сходно важећој законској основи у Републици Србији, односно за 8% мања у односу на препоруке за исхрану становништва ОХП/СЗО/УН из 2004. године;
6. Учешће беланчевина, масти и угљених хидрата (14,56%, 19,96% и 65,48%, респективно) у просечном целодневном obroку за децу од 1-3 године је било у складу са Препорукама за исхрану становништва Организације за храну и пољопривреду Уједињених нација и Светске здравствене организације из 1998. године; док је сходно препорукама важеће законске основе у РС, утврђено учешће беланчевина је у складу са препорученим вредностима, учешће масти за 5% мање од препоручених вредности ($30\pm 5\%$), док је учешће угљених хидрата у складу са Правилником предвиђен норматив ($60\pm 5\%$).
7. Учешће беланчевина, масти и угљених хидрата (14,92%, 19,68% и 65,40%, респективно) у просечном целодневном obroку за децу од 4,-6 године је било у складу са Препорукама за исхрану становништва Организације за храну и пољопривреду Уједињених нација и Светске здравствене организације из 1998. године; док је сходно препорукама важеће законске основе у РС, утврђено учешће беланчевина је у складу са препорученим вредностима, учешће масти за 5,3% мање од препоручених вредности ($30\pm 5\%$), док је учешће угљених хидрата у складу са Правилником предвиђен норматив ($60\pm 5\%$).

8. Просечан утврђен садржај натријум-хлорида на 100 g контролираних узорак ручкова за децу узраста од 1 до 3 године у установи за боравак деце предшколског узраста ПУ „Радосно детињство“ износио је 0,74 g, што се према одредбама Агенције за стандард хране Велике Британије може сврстати у групу оброка са средњим садржајем натријум-хлорида (од 0,3 до 1,5 g натријум хлорида у 100 g оброка). Утврђена количина натријум-хлорида у просечном узорку ручка, намењеног деци старости 1-3 године, износила је 2,23 грама, односно 111% препорученог дневног уноса за наведени узраст деце (2 грама).
9. Просечан утврђен садржај натријум-хлорида на 100 g контролираних узорак ручкова за децу узраста од 4 до 6 године у установи за боравак деце предшколског узраста ПУ „Радосно детињство“ износио је 0,71 g, што се према одредбама Агенције за стандард хране Велике Британије може сврстати у групу оброка са средњим садржајем натријум-хлорида (од 0,3 до 1,5 g натријум хлорида у 100 g оброка). Утврђена количина натријум-хлорида у просечном узорку ручка, намењеног деци старости 4-6 године, износила је 2,76 грама, односно 92% препорученог дневног уноса за наведени узраст деце (3 грама).
10. У објектима Предшколске установе „Радосно детињство“ обављена је контрола укупно 172 узорка намирница/оброка. У свим (100,00%) контролираним узорцима намирница/оброка утврђена је усаглашеност са микробиолошким критеријумима безбедности хране Правилника о општим и посебним условима хигијене хране у било којој фази производње, прераде и промета („Сл. гласник РС“, бр. 72/10);
11. Контролом параметара показатеља хигијене процеса у 8 (4,65%) узорак намирница/оброка утврђено је присуство *Enterobacteriaceae*, микроорганизама показатеља фекалног загађења, односно лоше хигијенске праксе током производње, чувања и манипулације храном; Наведени микроорганизам је био присутан у узорцима хране које карактерише манипулација сировинама, без накнаде термичке обраде (оброци припремљени по типу "сендвич").
12. У објектима за припрему и расподелу оброка Предшколске установе „Радосно детињство“, обављена је лабораторијска контрола 688 узорак брисева радних површина, опреме и руку запослених радника. Микробиолошка контрола показала је да је у 12 (1,7%) узорак брисева утврђено присуство бактерија индикатора лоше хигијенске праксе.

II ДЕО ИЗВЕШТАЈ О РЕАЛИЗАЦИЈИ ПРОГРАМА ПРЕВЕНТИВНО-ЗДРАВСТВЕНЕ ЗАШТИТЕ

Уводне напомене

Полазишта за израду Годишњег извештаја о раду Службе превентивно-здравствене заштите, а према Годишњем плану рада Службе превентивно-здравствене заштите Предшколске установе „Радосно детињство“ Нови Сад за радну 2022/2023. годину су:

- Закон о основама програма предшколског васпитања и образовања („Службени гласник РС“ – „Просветни гласник“, бр.16/2018.);
- Правилник о ближим условима за оснивање , почетак рада и обављање делатности предшколске установе („Службени гласник РС“ бр. 1/2019);
- Правилник о ближим условима и начину остваривања неге и превентивно-здравствене заштите деце у предшколској установи („Службени гласник РС“, бр. 112/2017.);

Подзаконска акта:

- Стручно-методолошко упутство за спровођење неге и превентивно-здравствене заштите деце у предшколским установама које је у склопу са Правилником о ближим условима и начину остваривања неге и превентивно-здравствене заштите деце у предшколској установи;

- Основе програма предшколског васпитања и образовања „Године узлета“, 2018.год.;
- Правилник о ближим условима и начину остваривања исхране деце у предшколској установи („Службени гласник РС“, бр.39/2018);
- Правилник о додатној образовној, здравственој и социјалној подршци детету и ученику, („Службени гласник РС“, бр.63/10);

Документација ПУ „Радосно детињство“ Нови Сад:

- Развојни план Предшколске установе „Радосно детињство“ Нови Сад за период од 2023./2027.;
- Годишњи план рада ПУ „Радосно детињство“ Нови Сад за период од 01.9.2022. до 31.8.2023.
- Статут ПУ „Радосно детињство“ Нови Сад;
- Годишњи извештај рада Службе превентивно-здравствене заштите ПУ „Радосно детињство“ Нови Сад ;
- На основу исказаних потреба деце и породице.

Основне информације

Служба превентивно-здравствене заштите ПУ „Радосно детињство“ Нови Сад, саставни је део васпитно-образовне делатности које Установа обавља, и на основу које се обезбеђује исхрана, нега, превентивна-здравствена заштита деце од навршених годину дана до поласка у школу.

У свом саставу Служба превентивне-здравствене заштите броји 43 медицинских сестара, од тога је један координатор Службе, 4 сарадника за унапређивање ПЗЗ, и 38 сарадника-медицинских сестара за ПЗЗ и негу. У току радне 2022/2023.год. остварена су 2 пензије, а због потребе терена, у службу су примљене 3 медицинске сестре-сарадника на пословима неге и превентивне здравствене заштите, распоред терена по вртићима:

Име и презиме	Вртићи	Број група	Седиште
1. Весна Веселиновић	Венди	21,5	Венди
2. Љиља Арсеновић	Звончица	19	Звончица
3. Далиборка Ракић	Палчица	24	Палчица
4. Хелена Солдат	Палчица	24	Палчица
5. Љубица Пожарев	Чуперак, Дуга, Сигридруг	12,5+3+2	Чуперак
6. Вида Дроњак	Златна рибица, Бубица, Лептирић, Панда	6,5+2+4+2	Златна рибица
7. Маријана Брестовачки	Колибри, Сунце	14,5+4	Колибри
8. Добрила Радак	Зека Будисава, Невен	7+10	Зека Будисава
9. Ева Киш	Звончић	19,5	Звончић
10. Зорица Љуковчанин	Дунавски цвет, Радосница	12+12	Дунавски цвет
11. Јелена Бугарски	Црвенкапа, Пинокио	17,5+6,5	Црвенкапа
12. Милица Павловић	Чигра	19	Чигра
13. Гордана Бубњевић	Цврчак, Зека Буковац	12+7,5	Цврчак
14. Јелена Ђурић	Чика Јова, Змај, Изворчић, Чаробњак	13,5+2+4+1	Чика Јова
15. Ерифили Стаменковић	Бубамара	19	Бубамара
16. Кристина Бурка	Бубамара	19	Бубамара
17. Данијела Вукашиновић	Видов.звончић, Чаробни брег, Ласта	5+4+3	Видовдански звончић
18. Драгица Плавшић	Крцко Орашчић	13,5	Крцко Орашчић
19. Вида Јанко	Веверица, Ђурђевак, Плави зец	9+3+4	Веверица
20. Сања Вранић	Новосађанче	15	Новосађанче
21. Оливера Игњатовић	Различак	19	Различак
22. Мара Векоњ	Камичак	12	Камичак

23. Светлана Јагодић	Златокоса, Рода	17,5+9,5	Златокоса
24. Гордана Дроњак	Биберче	10	Биберче
25. Драгана Туцаков	Сунцокрет, Споменак Централна кухиња	10+9	10+9
26. Љиљана Ајдић	Весели патуљци, Детелина са 4 листа	13,5+4	Весели патуљци
27. Марина Мартиш	Лиенка, Звездани гај	10+3	Лиенка
28. Зорица Татић	Цврчак и мрав, Плава звезда,	7,5+11	Цврчак и мрав
29. Весна Сојевић	Петар Пан	22	Петар Пан
30. Мирјана Бановић	Мрвица, Весели вртић	13,5+6	Мрвица
31. Божидарка Мрша	Калимеро, Плави чуперак	12,5+9	Калимеро
32. Јасмина Ловре	Чаролија, Коцкица	9+14	Чаролија
33. Анита Сабо Силађи	Маслачак	23,5	Маслачак
34. Наташа Андрић	Маслачак	23,5	Маслачак
35. Биљана Костић	Веселко, Шврћа, Полетарац, Лане	5+4+4,5+1,5	Веселко
36. Љубинка Вујић	Гуливер	31	Гуливер
37. Наташа Игњатов	Гуливер, Звездан, Бистричак 1 и 2	31+2+1+1	Гуливер
38. Ђурђинка Миличевић	Свитац	17,5	Свитац
39. Снежана Рајачић	Бајка, Пужић	12+6	Бајка
40. Јана Лончар	Весели возић, Бамби, Српа	11+5,5+3	Весели возић
41. Мирјана Ђурић	Вилењак, Меда	25,5+3	Вилењак
42. Весна Златковић	Пчелица, Вила, Златна греда	4+9+7	Пчелица
43. Бранка Чонкић	Координатор ПЗЗ службе	-	Вилењак

Циљеви

Превентивно-здравствена заштита деце предшколског узраста у колективном боравку има за циљ да створи потребне услове за развој психички и физички здравог детета, што се постиже остваривањем задатака у оквиру организованог праћења развоја и заштите здравља деце.

Спровођењем превентивних мера континуирано делујемо у спречавању настанка и ширења инфективних болести, и то :

- едукација деце – активности на формирању здравствених навика код деце спроводе се у оквиру редовних активности за време боравка деце у колективу (одржавање хигијене тела, исхране), применом одговарајућих здравствено-васпитних активности адекватним њиховом узрасту,
- едукација запослених, а посебно запослених на одржавању хигијене, припремању и сервирању хране,
- свакодневном контролом општих хигијенско-епидемиолошких услова (у простору где бораве деца, централним и дистрибутивним кухињама) и увидом у здравствено стање деце,
- увидом у потврде које је родитељ у обавези, да након прележане болести и излечења детета, донесе потврду надлежног педијатра да дете може да борави у колективу,

Реализација програмских задатака и мера

Према годишњем Плану рада Службе за превентивну здравствену заштиту у П.У. "Радосно детињство" Нови Сад, која обухвата 75 вртића са 732 васпитне групе, у

току 2022./2023. год., из области превентивно здравствене заштите, реализовани су следећи задаци и садржаји кроз следеће области рада :

1. Активности на усвајању здравих стилова живота, у циљу очувања и унапређења здравља детета, здравствено-васпитни рад са децом, са родитељима односно старатељима и васпитним особљем
2. Дневни увид у опште стање и понашање детета, активности у случајевима:
 - промене у општем стању детета,
 - у стању виталне угрожености детета,
 - физичког повређивања,
 - преосетљивости детета на лек, намирницу, готову храну, убод инсекта и сл.,
 - код детета са хроничном незаразном болести,
 - појаве вашљивости,
 - сумње на појаву заразне болести.
3. Дневни увид у хигијенски статус детета, увид у хигијену косе и ноктију, видљивих слузокожа и коже, хигијену одеће и обуће
4. Дневно, месечно и годишње праћење хигијенских услова
5. Вођење документације и евиденције

Активности на усвајању здравих стилова живота, у циљу очувања и унапређења здравља детета, здравствено-васпитни рад са децом, са родитељима односно старатељима и васпитним особљем

Непосредан рад на превентивно-здравственој заштити деце и запослених спроводи се свакодневно, према плану и програму од стране медицинских сестара и сарадника у служби неге и превентивно здравствене-заштите, као и укључивањем у актуелне пројекте васпитно-образовног особља са децом и подразумева:

- Афирмација здравих стилова живота, развој здравог окружења, очувању и унапређењу здравља деце узраста до поласка у школу у оквиру свих редовних активности за време боравка детета у предшколској установи
- Развијање културно-хигијенских навика код деце, превенција ризичног понашања и фактора ризика

Тематски пројекат под називом „Размена искустава запослених у вези функционисања деце са дијабетесом тип 1, у циљу оснаживања у будућем раду“, реализован је у току маја и јуна месеца 2023.године, у иницијативи психолога Јадранке Лукић и сарадњи са медицинском сестром Светланом Томић, одељења за ендокринологију Института за здравствену заштиту деце и омладине Војводине, васпитачима група где бораве деца са овом дијагнозом, медицинским сестрама ПЗЗ службе и родитељима деце са дијабетесом тип 1. Циљ је био реалан приказ функционисања детета са поменутом здравственом проблематиком у групи, и приказ ангажовања васпитног и невоспитног особља у решавању изазова са којима су се сусретали у функционисању групе где борави дете са дијабетесом тип 1. Добробити из тимског рада који су проистекли су вишеструки, задовољство детета у боравку међу својим вршњацима, задовољство, сигурност и поверење родитеља у запослене у вртићу, професионално и лично оснажен кадар који ради са децом.

Према програму "Здрав вртић" Центра за унапређење здравља ИЗЈЗ Србије "Др Милан Јовановић Батут", кроз укључивање у актуелне пројекте у групама, едукација деце извршена је са темама:

- Појам здравља,
- Лична хигијена и општа хигијена,
- Хигијена и нега уста и зуба,
- Раст и развој,

- Грађа човековог тела,
- Исхрана,
- Физичко вежбање,
- Штетне материје по здравље,
- Понашање – дружење,
- Преносиве болести,
- Љубав,
- Односи међу половима,
- Понашање у саобраћају,
- Повређивање,
- Здрава животна средина.

У оквиру здравственог васпитања обележене су теме из Календара здравља, значајне за рад са децом:

- Светски дан здравља,
- Светски дан хране,
- Светски дан без дуванског дима,
- Светски дан воде,
- Недеља безбедности у саобраћају,
- Недеља здравих зуба,
- Дан планете Земље,
- Дан заштите животне средине,
- Међународни дан породице,
- Светски дан превенције злостављања деце.

Институт за јавно здравље Војводине и Градска Управа за здравство Града Новог Сада, припремили су едукативни календар под називом „Стани, погледај, послушати и безбедно у саобраћају у 2023. години“, намењен раду едукатора са децом предшколског узраста и бави се темом безбедности у саобраћају. Календар је у електронској форми достављен свим вртићима наше Установе.

Едукација родитеља се спроводи кроз партнерство са породицом, у свакодневном комуникацији и применом здравствено-васпитних активности са циљем да породица прихвати континуитет у развоју навика и других здравствено-превентивних утицаја које реализује Служба превентивно-здравствене заштите у Установи. Информисање родитеља о битним смерницама и протоколима које се успостављају у циљу заштите здравља и безбедности деце, родитеља и запослених спроводила се током целе године, преко електронских апликација: Вибер, Зоом, а и појединачним састанцима у јасленим, васпитним групама, као и групама пред полазак у школу.

У сарадњи са локалном заједницом, реализовани су бројни излети као нпр. посета Врднику и Врдничкој кули- у пратњи ишла Бранка Чонкић са групом из вртића „Вилељак“, посете ван објекта вртића, пијаце, Природњачки музеј, централна кухиња – у пратњи ишла Јасмина Ловре у оквиру пројекта у ком је учествовала у вртићу „Чаролија“, спортске активности – у пратњи била Анита Сабо Силађи и бројни други.

Здравствена едукација запослених текла је кроз индивидуалне разговоре и рад у групи са циљем стицања знања о правилном руковању и примени средстава за хигијену и дезинфекцију, актуелне здравствене теме. Спровођење превентивних мера безбедности и здравља на раду у циљу очувања сопственог здравља и здравља других. СЗО је 05.5.2023. године прогласила крај кризе изазване пандемијом COVID 19 вирусом, до тада је било обавезијуће:

- **При доласку на радно место мерење телесне температуре безконтактним топломером**
- **Коришћење средстава-алкохол 70% и личне заштитне опреме-маске, визир поштујући упутства у циљу очувања сопственог здравља и здравља других**
- **Редовно и правилно прање руку у складу са препорукама**
- **Одвојене су лична и радна одећа**

- Пре почетка рада извршени су преглед радног места укључујући средства за рад и средства за личну заштиту на раду, у случају недостатака обавестити надлежне
- Пре напуштања радног места сви запослени су остављали га у безбедном стању по здравље и сигурност других
- У складу са својим сазнањима обавештавање надлежних о неправилностима, штетностима, опасностима и другој појави која би могла да угрози здравље и безбедност.
- правилно одржавање личне хигијене (лица, руку, уста, зуба и коже), правилну употребу тоалета уз употребу средстава за хигијену за једнократну примену (течни сапун и папирни убриси),
- чистоћу одеће и обуће, успостављање ритма живљења према узрасту деце,
- развијање правилног односа према исхрани (квалитет, квантитет и начин исхране) и мотивација детета на конзумирање разноврсне хране путем здравственог васпитања,
- заштита животне средине и подизање еколошке свести, стварање здравог окружења у коме бораве деца, хигијена просторија и околине, отклањање отпадних материја и вода и др.
- физичко-рекреативне активности и друге активности које доприносе очувању и унапређењу здравља, боравак деце на ваздуху.

Систематски прегледи запослених су се реализовали од јануара месеца 2023.год., у оквиру којих је организовано групно вађење крви за запослене, а након тога су заказивани и реализовани остали прегледи из опсега једногодишњег систематског прегледа: преглед плућа, преглед срца, абдоминални преглед, гинеколошки преглед са прегледом дојки, за мушкарце преглед простате као и преглед тестиса, очни преглед.

Дневни увид у опште стање и понашање детета

Активности на унапређењу здравственог стања деце, праћење раста и развоја, путем дневних, периодичних и систематских прегледа, основни су задаци и приоритетни садржаји рада у спровођењу превентивно-здравствене заштите. Дневни увид у опште стање и понашање детета врши се на пријему и у току дана, а подразумева и обухвата:

- увид у општи изглед, односно стање детета на основу посматрања,
- преглед коже и видљивих слузокожа,
- увид у чистоћу одеће и обуће,
- мерење телесне температуре.

У случају поремећаја општег стања детета односно сумње на почетак болести или повреде, дете се издваја од остале деце, прати се његово здравствено стање (посматра понашање, мери температура), пружи прва помоћ, обави се консултација са родитељем или старатељем детета, ради евентуалног ранијег преузимања из вртића и прегледа код надлежног педијатра.

Периодична контрола здравственог стања деце односи се на утврђивање стања *Pediculosaе* (вашљивост) и стање ухрањености.

Појава вашљивости код деце уочавана је спорадично, деца су издвајана из васпитних група, а родитељима је дато усмено и писано упутство за санирање исте.

Обавезан је контролни преглед по доласку у колектив.

Ухрањеност деце утврђивана је на основу мерења телесне висине и телесне тежине два пута годишње.

Антропометријско мерење деце

I МЕРЕЊЕ						II МЕРЕЊЕ				
ПЈ	УЗРАСТ	БРОЈ ГРУПА	БРОЈ УПИСАНЕ ДЕЦЕ	БРОЈ ИЗМЕРЕНЕ ДЕЦЕ	% ИЗМЕРЕНЕ ДЕЦЕ	УЗРАСТ	БРОЈ ГРУПА	БРОЈ УПИСАНЕ ДЕЦЕ	БРОЈ ИЗМЕРЕНЕ ДЕЦЕ	% ИЗМЕРЕНЕ ДЕЦЕ
I	3-7	-	1.549	820	52,9	3-7	-	1637	897	54,8
II	1-7	-	1.235	787	63,7	1-7	-	1235	883	71,5
III	3-7	-	1.468	509	34,6	3-7	-	1468	295	20,1
IV	3-7	-	1.653	952	57	3-7	-	1653	972	59
V	3-7	-	1.484	724	48,8	3-7	-	1484	829	55,9
VI	2-7	-	1.554	844	54,3	2-7	-	1940	1194	61,5
VII	1-7	-	1.394	649	45,6	1-7	-	1406	706	50,2
VIII	1-7	-	1.439	867	60,2	1-7	-	1512	1102	72,9
IX	2-7	-	1.382	967	70	2-7	-	1374	1000	73
X	2-7	-	1015	673	66,3	2-7	-	1019	698	68,5
УКУПНО :	1-7	-	14.173	7.792	55	1-7	-	14.728	8.576	58,2

Систематско праћење здравља и развоја деце је важан вид превентивно-здравствене заштите деце предшколског узраста због специфичних услова колективног боравка, морфолошке и функционалне незрелости детета.

Поред свакодневне контроле здравља деце, врло је важно да се на време открију поремећаји у расту и развоју, као и новонастали деформитети.

Рано откривање поремећаја и ометености у развоју је од посебног значаја, јер само благовремено пружена помоћ и рехабилитација могу да дају резултате.

Систематски прегледи деце уписане у ПУ "Радосно детињство" Нови Сад, који су планирани у сарадњи са специјалистичким службама Дома здравља Нови Сад су:

1. Офталмолошки преглед за децу узраста од 6-7 година
2. Аудиометријски преглед за децу узраста од 6-7 година
3. Физијатријски преглед за децу узраста од 6-7 година

Прегледи деце су обављени према распореду прегледа Дома здравља „Јован Јовановић Змај“, у присуству родитеља.

За превенцију и корекцију вида изузетно је важно што раније открити разрокости. Свака откривена разроност је важан податак и захтева даље испитивање и третман. Допринос очувању вида је и превенција честих упала коњуктива и сузне кесе, као и превенција сваког повређивања ока. Корекција слабовидости, коришћењем диоптријских наочара, омогућава детету боље услове за психомоторни развој.

Рано откривање глувоће и наглувости у оквиру систематског прегледа од изузетног је значаја. Превенција оштећења слуха у узрасту када су деца у предшколској установи заснива се на спречавању повреда уха, избегавању буке и развијању културе говорног обраћања.

Стоматолошка заштита уста и зуба обухвата примену профилактичких мера у настајању каријеса, едукацијом деце о правилној оралној хигијени и исхрани.

Здравствено стање деце у предшколској установи праћено је од стране Службе за превентивно-здравствену заштиту Установе, у сарадњи са Педијатријском службом Дома здравља Нови Сад и ИЗЈЗ Војводине, у циљу спречавања и раног откривања инфективних болести.

Од осталих акутних инфективних болести јављале су се: варичела, шарлах, инфективна моноклеуза, пнеумонија, коњуктивитис, цревне инфекције, респираторне инфекције и други спорадични случајеви инфективне болести.

У току 2022./2023. год. у вртићима Установе евидентирано је :

Врста обољења/ симптоми	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	Укупно
Респираторне инфекције	267	527	160	432	286	202	213	412	571	554	3.624
Повишена температура	325	280	187	796	260	657	295	408	387	425	4.020

Инфекције гастроинтестиналног тракта	219	200	99	355	216	274	157	135	195	232	2.082
Коксаки А, БРНА вирус, Рота вирус	20	0	9	2	31	40	4	11	26	8	151
Варичела	107	117	29	88	160	77	49	145	74	114	960
Пнеумонија	4	2	4	3	3	9	2	3	3	3	36
Коњуктивитис	24	62	25	79	38	82	26	62	25	68	491
Дечије глисте	0	0	0	0	1	1	2	1	0	0	5
Инфективна моноклеоза	0	0	2	0	1	6	0	1	0	3	13
Шарлах	7	22	29	27	25	15	33	31	12	14	215
Стрептококне инфекције	15	6	4	6	13	51	28	32	10	7	172
Шуга	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Повреде	37	15	4	147	8	10	8	27	16	9	281
Вашљивост	16	15	20	63	13	59	24	33	8	19	270
Менингитис/енцефалитис	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Хепатитис А	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Осип по кожи различите етиологије	5	2	14	85	20	42	3	26	6	32	235
Салмонелоза	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1
COVID 19 + деца	0	0	4	3	0	0	0	0	0	1	8
COVID 19 + запослени	13	3	0	19	12	1	1	8	0	6	63

Додатна подршку изискују деца оболела од хроничних незаразних болести, са телесним деформитетима, сметњама у развоју, алергијским манифестацијама и др. Планови за додатну подршку из области превентивно-здравствене заштите су урађени према захтеву родитеља, лекарским извештајима и упуту педијатра. На основу евиденције коју воде медицинске сестре и сарадници за ПЗЗ, сачињен је обједињени извештај у коме су деца којој се пружа подршка, сврстана у једну од три групе.

Прву групу чине деца која имају потребу за посебним и коригованим режимом исхране у складу са здравственим стањем. То су **нутритивне алергије** (најчешће на јаја, млеко и млечне производе, мед, маргарин, орахе, кикирики,...), **целијакије, кандидијазе, диспепсије, дијете** након одређених оперативних захвата, вегетеријанство, верски разлози.

Другу групу чине деца која имају индивидуалну здравствену подршку услед различитих **хроничних незаразних болести** и стања као што су: **фебрилне конвулзије, болести респираторних органа, болести уринарног тракта, болести дигестивног тракта, локомоторног система, алергије...**

Трећу групу чине деца која свакодневно примају већи степен подршке због озбиљнијег здравственог стања услед болести као што су: **епилепсија, дијабетес, статуси након већих оперативних захвата, физички деформитети**. Подршку у оваквим случајевима пружају васпитачи групе и то је углавном редовно давање терапије, мерење шећера у крви или помоћ у функционисању детета у свакодневним активностима у вртићу. У неким случајевима и код деце оболеле од неке од ових болести, нема потребе за већим степеном подршке, па су овакви случајеви сврстани у другу групу.

У I, II, III, IV, V, VI, VII, VIII, IX и X педагошкој јединици укупан број деце је 716 са неким обликом здравственог проблема, а за 695 деце се реализује додатна здравствена подршка на захтев родитеља и извештаја лекара. У протеклом периоду 21 деце је захтевало већи степен здравствене подршке, коју су пружале васпитачице групе односно васпитно особље немедицинске струке.

Табеларни приказ броја деце са потребом за додатном здравственом подршком по педагошким јединицама

	I П.Ј.	II П.Ј.	III П.Ј.	IV П.Ј.	V П.Ј.	VI П.Ј.	VII П.Ј.	VIII П.Ј.	IX П.Ј.	X П.Ј.	УКУПНО
1. група	46	31	43	47	45	58	29	42	29	51	421
2. група	26	20	39	38	22	26	25	38	20	20	274
3. група	3	0	3	4	0	3	2	2	3	1	21
УКУПНО	75	51	85	89	67	87	56	82	52	72	716

Дневно, месечно и годишње праћење хигијенских услова

Хигијенски услови у колективном боравку знатно утичу на целокупно здравствено стање деце. Хигијенско-епидемиолошко стање у протеклом периоду је било задовољавајуће. Контролом хигијенско-епидемиолошких услова у вртићима свакодневно је обављана провера и контрола: одржавања хигијене и безбедности простора у ком бораве деца, одржавање чистоће, температуре, влажности, проветрености и осветљености просторија (радне собе, купатила, ходници, трпезарија, двориште), редовне правилне хигијене и дезинфекције играчака, редовне замене постељине, редовне хигијене дистрибутивних кухиња што подразумева: хигијену посуђа, опреме, и простора кухињског блока, лична хигијена особља запосленог у кухињи и надзор над поштовањем обавезе сталног ношења радних униформи, дистрибуције obroka, квалитета и квантитета obroka и редовно и правилно остављање узорака хране. Надзор над радом помоћно-техничког особља свакодневно је обављан у погледу правилног и редовног одржавања хигијене као и правилне примене дезинфекционих средстава, средстава за одржавање хигијене и њиховог правилног чувања и складиштења. Са новозапосленим помоћно-техничким особљем обављана је потребна обука и дата су упутства за рад. Месечно је потребан потрошни материјал за одржавање хигијене у свим објектима и вршена је контрола ефикасности и квалитета ових средстава. На основу налога санитарне инспекције и према Правилнику о стицању основних знања о личној хигијени и мерама заштите од заразних болести, запослени који се баве негом и исхраном деце ишли су, према могућностима формирања комисије за проверу знања из наведене области, на полагање тзв. хигијенског минимума. Приоритети су се формирали на основу природе обављања послова, у првом реду профили сервирка, затим ПТО које улази у кухињу као замена, затим МСВ и васпитачи.

Хигијенско-епидемиолошки надзор вршен је од стране Службе за превентивно-здравствену заштиту Установе, санитарне инспекције Покрајинског секретаријата за здравство, социјалну политику и демографију и Института за јавно здравље Војводине.

У поступку надзора објеката санитарни инспектори су нам достављали записнике о затеченом стању и решења код уочених неправилности. Хигијенско-епидемиолошки надзор од стране Института за јавно здравље Војводине односио се на праћење здравственог стања запослених путем полугодишњих законом обавезних санитарних прегледа (3416) у циљу откривања клицоноша и оболелих, а код појава позитивних налаза (88) изрицана је мера забране рада до обескличења.

Табеларни приказ обављених санитарних прегледа у току 2022./2023 .године

ПЕДАГОШКА ЈЕДИНИЦА	БРОЈ САНИТАРНИХ ПРЕГЛЕДА	БРОЈ ЗАБРАНА РАДА
I	390	11
II	263	6
III	256	3
IV	413	14
V	228	12
VI	457	6
VII	280	9

VIII	356	10
IX	365	6
X	408	11
УКУПНО	3416	88

Стварање оптималних хигијенско-епидемиолошких услова омогућено је применом адекватних хигијенских мера (редовно одржавање хигијене, дезинфекција, дератизација). У току 2022/23. године поступака дезинсекције је било 280, дератизације 258. Сprovedено је третирање зелених површина против крпеља у свим објектима, сезонски и по потреби, професионално прање тепиха спроведено је по потреби и на захтев у појединим вртићима. Због пандемије Covid вируса, у свим вртићима је рађена интерна дезинфекција простора, и играчака, сваког петка, средствима на бази хлора. Поред дезинфекције простора и предмета, урађене су и дезинфекција дечијих душека за спавање.

Табеларни приказ обављених дезинсекција и дератизација у току 2022./2023.године

ПЕДАГОШКА ЈЕДИНИЦА	ДЕЗИНИНФЕКЦИЈА	ДЕЗИНСЕКЦИЈА	ДЕРАТИЗАЦИЈА
I	18	21	18
II	24	25	21
III	22	21	21
IV	36	38	39
V	30	30	30
VI	36	38	31
VII	24	24	24
VIII	24	25	24
IX	15	10	9
X	42	48	41
УКУПНО	271	280	258

Вршен је надзор над стварањем услова за правилну исхрану деце, почев од планирања исхране, односно сачињавања јеловника од стране нутрициониста из Службе исхране, контролисана је припрема хране, транспорт, дистрибуција према нормативу исхране по узрасту деце, узорковање хране за бактериолошку, квалитативну и квантитативну анализу и праћена је количина остатака хране после оброка.

На основу извршене микробиолошке анализе узорака хране, као и узорковање и резултати брисева предмета и руку запослених који долазе у контакт са храном, вршена су испитивања од стране Одсека за правилну исхрану и здравствену безбедност хране ИЗЈЗВ, резултати су приказани у табели, на месечном нивоу:

Месеци	Усаглашени узорци	Неусаглашени узорци
Септембар	84	1
Октобар	95	0
Новембар	85	1
Децембар	45	0
Јануар	53	2
Фебруар	59	1
Март	64	1
Април	83	2
Мај	75	0
Јун	70	0
Јул	75	0
Август	75	0
УКУПНО	863	8=0,9%

Сарадња са стручним институцијама

Превентивно-здравствена заштита одвијала се уз непосредну сарадњу са одговарајућим стручним институцијама:

- Сарадња са Институтом за јавно здравље Војводине, Одсеком за хигијену, епидемиологију, микробиологију и Центром за промоцију здравља - одвијала се са циљем обезбеђивања оптималних хигијенско-епидемиолошких услова у исхрани деце, здравствене едукације деце и запослених,
- Сарадња са специјализованим службама Дома здравља Нови Сад - остваривала се у обављању здравствено-васпитних активности са децом (Служба стоматолошке заштите-демонстрација правилног прања зуба), као и у унапређивању функционисања деце у вртићима кроз консултативну сарадњу са педијатријском службом, као и осталим службама које обављају специјалистичке систематске прегледе;
- Сарадња са Покрајинским секретаријатом за здравство, социјалну политику и демографију и сектором за санитарни надзор и јавно здравље - остваривала се у надзору хигијенско-епидемиолошких услова свих објеката установе,
- Сарадња са Црвеним крстом Града Новог Сада - остваривала се акцији добровољног давања крви, које је спроведено у децембру 2022.год., као и кроз обуку за немедицински кадар „Пружање прве помоћи“, кроз обуку је прошло 70 запослених, у октобру 2022.год.,
- Сарадња са Институтом за здравствену заштиту деце и омладине Војводине, одељењем ендокринологије кроз заједнички тематски пројекат под називом „Размена искустава запослених у вези функционисања деце са дијабетесом тип 1, у циљу оснаживања у будућем раду“;
- Сарадња са стручним службама установе: Службом исхране, педагошко-психолошком службом, активним учешћем у тимовима и стручним органима:
- Васпитно-образовно веће Установе
- Извршни колегијум Установе
- Стручни актив медицинских сестара и сарадника за превентивно-здравствену заштиту
- Стручни тим за заштиту деце од насиља, злостављања и занемаривања Установе
- Стручни тим за инклузивно образовање
- Тим за самовредновање-централни на нивоу Установе
- Радна група за одређивање вида подршке за децу са сметњама у развоју и др.

Стручно усавршавање

Стручно усавршавање одвијало се индивидуално и путем едукативних семинара, према индивидуалном плану стручног усавршавања и све колегинице су стекле довољан број бодова за оверу лиценце 2022./2023.. У сарадњи са Институтом за јавно здравље Војводине, Савезом удружења медицинских сестара предшколских установа Нови Сад, као и Савезом удружења медицинских сестара предшколских установа Србије, спроведена је едукација на следеће теме :

- Обука о примени нових Основа програма ПВО- Године узлета-ЗУОВ
- Едукација „Употреба Епи-пена“
- Присуство XIII Стручној конференцији медицинских сестара ПУ Србије
- „Процедуре у вртићу код поремећаја свести код деце предшколског узраста изазвани хипо и хипергликемијом- тренинг за учеснике (одређивање нивоа гликемије у периферној крви, давање инсулинске терапије)“
- „Боравак деце са хронично незаразним оболењима у ПУ – улога медицинске сестре“
- „Прва помоћ код крварења и рана“
- „Светски дан здравља“ Онлине састанак у организацији ИЗЈЗВ

- „Приоритизација мера митигације и адаптације на климатске промене за израду Акционог плана за одрживу енергију и климу Града Новог Сада – СЕЦАП“ у организацији Града Новог Сада
- ЗАХТЕВИ CODEX ALIMENTARIUS CXС 1 1969, rev. 5-2020
- „Планирање и нега уринарног катетера код деце“
- „Здравствена нега трахеотомисаног детета и респираторна потпора“
- „Специфичности у оживљавању деце са кардиореспираторним застојем-примена стандарда“
- Подршка дигиталних компетенција птпрактичара у предшколским установама-ЗУОВ
- Зоом стручни састанак поводом Светског дана здравља 7. априла са темама:
- Светски дан здравља 2023. године. „Универзална покривеност здравственом заштитом – Здравље за све (доц др Снежана Укропина, спец. Социјалне медицине, начелница Центра за промоцију здравља)
- Нови ресурси Института за јавно здравље Војводине у здравственом васпитању (дипл.психолог Драгица Јовишевић Поповић и доц.др Снежана Укропина)
- ММР и ХПВ имунизација у фокусу промоције здравља (др Мирјана Штрбац, спец епидемијологије)
- Индивидуално саветовање о правилној исхрани у Институту за јавно здравље Војводине (асис.мр сц.мед. драгана Балаћ, спец.хигијене) : Зорица Љуковчанин
- „Традиционални XXVI и XXVII стручни сусрети“ у организацији Савеза удружења медицинских сестара предшколских установа Србије, одржаних у Врњачкој Бањи и Вршцу, са учешћем у организационом одбору била Љубинка Вујић, са учешћем са радом биле Јелена Ђурић, Љубица Пожарев
- Континуирана едукација за здравствене раднике ове године је реализована кроз електронске тестове АКМЕ (Академија за континуирану медицинску едукацију), едукација је евидентирана у регистру Коморе медицинских сестара и здравствених техничара Србије (КМСЗТС)

Вођење документације и евиденције

Медицинска документација у остваривању програма превентивно-здравствене заштите даје преглед предузетих мера за заштиту здравља деце и уједно се води путем:

- дневника рада, који садржи нађено хигијенско-епидемиолошко стање у вртићима,
- здравственог картона за сваку васпитну групу (садржи опште податке кретања раста и развоја деце, нотирани специјалистичке прегледе и праћење здравственог стања деце),
- евиденција санитарних прегледа (санитарне књижице),
- евиденција мерења крвног притиска запослених,
- евиденција о индивидуалној здравственој подршци детета,
- евиденција налаза педикулозе код деце,
- евиденција о повредама деце,
- евиденција инфективних болести код деце,
- евиденција о резултатима налаза са ИЗЈЗ Војводине,
- евиденција обављених поступака дезинфекције, дезинсекције и дератизације,
- евиденција о коришћењу средстава за одржавање хигијене и друге евиденционе листе у складу са НАССР документацијом,
- евиденција стручног усавршавања запослених у Служби ПЗЗ.

II ДЕО: ИЗВЕШТАЈ О РЕАЛИЗАЦИЈИ ПРОГРАМА СЛУЖБЕ СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ

Извештај о реализацији програма Службе социјалне заштите за радну 2022/2023. годину темељи се на планираним програмским активностима Службе за наведену радну годину, урађени на основу Закона о основама система васпитања и образовања, Закона о предшколском васпитању и образовању из 2010. године, Статута Установе и других аката и прописа који регулишу ову материју, као што су Правилник о основама програма социјалног рада у предшколским установама, те Правилника о садржају образаца и начину вођења евиденција о остваривању програма социјалног рада у предшколским установама, који су прописани од стране Министарства за рад, борачка и социјална питања, те одлука Оснивача Установе – Града Новог Сада.

1. Служба Социјалне заштите обавила је све потребне послове за уписаних **17017** деце у Установу у радној 2022/2023. години.

Деца су била уписана у 75 вртића Установе, који су груписани у десет (10) педагошких јединица. Почетком програмске године, у септембру месецу, у Установу је било уписано 16157 детета, у 732 васпитно-образовних група.

Број група и број уписане деце у Установу, почетком радне 2022/2023.године, био је следећи:

Р.б.	Тип боравка	Број група	Број уписане деце
1.	Јаслице 1-3 године	219	3640
2.	Целод. бор. 3-7 год.	488	12184
3.	Полуд. бор. 3-7 год.	25	333
	С в е г а: (1+2+3)	732	16157

2. У радној 2022/23. години отворена су и два нова објекта: „Камичак“ у Ветернику и „Плава звезда“ на Сајлову. У „Камичку“ је отворено 6 јаслених група (1-3 године) и 6 група целодневног борава деце 3-7 година. У „Плавој звезди“ отворено је 6 јаслених група и 5 група деце 3-7 година.

Деца уписана од 01.09.2022. године у новоотворени објекат „Камичак“ су кренула са похађањем истог 18.10.2022. услед продуженог рока опремања објекта. Деца која су премештена из других објеката су похађала своје матичне вртиће до 18.10.2021. године.

Деца уписана од 01.09.2022. године у новоотворени објекат „Плава звезда“ су кренула са похађањем истог 04.11.2022. услед продуженог рока опремања објекта. Деца која су премештена из других објеката су похађала своје матичне вртиће до 04.11.2021. године.

3. У вртићу „Шврћа“ у улици Јернеја Копитара смо затворили јаслену групу и по и у тај вртић убудуће нећемо уписивати децу јасленог узраста већ само децу од 3 до 7 година. У вртићу „Лане“ у Хероја Пинкија смо затворили једну припремно предшколску групу и уместо ње отворили јаслену групу и по, тако да ћемо у овај вртић убудуће уписивати искључиво децу јасленог узраста.
4. У поређењу са прошлом радном годином за 5 група је повећан број припремно предшколских група у целодневном бораваку, док је само једна мешовита припремно предшколска група више у односу на прошлу годину.

У полудневном бораваку за 4 групе је мањи број припремно предшколских група а мешовитих припремно предшколских је исти, те је **број група и деце обавезног припремног предшколског програма за радну 2022/2023.годину** изгледао овако:

Целодневни боравак		Полудневни боравак		Укупно:
ПП-ОБ	ПП-МШ	ПП-ОБ	ПП-МШ	

ГРУП А	ДЕЦ Е	ГРУП А	ДЕЦ Е	ГРУП А	ДЕЦ Е	ГРУП А	ДЕЦ Е	ГРУП А	ДЕЦ Е
115	2891	24	228	5	83	19	170	163	3372

5. У објектима: „Палчица“, „Рода“ у Ветернику и „Звончић“ у Каћу затворили смо по једну припремно предшколску групу у полудневном бораваку, а у објектима: „Плави Зећ“, „Весели возић“ и „Сунцокрет“ затворили смо по једну мешовиту групу у полудневном бораваку. У објекту „Бубамара“ у Ченејској улици затворили смо две мешовите групе у полудневном бораваку.

У објекту „Чигра“ у Петроварадину смо отворили једну мешовиту а у објекту „Видовдански звончић“ једну припремно предшколску групу у полудневном бораваку.

Након ових промена **укупан број група полудневног боравака** је 25 и то 10 припремно предшколских и 15 мешовитих група.

6. Број група по узрасту, типу боравака и језику:

ТИП БОРАВКА	ЈАСЛИЦЕ			ЦЕЛОДНЕВНИ			ПОЛУДНЕВНИ			УКУПНО
	1-2 год.	2-3 год.	МЕШ .	ПП- ОБ	ПП- МШ	ОСТА ЛЕ	ПП- ОБ	ПП- МШ	МЕШ .	
Ј Е З И К										
СРПСКИ	85	114.5	16	127	21	325	10	15	-	713.5
МАЂАРСКИ	-	-	1.5	-	8	2	-	-	-	11.5
СЛОВАЧКИ	-	-	2	1	1	3	-	-	-	7
	85	114.5	19.5	128	30	330	10	15	-	732
УКУПНО:	219			488			25			732

Тип боравака	Српски	Мађарски	Словачки	Свега:
Јаслице 1-3	219	1.5	2	222.5
Целодневни боравак 3-7	488	10	5	513
Полудневни боравак 3-7	25	-	-	25
Свега:		11.5	7	732

7. Број група и број уписане деце у Установу по типовима боравака, пре конкурса, април 2023. године, био је следећи:

Р.б.	Тип боравака	Број група	Број уписане деце
1.	Јаслице 1-3 године	219	4391
2.	Целод. бор. 3-7 год.	488	12225
3.	Полуд. бор. 3-7 год.	25	391
	С в е г а: (1+2+3)	732	17007

8. Конкурс за пријем деце 2022/23.

ПУ „Радосно детињство“ Нови Сад утврдила је број слободних места за Конкурс (од 01.09.2023.године) на следећи начин:

- Утврђен је број деце (обавезни предшколци) која се исписују из Установе због поласка у школу. Биће исписано 3410 обавезних предшколаца, која су тренутно уписана у ПУ „Радосно детињство“ Нови Сад.
- Број слободних места утврђен је за 732 групе. У односу на прошлогодишњи конкурс отварамо један нови вртић од 01.9.2023. године и то: вртић у улици Десанке Максимовић са 11 соба (12,5 група). На конкурс се слободна места

утврђују само за целе групе (без полугрупа). Пре конкурса смо променили структуру група у постојећим објектима. Након конкурса, ПУ „Радосно детињство“ ће затражити од Градског већа одобрење за додатно проширење за 20% те смо планирали да радну 2022/2023. годину започнемо са 747 групе.

3. Број слободних места утврђен је до нивоа норматива по типовима борава деце на основу Закона о предшколском васпитању и образовању.
4. Извршен је премештај деце из вртића у вртић унутар Установе, тамо где је то било могуће урадити.

На основу наведених полазних основа утврђен је број слободних места по вртићима и типовима борава деце у Установи.

На Конкурсу за 2023/2024. годину родитељи ће моћи подносити пријаве ИСКЉУЧИВО електронским путем, преко портала е-вртић.

На Конкурсу је расписано 1582 слободна места и то:

1.	Јаслице од 1 -3 године	843
2.	Целодневни боравак 3-7	375
3.	СВЕГА ЦЕЛ. БОР. (1+2+3)	1218
4.	Полудневни боравак 3-7	364
	С в е г а:	1582

По завршеном конкурс, који је трајао од 03.4. до 03.5.2023. године, за упис деце у Установу од 01.09.2023. године, поднето је **4709** пријава, на расписана **1582** слободна места. Списак примљене деце је био истакнут на званичном сајту Установе: www.predskolska.rs. На Конкурсу за упис деце за 2023/2024 годину примљено је 1117 деце. Остало је непримљено 3592 детета.

- Цел. бор. 6М-1 година	1028 деце
- Цел. бор. 1-2 година	552 деце
- Цел. бор. 2-3 година	1135 деце
- Укупно јаслице од 1-3г	2715 детета
- Цел. од 3-4 године	376 деце
- Цел. од 4-5 године	204 деце
- Цел. од 5-6 године	140 деце
- Цел. од 6-7 године	146 деце
- Укупно цел. бол. 3-7	866 деце
- Укупно цел. од 6м-7год.	3581 деце
- Пол. бор. 3-7 година	11 деце
- С в е г а: 6 м до 7 година	3592деце

Запримљено пријава	4709
Примљено деце	1117
Одбијено (укупно)	3592

По Конкурсу је примљено 1117 деце. Децу која су примљена на Конкурсу смо уписали са 01.09.2022. године. Након завршеног конкурса смо од Градске управе за образовање затражили одобрење за повећање од 20% и добили одобрење. Након објављених резултата, Служба је примала родитеље који су долазили да изврше увид у документацију након завршеног Конкурса. Запримљено је 679 жалби родитеља чија деца нису примљена на конкурс. Комисија за упис деце одговарала је на пристигле жалбе. Већина жалби је била због недовољног капацитета Установе или због тога што су родитељи конкурисали на нерасписана места.

9. Исписи обавезних предшколаца

Обавезни предшколци који су уписани на целодневни боравак се исписују по захтеву родитеља. Захтеве за испис дистрибуирамо по вртићима а родитељи се опредељују до ког датума ће дете бити уписано у ПУ „Радосно детињство“. Децу која су уписана на полудневни боравак, исписује Служба, аутоматски, са последњим даном школске године (20.06.2023).

Број уписане деце се мења током радне године услед уписа и исписа деце.

10. Слободна места за пријем деце по конкурс

- Година 2012.	-----	1668
- Година 2013.	-----	1674
- Година 2014.	-----	1534
- Година 2015.	-----	1762
- Година 2016.	-----	1532
- Година 2017.	-----	1490
- Година 2018.	-----	1561
- Година 2019.	-----	1615
- Година 2020.	-----	1443
- Година 2021.	-----	1724
- Година 2022.	-----	1442
- Година 2023.	-----	1582

11. Број пријава родитеља на конкурс

- Година 2012.	-----	3742
- Година 2013.	-----	4361
- Година 2014.	-----	4488
- Година 2015.	-----	4414
- Година 2016.	-----	5816
- Година 2016.	-----	4436
- Година 2018.	-----	4409
- Година 2019.	-----	4070
- Година 2020.	-----	4212
- Година 2021.	-----	4174
- Година 2022.	-----	4091
- Година 2023.	-----	4709

12. Захтеви за премештај деце из вртића у вртић

- Година 2012.	-----	300
- Година 2013.	-----	315
- Година 2014.	-----	319
- Година 2015.	-----	324
- Година 2016.	-----	286
- Година 2017.	-----	312, а после Конкурса још 112
- Година 2018.	-----	315
- Година 2019.	-----	223
- Година 2020.	-----	218
- Година 2021.	-----	370
- Година 2021.	-----	382
- Година 2023.	-----	355, а после конкурса још 309

13. Листа чекања

- Пре конкурса 2012. год.	-----	577; после конкурса 2301
- Пре конкурса 2013. год.	-----	1174; после конкурса 2736
- Пре конкурса 2014. год.	-----	1504; после конкурса 2977
- Пре конкурса 2015. год.	-----	1656; после конкурса 3181

- Пре конкурса 2016. год. ----- 1811; после конкурса 3207
- Пре конкурса 2017. год. -----3093 и то за приватне вртиће 1672 детета, а за ПУ „Радосно детињство“ 1422 детета; после конкурса 3386.
- Пре конкурса 2018. године 1340
- Пре конкурса 2019. године 1215, а после конкурса 3046 деце.
- Пре конкурса 2020. године 785, а после конкурса је остало непримљено 3308 деце.
- Пре конкурса 2021. године 1055, а после конкурса је остало непримљено 3165 деце.
- Пре конкурса 2022. године, остало је 286 деце на листи чекања, а после конкурса 3086 деце.
- Пре конкурса 2023. године, остало је 490 деце на листи чекања, а после конкурса 3592

14. Социјални рад

У социјалној служби запослено је 7 стручних радника запослених на пословима социјалног радника сарадника у Установи. Поред послова из области уписне политике Установе, социјални радници, у сарадњи са васпитачима, стручним сарадницима и руководицима, обављају послове из домена социјалног рада за децу и породице у стању социјалне потребе или проблема. Такође, обављају и друге послове у складу са Правилником о ближим условима и начину остваривања социјалне заштите деце у предшколској установи.

Током радне 2022/2023. године социјални радници су се континуирано бавили информативним и саветодавним радом са породицама како уписане деце, тако и деце која се налазе на листи чекања. Пружали су информације из области социјалних права и услуга из домена социјалне заштите, као и о процедурама, правима из сфере пословања Установе.

Социјални радници су и чланови Тимова Установе и активно су учествовали у раду Тим за заштиту од насиља, злостављања и занемаривања Установе и Стручним тим за инклузивно образовање.

Такође, служба социјалне заштите је део ТИО која је надлежан за праћење и ревизију евиденције списка деце са сметњама и тешкоћама у развоју на основу ког васпитачи остварују право на повећање плате за 3, односно 6%.

Социјални радници на месечном нивоу прате присутност деце на Припремном предшколском програму и са породицама ради на отклањању потешкоће и редовног укључивања детета у Установу.

Социјални радници сарађују са установама, институцијама и удружењима из области образовања и социјалне заштите и управама локалне самоуправе које се баве заштитом интереса деце и породице.

15. Р е з и м е

Из напред изложеног, закључује се да је Служба социјалне заштите, из постављеног програма рада за 2022/2023. годину, успешно и на време реализовала све зацртане послове и радне задатке, а они се у најкраћем групишу овако:

1. Послови на организацији рада и радних задатака у служби-руковођење службом.
2. Послови на издавању потребних образаца за упис, премештај и испис деце; послови на пријему и обради документације од родитеља, са контролом исправности и давањем свих потребних информација родитељима.
3. Послови нумеричког обележавања пријава од родитеља ради даље обраде.
4. Послови на уносу података из пријаве родитеља за упис деце у Установу у базу података, ради коначног вредновања пријава родитеља, по утврђеним

критеријумима, на начин који обезбеђује заштита података и идентитета личности.

5. Послови на утврђивању броја васпитно-образовних група, на изради и аплицирању шифарника по групама, вртићима и Педагошким јединицама унутар Установе.
6. Послови на бодовању пријава и утврђивању коначних резултата конкурса са вишеструком контролом.
7. Пријем родитеља и увид у документацију након објављивања резултата Конкурса.
8. Пријем и одговарање на жалбе и молбе родитеља у вези са Конкурсом, у ограниченом временском периоду.
9. Послови контроле исправности документације и исправности уноса исте у рачунар и извршеног бодовања.
10. Послови издавања потврда и Уговора о међусобном регулисању односа између родитеља и Установе.
11. Послови на утврђивању броја уписане деце по групама, узрастима, вртићима и Педагошким јединицама.
12. Послови на утврђивању броја група и броја уписане деце на ППП-у и достављање месечних прегледа.
13. Послови на утврђивању норматива и капацитета за пријем деце по вртићима, групама, ПЈ и за установу као целину.
14. Праћење присутности деце на ППП-у и достављање тражених података Градској управи за образовање у ситуацијама неоправданог одсуства са Припремног предшколског програма.
15. Послови социјалне заштите у најширем смислу речи.
16. Послови на припреми и реализацији конкурса за пријем деце у Установу.
17. Послови на изради плана рада Службе.
18. Израда извештаја о раду Службе, анализа листе чекања, разних еко-социјалних анализа и низ других послова по налогу руководства за одређене потребе корисника дотичних анализа.
19. На крају сваког месеца смо у сарадњи са педагошким руководиоцима и Кадровском службом, прикупљали податке у вези са ковид ситуацијом и уносили тражене податке по налогу Министарства просвете и школске управе.
20. Послови на припреми уноса јединственог образовног броја (ЈОБ).

Служба социјалне заштите је обавила многобројне радне задатке у складу са законом, прописима, уредбама, налозима и упутствима, како појединачно тако и тимски.

У 2023/2024. години, Служба је наведене послове и радне задатке обавила са 12 извршилаца.

IV ДЕО: ИЗВЕШТАЈ О РЕАЛИЗАЦИЈИ ПРОГРАМА ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА

1. Како смо развијали реални програм

Општи циљеви основа програма

Општи циљеви програма Предшколске установе „Радосно детињство“ Нови Сад, усклађени су са циљевима који се наводе у Основама програма предшколског васпитања и образовања. Активности које се остварују у вртићима Установе у свим васпитним групама су реализоване, имајући у виду и поштујући циљеве:

- Да сва деца предшколског узраста, кроз подршку добробити, имају једнаке могућности за учење и развој.

- Да учешћем у програмима деца имају прилике и могућности да буду срећнам да се осећају задовољно, остварено и прихваћено, да граде односе поверења и уважавања, блискости и пријатељства.
- Да деца развијају диспозиције за целоживотно учење као што суотвреност, радозналост, отпорност (резилијентност), рефлексивност, истрајност, поверење у себе као способног, и позитивни лични и социјални идентитет, чиме се постављају темељи развијања образовних компетенција.
- Да породице имају могућност и прилике да бирају, активно учествују у васпитању и образовању деце на јавном плану, да освесте своје потребе и капацитете и да развијају родитељске компетенције. Да деца учешћем у програмима имају прилике да упознају, истражују и преиспитују различита подручја људског сазнања и делања, различите продукте културе и начине грађења и изражавања значења.
- Да васпитачи, сестре васпитачи, стррчни сарадници и сарадници, стручњаци из различитих области и други практичари имају прилику да испоље своју аутономију, креативност и професионалност као и проактивно заступање интереса деце и породица.
- Да дечији вртић и друга окружења у локалној заједници постану простори заједничког учешћа деце и одраслих у учењу и грађењу смисла, кроз дијалог и узајамну подршку.
- Да се васпитачи, стручни сарадници и стручњаци других профила, истраживачи, носиоци образовнеполитике и сви који се баве предшколским васпитањем и образовањем, повезују у истраживачку заједницу која кроз истраживања и узајамну подршку гради квалитет предшколског васпитања и образовања.

Током радне 2022/2023. године настављен је процес унапређивања компетенција васпитача, медицинских сестара васпитача и стручних сарадника у свим подручјима реализације васпитно образовног рада, у складу са наведеним циљевима. Резултати досадашњег рада су препознатљиви у васпитним групама и вртићима. Препознаје се потреба даљег унапређивања и проширивања могућности праксе рада са предшколском децом, а у смеру што квалитетније примене ових циљева у свим вртићима и васпитним групама Установе.

У том смислу, реализоване су бројне обуке, едукације, хоризонталне размене унутар Установе, и изван ње (подаци се налазе у делу Извештаја који се односи на Професионални развој запослених и стручно усавршавање). Комплетирани су и приручници који су драгоцена литература и подршка разумевању и реализацији Основа предшколског програма, и драгоцена помоћ свим стручним радницима Установе.

Физичка средина

Физичко окружење је једно од првих импресија и запажања детета које дође у вртић, и веома је значајно да организацијом простора, могућностима његовог коришћења, избором опреме, акцентовањем одабраних елемената, одрасли пошаљу јасну поруку да је дете добродошло у вртић и у конкретну радну собу. Дете би требало да осети да је простор привлачан, безбедан, опремљен уз поштовање мере и естетике, и да је позван да се у њему бави, ради, игра и дружи са његовим вршњацима на пријатан и безбрижан начин. Простор има вишеструко значење у реализацији циљева Основа програма, и то.

1. Физичке карактеристике – оно што је конкретно присутно – архитектонски изглед, ентеријер и опремљеност;
2. Социјално значење простора – начин учешћа, са киме, када и како простор омогућава учешће свих – деце и одраслих;
3. Символичко значење – обликује идентите и положај и даје деци и одраслима јасну поруку ко су, које је место сваке особе, шта може и шта се очекује да буде.

Према Основама програма предшколског васпитања и образовања, деца и васпитачи покрећу и учествују у планирању и реализацији промена у простору. У овом континуираном процесу, током радне године, родитељи и локална заједница су заузимали истакнуто место у реализацији ових циљева. У унапређивању квалитета физичке средине била је присутна велика заинтересованост и укљученост родитеља и представника локалне заједнице, те су реализоване бројне активности и заједничке акције на уређењу унутрашњег и спољашњег простора вртића. Промене физичке средине су настајале инспирисане и поводом реализације актуелних пројеката у васпитним групама и доприносиле развијању идентитета васпитних група и осећају припадности деце.

Ове радне године посвећена је пажња разумевању читавог процеса самовредновања уз помоћ приручника: „Самовредновање у предшколским установама – водич за запослене у предшколским установама“. У области Васпитно образовни рад, у стандардима и показатељима: Физичка средина подстиче учење и развој деце, након почетка процеса самовредновања, покренуте су бројне дискусије и промишљања о овом стандарду.

Током радне године реализоване су хоризонталне размене између вртића језгара и вртића који су припадали језгрима. Током овог вида хоризонталног учења, васпитачи, медицинске сестре васпитачи и стручни сарадници су размењивали и заједно учили о важности квалитетног уређења физичке средине, стицале увиде у разноврсност могућих решења организовања простора и уносили промене у својим вртићима, инспирисани оним што су уочили. У томе нам је помогао и приручник „Водич за уређење простора у дечијем вртићу“.

Простор у радним собама, и свим расположивим просторима вртића структуриран је у различите просторне целине помоћу ниских полица и преграда прозирних завеса од различитих материјала, паноа и шатри. Дефинисаним просторним целинама омогућава се деци предвидљивост и сигурност у простору – да знају где се шта налази и да могу да буду самостална и истовремено им се пружа могућност различитих врста истраживања.

Опрема и материјали који су континуирано уношени су организовани на следећи начин:

- структурирани и полуструктурирани материјали су логично и јасно груписани у оквиру просторних целина;
- разноврсни – укључују материјале различитих облика, величина, боја, текстура; неструктуриран и полуструктуриране материјале; играчке индустријске и ручне израде; штампана, визуелна, аудио и друга средства;
- доступни су деци – видљиви, постављени тако да деца могу самостално да их узимају, користе и враћају;
- мобилни – да деца и васпитачи могу да их преносе из једног дела простора у други;
- да их има довољно, али не превише како простор не би постао пренатрпан и престимулативан.

На основу резултата процеса самовредновања Установе који је текао ове радне године, област рада Физичка средина, као мере унапређења су издвојене следеће активности:

1. Обезбеђивање неструктурираног и полуструктурираног материјала
2. Обезбеђивање рестлова од стране локалних компанија, предузећа
3. Кроз примере практичара - заједничко учење и разумевање локалне заједнице као места за смислено учење деце.

Ове активности ће бити увршене у наредни Развојни план Установе и у Годишњи план Установе за рад у 2023/2024. години.

Развијање реалног програма

Реални програм настаје и гради се у реалном контексту васпитно образовне праксе, а тај контекст чини:

- постојећа структура вртића (простор, начин груписања деце, број деце у групама, структура запослених)
- култура вртића – писана и неписана правила и норме, вредности и уверења
- деца као учесници програма
- запослени у вртићу, породица и локално окружење.

Реални програм не може бити унапред писани документ, нити готово решење, већ се он гради кроз заједничко учешће свих учесника, обликује културом вртића, породице и локалне заједнице и ширег друштвеног контекста кроз планско и промишљено деловање засновано на концепцији Основа програма.

Ове радне године у развијању реалног програма нам је помогао приручник „Стратегије заједничког развијања програма у складу са специфичностима појединих узраста деце“.

Развијање реалног програма установе, вртића и васпитне групе није непланиран нити стихијски процес; развијање реалног програма се заснива на стратегијама кроз које поједини васпитач, медицинска сестра васпитач и стручни сарадник испољава и реализује циљеве Основа предшколског програма, уважавајући опште и посебне вредности сваког појединца, водећи рачуна о узрастним и индивидуалним карактеристикама деце и у складу са сопственим компетенцијама које се континуирано унапређују и усклађују са конкретним одлукама и поступцима. Читав овај компликовани процес је узајамно прожет узајамним деловањима, контактима, комуникацијом и сарадњом свих актера – деце, професионалаца, родитеља, локалном заједницом, исто тако, у зависности од актуелних догађања, ширег и ужег контекста и објективних чиниоца.

Развијање реалног програма тече кроз три узајамно повезане стратегије: планирање, заједничко развијање програма и документовање.

Као што се и наводи у приручнику „Стратегије развијања реалног програма“, стратегије се разликују у зависности од узраста деце, специфичностима васпитне групе, коју чине специфичности сваког појединог детета, родитеља, васпитача и свих других који су на било који начин укључени у истраживање пројектне теме. Из тог разлога, не постоје два иста програма, нити стратегије, јер су у њиховом креирању укључене све наведене специфичности.

На пример, једна пројектна тема, иако има идентичан наслов, развијала се у више васпитних група на сасвим другачије начине и у реализацији се продубљивала и проширивала у правцима које су иницирала деца, васпитачи и родитељи у тим групама. Иако постоје несумњиве развојне разлике и специфичности појединих узраста деце, полазишта и циљеви програма у својој реализацији рефлектују развојне специфичности, али не као окосницу програма, него као подразумевајуће претпоставке.

Начин на који се одвијало истраживање пројектних тема је зависило од деце, исто као и од васпитача, јер продубљивање тематике истраживања планира и омогућава васпитач. Он постаје истраживач, користи различите начине доношења до извора идеја и сазнања, доступни су му бројни подаци које открива, које дели са децом и продубљује пројекат. Тако је *продубљивање* пројектата било једна од важних тема даљег разумевања и имплементације Основа предшколског програма, бројних дискусионих група и хоризонталне размене током ове радне године.

У свим овим процесима, развијање односа и социјалне интеракције које дете остварује са другом децом и одраслима, у атмосфери сигурности и прихваћености су кључне за дечији развој и учење. Дете доживљава свет кроз односе које успоставља и развија и ти односи одређују његов развој и учење. Из тог разлога, и ове године је велика пажња посвећена развоју односа и осећају припадности. Документовање значаја дечијих доживљаја и учење конкретних вештина деце се виде, између осталог, кроз Приче за учење. На овај начин су забележени значајни подаци који су показатељи реалног ефекта реализовања Основа програма предшколског васпитања и образовања.

Остваривање континуитета у процесима транзиције

Ослањајући се на принципе реалног програма, посебну пажњу, између осталог, посвећивали смо сарадњи и развијању партнерства са породицом и локалном заједницом, на првом месту са школом, у намери да створимо добре услове и будемо подршка деци и породици у процесима транзиције и остваривању континуитета у образовању и васпитању.

Неспорно је да транзиција из **породичног окружења у вртићко** представља једну од најзначајнијих транзиција коју дете доживљава у најранијем детињству. Имајући у виду значај афективне везаности детета у најосетљивијем и најрањивијем периоду какав је рани развој, можемо се похвалити чињеницом да је наша Установа још давне 2003.године развила модел адаптације детета на вртић уз учешће родитеља/старатеља, који из године у годину унапређујемо, стављајући испред и пре свега добробит детета и породице.

Када је у питању транзиција деце из породице у вртић, током протекле године реализоване су различите активности:

- Тематски родитељски састанци „Транзиција деце из куће у јаслице“.
- Припрема писаних материјала за читање код куће и на инфо таблама (лифлети, поруке добродошлице и сл.).
- Израда упитника за родитеље (навике код деце, искуство, особености...).
- Заједнички састанци са циљем оснаживања и припреме практичара (фокус групе, хоризонтално учење, анализа стручне литературе) на тему „Примена ТАВ-а у процесу адаптације и грађења односа“).
- Израда плана заједничких активности са децом и родитељима током првих вртићких дана.
- Организовање предавања са стручним темама („Како се постаје вртићанин“ др. И. Мухић).
- Индивидуална подршка родитељима кроз саветодавне сусрете (различита тематика усмерена на остваривање све три димензије добробити детета).
- Креирање сценарија и реализација радионица са родитељима током заједничког боравка са децом у вртићу (упознавање са животом и културом породице).
- Праћење тока адаптације у јасленим групама и пружање индивидуалне и персонализоване подршке деци.
- Израда индивидуалних планова подршке за децу која су показала посебну осетљивост у периоду адаптације на вртић и праћење ефеката примене истих.

Хоризонтална транзиција **јасленаца у вртић** је нови и изазовни развојни тренутак за дете и породицу, а за практичаре наше Установе период за промишљено и планирано обезбеђивање услова за остваривање континуитета дечјих искустава. Са тим циљем реализовали смо различите активности у којима партиципирају мед.сестре васпитачи, будући васпитачи, стручни сарадници, деца и родитељи:

- Припрема и реализација тематских родитељских састанака „Транзиција деце у млађе васпитне групе“.
- Учешће у структурирању и формирању млађих васпитних група.
- Заједнички састанци са циљем оснаживања и припреме васпитача (Теорија афективне везаности и импликације на децу у периоду транзиције и на грађење односа у групи/вртићу“).
- Израда плана транзиције/заједничких активности са децом и родитељима током првих вртићких дана.
- Креирање подстицајног физичког окружења и избора средстава и материјала који ће се понудити деци у оквиру просторних целина.
- Припрема писаних материјала за читање код куће и на инфо-таблама (лифлети, поруке добродошлице и сл...)

Прва вертикална транзиција унутар образовног система, је **прелазак детета из предшколске установе у школу**, односно на наредни ниво образовања. Прелазак из предшколског у школски систем је емотиван и сложен пут за свако дете, као и за његову породицу и то је процес изградње односа и разумевања, ради омогућавања деци што лагоднијег кретања кроз образовни систем. Наша Установа, односно вртићи представљају отворено место сусрета свих учесника у планирање и стварање услова за подршку деци током транзиције из предшколске установе у основну школу. У години која је иза нас, настојали смо да успоставимо сарадњу са школама, да прикупимо релевантне податке, да омогућимо благовремену размену информација и креирамо прилике за упознавање деце и родитеља са начином рада у школи. У години пред полазак у школу у вртићима смо реализовали различите активности намењене деци, родитељима и практичарима:

- Припрема и реализација родитељских састанака на теме: „Како деца уче“, „Транзиција деце из вртића у школу-подршка деци у очекиваној развојној кризи“, „Компетенције за целоживотно учење“, „Развијање диспозиција за учење кроз пројектни приступ“, „Улога одраслих у пружању подршке детету пред полазак у школу“.
- Организација и реализација узајамних посета деце и практичара (вртић/школа, школа/вртић).
- Иницирање и реализација састанака и посета стручних сарадника вртића и школе (упознавање са програмском концепцијом и децом у природном окружењу).
- Организација и реализација стручних размена у оквиру фокус групе учитеља и васпитача у школи и вртићу на теме: „Развијање почетне писмености код деце“, „Шта подразумева припрема за школу из позиције детета, вртића, школе и родитеља?“
- Посете и вршњачке (интер)акције предшколске и школске деце са циљем заједничког учења, учешћа, размене искуства и вршњачке подршке у простору вртића и школе и шире локалне заједнице.
- „Игре без граница“ – заједничке спортске игре предшколаца и школараца.
- Родитељске састанке (радионице, фокус групе..) са циљем оснаживања и сензибилизације родитеља за подршку деци током транзиције из вртића у школу.
- Приказе примене Основа програма ПВО, кроз позитивна искуства иновативне праксе.
- Стручне размене практичара са циљем заједничког разумевања добробити деце.

Стварање услова за успешну транзицију деце остваривали смо планирањем и реализацијом различитих активности које су усмерене на сву децу типичног развоја, као и на децу којој се у нашој Установи пружа додатна васпитно образовна подршка. За децу којој је потребна додатна подршка израђивали смо персонализоване планове транзиције, који су усклађени са посебним специфичностима конкретног детета и породице.

Детаљна евиденција о реализацији активности у процесима транзиције саставни је део документације вртића, односно васпитних група.

У процесима транзиције важна је улога свих учесника. Транзиција у образовном систему није само први дан у новој установи, то је добро осмишљен и испланиран процес. Сарадња између предшколске установе и школе је континуиран и двосмеран процес. Мишљења смо да се предуслов успешне транзиције огледа у флексибилности, динамичности и отворености за сталну сарадњу породице, предшколске установе и школе, као и да је ово једно од кључних питања на којима треба системски радити у циљу унапређења реалне праксе.

Препознавши значај уређења овог питања, наша Установа је једна од учесника Иницијативе за обезбеђивање континуитета у образовању, а ради системског уређивања питања транзиције деце из предшколске установе у основну школу, коју је покренуло Педагошко друштво Војводине у новембру 2022. године.

Партнерство са породицом

Предшколски програм Године узлета конципиран је тако да се дечија искуства одрастања и учења употпуњују само ако се развијају кроз партнерске односе са породицом. Партнерство са породицом у нашој Установи градило се кроз развијање узајамног поверења, уважавања и сталну размену. Програм заснован на партнерству са породицом, између осталог, подразумевао је постојање јасних просторно-организационих показатеља – добродошлица за породицу, визуелне ознаке простора, постојање простора за родитеље, тако да се ове радне године доста пажње посветило управо овом аспекту физичког окружења.

Партнерство породице и вртића реализовало се кроз различита подручја и облике сарадње:

1. Подршка родитељству кроз заједничко стицање знања
Практичари су пружали подршку породицама у развоју родитељских компетенција и успостављању породичног контекста који је подржавајући за учење деце кроз:
 - Планирање и реализацију едукативних радионица – кључне компетенције за целоживотно учење/транзиција ка школи, вредности;
 - Фокус групе - учешће родитеља у процесу самовредновања са циљем унапређивања квалитета рада;
 - Родитељске састанке–транзиција деце из породице у вртић, из јаслених група у млађе васпитне и транзиција вртић школа, самосталност, учење деце раног узраста, значај игре на раном узрасту, упознавање родитеља са концепцијом програма;
 - Тим око детета за свако дете којем се пружа додатна подршка организован је на нивоу сваког вртића. Састанцима тимова су присуствовали родитељи, практичари и терапеути. Тимови су реализовани 2-3 пута годишње.
2. Различити облици двосмерне комуникације са циљем узајамног упознавања и размене информација о програму, учењу и напредовању деце
 - Свакодневне индивидуалне консултације приликом доласка и одласка деце из вртића;
 - Индивидуални разговори на иницијативу родитеља, васпитача, медицинских сестра-васпитача и стручних сарадника;
 - Писана комуникација: брошуре, новине, флајери, панои, огласне табле, писма и други облици писане комуникације који су родитељима пружали важне информације у вези са развојем и учењем њихове деце.
3. Заједничко живљење
 - Активно учешће родитеља је било видљиво у различитим аспектима живота вртића: у свим фазама развијања пројеката (давање предлога кроз позивна писма, родитељи као експерти у пројектима, учешће у структурирању и обогаћивању физичког окружења – набавка полуструктурираних и неструктурираних природних и произведених материјала – рестлова, реалних предмета, средстава; учешће у процесу документовања дечијег учења и развоја, учешће у различитим манифестацијама и хуманитарним акцијама, учешће у процесу одлучивања као чланови органа и Тимова предшколске установе и сарадничко доношење одлука које су биле у најбољем интересу детета.
 - У овој радној години у нашој установи обележен је 15.05. као „Међународни дан породице“, кроз различите активности заједничког учешћа чланова дечијих породица. Током радне године реализоване су превентивне активности из области заштите од дискриминације, занемаривања, насиља и злостављања у које су били укључени родитељи као и сам 19.11., као Светски дан превенције злостављања деце.

4. Повезивање са локалном заједницом

- Родитељи су у току развијања пројеката предлагали различита места заједничког истраживања и учешћа деце и одраслих и узимали активну улогу у истим.
- Родитељи су се подстицали на укључивање других чланова породице у узимању активне улоге у повезивању са локалном заједницом.

У објекту „Весели вртић“ модел партнерства са породицом развија се и видљив је кроз рад Клуба родитеља и васпитача. Клуб делује у оквиру Националне асоцијације родитеља и наставника Србије (НАРНС), основан 2017. године. Активности и ангажовање Клуба родитеља развијале су се у више праваца. Један део активности био је усмерен на децу и потребе вртића, а други део активности на потребе породице. Кроз реализоване активности родитељи су користећи своје ресурсе повезивали вртић и локалну заједницу и пружали деци прилику да локална заједница постане место на којем деца уче и стичу нова искуства.

У вртићу „Крчко Орашчић“ реализује се програм „Подршка, не перфекција“ намењен родитељима и старатељима деце. Овај програм пружа родитељима знања и вештине које им могу помоћи у подизању родитељских компетенција – једноставне идеје за допринос квалитетнијег развоја детета и његовог мозга, помоћ успостављања породичних односа заснованих на узајамном разумевању и поверењу, као и знања и вештина за решавање конкретних, свакодневних изазова. Програм се реализује под покровитељством Фондације Новака Ђоковића. Реализује се десет радионица у једном циклусу. У овим активностима учествују родитељи вртића „Крчко Орашчић“.

У вртићу „Калимеро“ се реализује програм „Подстицајно родитељство кроз игру“. Практичари користе алате из тог програма у раду са родитељима. Овај програм подршке ставља родитеље у центар пажње кроз јачање родитељских компетенција за спровођење свеобухватне бриге о детету која укључује потребне развојне стимулације, као и на јачање мреже подршке породицама. У раду са родитељима практичари користе Читање са децом, антиципаторно вођење и моделовање.

Детаљна евиденција и документација о реализацији партнерства са породицом је саставни део документације вртића као и васпитних група.

Подршка деци и породицама осетљивих група

Дијагностиковање дијабетеса код детета предшколског узраста је велики шок и захтева велику промену у свакодневном животу детета и целе породице. Веома је важно да дете има сталну подршку и разумевање, како код куће, тако и у вршњачком окружењу, школи или вртићу. Препознали смо потребу да о овој теми разговарамо и пружимо подршку деци и породици. Наиме, 10. маја 2023. у вртићу „Дунавски цвет“ одржан је састанак са родитељима деце која имају дијабетес тип 1 и похађају неки од вртића у оквиру Установе „Радосно детињство“. Сврха састанка је била да се прикупе и размене искуства о боравку деце у вртићу, да се чују добре идеје и решења и разговара о ситуацијама и тешкоћама које се појављују или се могу појавити у свакодневној пракси. Састанак је водила психолог, Јадранка Лукић, васпитачица Милана Латиновић и сестра за превентивно здравствену заштиту Зорица Љуковчанин. Теме о којима се разговарало биле су улога родитеља и породице у прихватању живота са дијабетесом, важност осамостаљивања детета и отворене комуникације у породици али и у вртићу. Значајан део разговора посвећен је функционисању деце у вртићу и сарадњи родитеља и васпитача и сестара за ПЗЗ.

Родитељи су изнели своје дилеме и тешкоће, као и предлоге за унапређење услова боравка деце са дијабетесом у вртићу. На крају сусрета размењене су информације о подршци коју родитељи могу добити од релевантних Удружења. Повратна информација коју смо добили од родитеља је да им је овај сусрет био веома користан.

Након одржаног састанка са родитељима у координацији са координаторком ПЗЗ службе, Бранком Чонкић и руководиоцем стручне јединице, Мином Панић, одржан је састанак са медицинским сестрама за превентивно здравствену заштиту и васпитачима из група које похађају деца са дијабетесом.

Едукативни састанак је одржан 13.06.2023. године у вртићу „Новосађанче“. Присутствовало је укупно 54 запослених – медицинске сестре из службе за ПЗЗ и васпитачи из група које похађају деца која имају дијабетес. Састанак је водила психолог Јадранка Лукић, уз учешће васпитача из Петра Пана, Љиљане Руднички и Наташе Радић и медицинске сестре са вишегодишњим искуством из Дечје болнице Светлане Томић, која и председница Удружења родитеља деце са дијабетесом „Плаво срце 021“ и члан Дијабетолошког савеза Србије. Циљ састанка је био размена и оснаживање практичара у пружању подршке деци која имају дијабетес.

Психолог, Јадранка Лукић је у уводном делу упознала присутне са променама које доноси појава хроничене болести код детета и фазама кроз које пролазе родитељи када се суоче са болешћу детета. Наглашена је важност познавања карактеристика детета и његове болести и отворене комуникације и односа поверења са родитељима. За практичаре у вртићу је важно и да овладају техникама пружања помоћи и да воде рачуна о стварању атмосфере разумевања и вршњачке подршке.

Део састанка је био посвећен искуству из праксе – васпитачице из вртића „Петар Пан“ Љиљана Руднички и Наташа Радић пренеле су присутнима своје искуство са дечаком из њихове групе, који је добио дијабетес у предшколском периоду. Изнеле су и нагласиле важност отворене комуникације и подршке коју су пружиле родитељима, поготово у почетном периоду, када су се сви навикавали на живот са дијабетесом. Навеле су примере и описале ситуације у којима је било потребно да одреагују и помогну дечаку у регулацији нивоа шећера.

Медицинска сестра из Дечје болнице и удружења „Плаво срце“ Светлана Томић је издвојила најважније информације о дијабетесу код деце, о лечењу, едукацији деце и родитеља. Наводила је примере из своје праксе и понудила помоћ и сарадњу.

На основу изнетих евалуација учесника, састанак је процењен као вишеструко значајан и у смислу информисања, као и мотивисања и сензибилизације запослених.

У наредном периоду планирамо даљу подршку деци и родитељима из осетљивих група у циљу стварања подстицајног и здравог окружења за сву нашу децу.

Партнерство са локалном заједницом

Реализација партнерства са локалном заједницом остварена је у свим вртићима ПУ „Радосно детињство“ Нови Сад, у складу са Основама Програма и Стандардима квалитета рада предшколске установе. Партнерство са локалном заједницом је унапређено кроз хоризонталну размену и учење како на нивоу Установе тако и ресурса локалне заједнице као изворе сазнања за васпитача. Локална заједница је у већој мери присутна као место за учење и проширивање дечјег искуства и знања. Тенденција свих вртића је да сарадња прерасте у партнерство. То подразумева континуитет, промишљање о ресурсима локалне заједнице и повезивање породице са услугама и програмима у локалној заједници. Као што је у Програму и наведено, „заједница директно обликује услове и начине одрастања детета“, јер прва непосредна искуства које дете стиче су социјална искуства из породице и локалне заједнице, на које се и надовезују садржаји реалног програма у вртићу.

У складу са наведеним, прикупљени су подаци из сваког вртића Установе, који се односе на партнерство у локалној заједници, остварено кроз различите контексте: културолошки, еколошки, социјални, образовни. Различити начини на који су деца користила ресурсе локалне заједнице за њих су представљали животни контекст,

реални програм. Овај вид партнерста захтева, пре свега, да васпитач продуби изворе сазнања о локалној заједници, садржајима и квалитету онога што је ресурс локалне заједнице за реални програм.

Током Радне 2022/23. године вртићи Установе су партнерство са локалном заједницом реализовали кроз низ садржаја и активности које су се односиле на:

- учешће у локалној заједници
- акције у локалној заједници
- посете локалној заједници
- посете вртићу од стране локалне заједнице.
- кроз следеће садржаје:

Културолошки контекст: Галерија Матице Српске, Змајеве дечје игре, библиотеке, културни центри, Историјски архив, галерије, Музичка школа „Исидор Бајић“, Градска концертна дворана, Позориште младих, Новосадски дечији културни центар, посета композитора, диригента, виолинисте, кустоса, ученика музичке школе, Музеј Новог Сада, фолклорни и плесни фестивал, Музеј Војводине, Спомен-збирка Павла Бељанског, Новосадски дечији културни центар, Петроварадинска тврђава културно – уметничка друштва,...

Еколошки контекст: Дворска башта, Пољопривредни сајам, сеоска домаћинства, виногради, Дечја еколошка академија, пијаце, Цветна пијаца – замените стари папир за саднице, Дечја еколошка академија, Природњачки музеј, Чишћење канала у сарадњи са МЗ, Удружење за очување природних станишта, Друштво за заштиту и проучавање птица, Дечја еколошка академија, садња дрвећа у дворишту вртића, Покрајински завод за заштиту природе, Покрајински завод за заштиту природе, „Градска чистоћа“, Ловачко удружење, „Чепом до осмећа“...

Социјални контекст/услуге у локалној заједници: домови здравља, Завод за трансфузију крви, козметички салон, оптика, стоматолошке ординације, породилиште, ветеринарске станице, Шtrand - учешће на кросу, продавница играчака, пекара, Ауто - мото савез Војводине, Централна кухиња ПУ „Радосно детињство“ Нови Сад, ГСП Нови Сад, продавнице атлетски клуб, Железничка станица, туристичка агенција, ватрогасно друштво, ЈКП „Пут“, МУП, штампарија, радионица за израду кључева, продавнице здраве хране, пет-шопови, цвећаре, сервиси за бицикле, посластичарнице, апотеке, продавнице грађевинског материјала, стоваришта, Морнарица...

Институције у образовању и васпитању, установе социјалне заштите...: узајамне посете вртића, посете факултетима, активности професора са факултета и посредовање факултета у реализацији активности у локалној заједници, основне школе, уметничка школа, музичке школе, балетска школа, посета стручњака за гестовни језик, учешће у хуманитарним акцијама у сарадњи са основним школама, Академија уметности - Депарتمان драмских уметности...

Поред наведених садржаја, реализација партнерства са локалном заједницом у реалном програму остварена је и коришћењем различитих дигиталних алатки у размени и комуникацији са локалном заједницом. На међународном нивоу, присутно је и учешће вртића у е-Twinning пројекту „Знаци пријатељства“ (сарадња са вртићима из Турске, Литваније Бугарске и Румуније).

По увиду у евиденцију места у локалној заједници и контекста реализације, можемо закључити да су, у већој мери, заступљена учешћа у локалној заједници и посете локалној заједници. У оквиру контекста партнерства, издвајају се културолошки и Социјални контекст/услуге у локалној заједници.

Детаљна евиденција и документација о реализацији партнерства са локалном заједницом је саставни део документације вртића, одн. васпитних група.

2. Реализација плана стручног усавршавања

Професионални развој представља целоживотни, континуиран и трансформативни процес који садржи свесно планиране активности и искуства

спонтаног учења, а које доприносе квалитету васпитно-образовног процеса, мењању и унапређивању професионалне праксе.

То је сложен процес који подразумева стално развијање компетенција наставника, васпитача и стручног сарадника ради квалитетнијег обављања посла и унапређивања развоја деце, односно нивоа њихових постигнућа.

Саставни и обавезни део професионалног развоја је стручно усавршавање које подразумева стицање нових и усавршавање постојећих компетенција важних за унапређивање васпитно-образовног, образовно-васпитног, васпитног, стручног рада и неге деце. Стручно усавршавање запослених, као важан сегмент у раду Установе, током 2022-2023. године реализовано је кроз одобрене облике стручног усавршавања од стране Министарства просвете и стручно усавршавање у оквиру 44 сата интерног стручног усавршавања, где је важно место заузело хоризонтално учење. Стручно усавршавање запослених је реализовано у складу са важећом законском регулативом:

- Правилник о основама програма предшколског васпитања и образовања
- Правилник о сталном стручном усавршавању и напредовању у звању наставника, васпитача и стручних сарадника
- Правилник о стандардима квалитета рада установе
- Правилник о стандардима компетенција за професију васпитача и његовог професионалног развоја
- Правилник о стандардима компетенција за професију стручног сарадника у предшколској установи и његовог професионалног развоја

Извештај стручног усавршавања васпитача и стручних сарадника је саставни део годишњег извештаја рада Установе и усклађен је са развојним планом Установе и резултатима самовредновања као и спољашњег вредновања Установе.

На основу приоритета Установе, резултата самовредновања, извештаја екстерне евалуације и личних потреба свих запослених у в-о раду, планирани су и реализовани различити облици стручног усавршавања.

Васпитачи, мед. сестре васпитачи и стручни сарадници су током године били у обавези да усавршавају своје компетенције кроз различите акредитоване програме стручног усавршавања, потом пратећи актуелну педагошко-психолошку периодику и часописе из подручја предшколског васпитања и образовања, обрађујући стручну литературу, пре свега приручнике и водиче из „Линије лета“. Такође су имали прилику да се стручно усавршавају у оквиру платформи „Умрежи се“ и „Пасош за учење“, у оквиру пројекта „Чувам те“, као и затворене ФБ групе, потом учествовањем у различитим on line обукама по сопственом плану професионалног развоја, учествовањем у обукама за превенцију насиља које укључују децу, и учествовањем на интерним стручним усавршавањима -размени искустава. Важан сегмент стручног усавршавања је било и хоризонтално учење које је реализовано у центру кластера – вртићу „Калимеро“, као и у једном броју вртића који су у оквиру Установе препознати као примери квалитетне праксе.

Следе табеларни прикази по педагошким јединицама за акредитоване облике стручног усавршавања а потом и хоризонтално учење.

1 ПЈ
Акредитовани семинари

Назив и аутори Семинара	Каталошки бр. Компетен.	У организацији (ПУ, Стр. удружење, лично)	Профил запослених			Време реализације	Број бодова
			Васпитач	Мед. сестра	Стр. сарадник		
Обука „Самовредновање квалитета рада предшколских установа“ ЗУОВ	5328 К2, К3, К9	ПУ	/	/	1	16.09.2022	8
„Обука за примену Основа програма ПВО – Године узлета“ ЗУОВ ЕДУ платформа за спровођење обука од јавног интереса	4478 4517 4553	ПУ	31	5	2	22.09.- 26.10.2022	40
			16	18	1	01.03.- 04.04.2023	
„Игре у природи, игре са ризицима“ Тијана Боговац	822 К5, К9, К16	ПУ	3	/	/	08.10.2022	8
„Музичка и ликовна уметност у контексту одрживог развоја“ М.Матовић, М.Васиљевић, Н.Ветнић	1037 К7	УВВ	1	/	/	08.10.2022	8
„Дечије народне игре и елементи народног плеса у образовању“ А.Ј.Талаш, И.Шандор, Б.Чесак, Ј.Рафаи	1200 К1, К3	Завод за културу војвођанских Мађара	1	/	/	14.-16.10. 2022	18
„Више од игре - драмски метод и драмске технике у раду са децом“ Душица Бојовић	803 К5, К11, К19	УМСНС	1	/	/	29.10.- 30.10.2022	24
„Прилика за свако дете - развијање различитих програма предшколског васпитања и образовања“ Јелена Селак, Милош Зорица	856 К6, К8	ПУ	3	/	/	05.11.2022	8
„Документовање као подршка учењу“ Гордана Ђорђевић, Јелена Крсмановић	816 К5, К11, К16	ПУ	2	/	1	19.11.2022	8
„Професионална комуникација и вештине комуницирања у отклањању професионалних конфликата“ Миланка Петковић	865 К6, К9	ПУ	1	/	/	26.11.- 27.11.2022	15
„Документовање у функцији оснаживања практичара у развијању реалног програма“ Драгана Тица, Тајана Дивилд	817 К7, К11	УВНС	2	/	/	26.11.2022	8
			1	/	/	17.12.2022	
			3	2	1	10.06.2023	

„Подршка добробити деце кроз грађење партнерских односа са породицом у различитим моделима транзиције“ Марија Милић, Бранкица Стојковић	843 K6, K9	ПУ УМСНС	2	3	1	21.01.2023	8
„Рутине и ритуали у функцији подршке добробити детета“ Драгана Тица, Маја Бошкић	873 K5	УВНС	5	/	/	28.01.2023	8
„Развијање реалног програма у години пред полазак у школу“ Тања Спасовић, Снежана Илић	870 K5	ПУ	3	/	/	04.02.2023.	8
„Заједничко развијање програма са децом“ Љиљана Драгутиновић, Нада Парезановић	820 K5	ПУ	1	1	1	11.03.2023	8
„Предшколска установа као сигурна зона: кључна знање из прве помоћи“ Јадранка Спасић, Владимир Симић	853 K3	УМСНС	/	4	/	03.06.2023	8
„Подршка и структура - стратегије грађења односа који подржавају добробит детета кроз социјално-емоционално учење“ Александра Ружићић, Александра Ранковић	791 K5, K11	ПУ	3	/	/	13.05.2023	8
Обука „Наставници/васпитачи као носиоци квалитетног васпитања и образовања за сву децу“ ЗУОВ, програми од јавног интереса	5183	ПУ	/	/	3	31.05.- 01.06.2023	16
УКУПНО			79	33	11		

Акредитовани стручни скупови, конференције, стручни сусрети, конгреси

Назив програма	Реализатор	У организацији (ПУ, Стр.удружење, лично)	Профил запослених			Време реализације	Број бодова
			Васпитач	Мед. Сестра	Стр. сарадник		
Међународна конференција „Иновативни приступи у раду са потенцијално даровитом децом узраста од 3 до 6 година“	УВВ	ПУ	5	/	2	02.09.- 03.09.2022	4
Стручни сусрети МСВ - Кладово „Рефлексивни практичар у грађењу заједнице учења у вртићу“	УМСС	ПУ	/	/	1	06.10.- 09.10.2022	4
Шести окружни стручни сусрети мед.сестара-васпитача – „Медицинска сестра васпитач као део заједнице учења и учесник у планирању промена у васпитно-образовној пракси“	СУМСПУС	ПУ	/	9	2	26.11.2022	1

Стручна конференција за васпитаче Тара „Грађење односа као подршка дететове добробити у реалном програму“	УВС	УВС	/	/	1	01.12.- 04.12.2022	4
Петнаести стручни сусрети стручних сарадника и сарадника предшколских установа Србије. „Заједничка рефлексивна пракса у вртићу – изазови, искораци и ослонци“	УССПУС	ПУ	/	/	1	23.03.- 26.03.2023.	4
Стручна конференција за васпитаче „Живот у вртићу - искуства, учења и различите перспективе“	СУВС	ПУ	3	/	1	20.04.- 23.04.2023.	4
Конференција „Развијамо све вештине кроз наставу страног језика“ ЕЛТА – Удружење наставника енглеског језика	Учитељски факултет Универзитета у Београду	ПУ	1	/	1	19.05.- 20.05.2023	16
Окружни стручни сусрети васпитача „Живот у вртићу - искуства, учења и различите перспективе“	СУВС	УВНС	6	/	1	03.06.2023	1
Обука за запослене у предшколским установама „Стварање сигурне и подстицајне средине за развој и учење у вртићу“	МПНТР Платформа „Чувам те“	Лично	1	/	/	03.06.2023	16
Стручни сусрети медицинских сестара “Игра - основ развијања и испољавања свих добробити детета”	СУМСПУС	ПУ	/	/	1	08.06- 11.06.2023 Тара	4
УКУПНО			16	9	11		

**Интерно стручно усавршавање у организацији ПУ и Тима за професионални развој и стр. усавршавање
(презентације стручних радова васпитача, мед.сестара-васпитача, стр. сарадника који су прошли преглед комисије Установе,
Посета центру Кластера – вртићу Калимеро)**

Назив програма	Реализатори	Профил запослених			Време реализације	Број сати
		Васпитач	Мед. сестра	Стр. сарадник		
„Учимо заједно у примени основа програма ПВО“ Кластер центар „Калимеро“	Практичари вртића „Калимеро“	22	4	2	27.09.2022	4
„Примери реалне праксе –	Запослени у ПУ	2	7	2	22.12.2022	2/10/20

Тара, Кладово, Врњачка Бања“						
„Заједница и култура вртића – развијање односа са децом, породицом и међу запосленима“	Практичари вртића „Калимеро“	7 /	/ /	/ 4	04.04.2023 06.04.2023	4
УКУПНО		31	11	8		

2 ПЈ
Акредитовани семинари

Назив и аутори Семинара	Каталогски бр. Компетен.	У организацији (ПУ, Стр. удружење, лично)	Профил запослених			Време реализације	Број бодова
			Васпитач	Мед. сестра	Стр. сарадник		
Обука „Самовредновање квалитета рада предшколских установа“ ЗУОВ	5328 К2, К3, К9	ПУ	/	1	/	16.09.2022	8
„Обука за примену Основа програма ПВО – Године узлета“ ЗУОВ ЕДУ платформа за спровођење обука од јавног интереса	4478 4517 4553	ПУ	18	7	/	22.09.- 26.10.2022	40
			10	3	/	01.03.- 04.04.2023	
„Игре у природи, игре са ризицима“ Тијана Боговац	822 К5, К9, К16	ПУ	3	/	/	08.10.2022	8
„Музичка и ликовна уметност у контексту одрживог развоја“ М.Матовић, М.Васиљевић, Н.Ветнић	1037 К7	УВВ	5	/	/	08.10.2022	8
„Здраво одрастање – заштита менталног здравља и превенција болести зависности за узраст деце од 5 до десет година“ Драгана Бабић, Тајана Дивилд и група аутора	305 К3, К5, К9, К23	УВВ	1	/	/	15.10.2022 29.10.2022 17.12.2022	24
„Подршка добробити другачијој деци“ Отилиа Велишек Брашко, Светлана Лазић	262 К5, К8, К19, К23	УВНС	1	/	/	22.10.2022	8
„Језичке игре као предност развијања говора код деце“ Милена Зорић	798 К5	УВНС	2	/	/	29.10.2022	8
„Модел креативне приче за децу предшколског узраста“ И.И.Попов, Ј.Улић, А.Уташи	830 К5, К6	УВНС	1	/	/	29.10.2022	8

„Више од игре - драмски метод и драмске технике у раду са децом“ Душица Бојовић	803 K5, K11, K19	УМСНС	/	2	/	29.10.- 30.10.2022	24
„Даровито дете од вртића до школе (образовна и социоемоционална подршка)“ Лада Маринковић	810 K1,K3,K5, K7,K9,K10	УВНС	1	/	/	04.11.2022	8
„Прилика за свако дете - развијање различитих програма предшколског васпитања и образовања“ Јелена Селак, Милош Зорица	856 K6, K8	ПУ	3	/	/	05.11.2022	8
„Документовање као подршка учењу“ Гордана Ђорђевић, Јелена Крсмановић	816 K5, K11, K16	ПУ	/	/	1	19.11.2022	8
			3	1	1	22.04.2023	
„Документовање у функцији оснаживања практичара у развијању реалног програма“ Драгана Тица, Тајана Дивилд	817 K7, K11	УВНС	4	/	/	26.11.2022	8
			2	/	/	17.12.2022	
			2	/	/	20.05.2023	
„Подршка добробити деце кроз грађење партнерских односа са породицом у различитим моделима транзиције“ Марија Милић, Бранкица Стојковић	843 K6, K9	ПУ	2	1	/	21.01.2023	8
		УМСНС	/	2	/	25.02.2023	
„Рутине и ритуали у функцији подршке добробити детета“ Драгана Тица, Маја Бошкић	873 K5	УВНС	3	/	/	28.01.2023	8
„Развијање реалног програма у години пред полазак у школу“ Тања Спасовић, Снежана Илић	870 K5	ПУ	4	/	/	04.02.2023.	8
„Заједничко развијање програма са децом“ Љиљана Драгутиновић, Нада Парезановић	820 K5	ПУ	2	/	/	11.03.2023	8
„Предшколска установа као сигурна зона: кључна знање из прве помоћи“ Јадранка Спасић, Владимир Симић	853 K3	УМСНС	1	1	/	06.05.2023	8
			/	3	/	03.06.2023	
„Подршка и структура - стратегије грађења односа који подржавају добробит детета кроз социјално-емоционално учење“ Александра Ружичић, Александра Ранковић	791 K5, K11	ПУ	2	/	/	13.05.2023	8
„НТЦ систем учења - практична примена сазнања из неуронаука у васпитно-образовном раду“ Ранко Рајовић	834 K5, K11	УВВ	1	/	/	03.06.- 04.06.2023.	16
УКУПНО			71	21	2		

Акредитовани стручни скупови, конференције, стручни сусрети, конгреси

Назив програма	Реализатор	У организацији (ПУ, Стр. удружење, лично)	Профил запослених			Време реализације	Број бодова
			Васпитач	Мед. Сестра	Стр. сарадник		
Међународна конференција „Иновативни приступи у раду са потенцијално даровитом децом узраста од 3 до 6 година“	УВВ	ПУ	2	/	1	02.09.- 03.09.2022	4
„Директор-носилац промена и иницијатор развоја предшколске установе“ Међавник	Удружење „Дата дидакта“	ПУ	/	/	1	29.09.- 01.10.2022	3
Стручни сусрети МСВ - Кладово „Рефлексивни практичар у грађењу заједнице учења у вртићу“	УМСС	ПУ	/	2	/	06.10.- 09.10.2022	4
Сусретање васпитача „Један дан у вртићу“ – развијање реалног програма Кладово	СУВС	ПУ	3	/	/	14.10.- 16.10.2022	4
Шести окружни стручни сусрети мед. сестара-васпитача – „Медицинска сестра васпитач као део заједнице учења и учесник у планирању промена у васпитно-образовној пракси“	СУМСПУС	ПУ	/	8	/	26.11.2022	1
Стручна конференција за васпитаче Тара „Грађење односа као подршка дететове добробити у реалном програму“	УВС	УВС	1	/	/	01.12.- 04.12.2022	4
4. окружни стручни сусрети „Васпитачи-васпитачима – Грађење односа као подршка дететове добробити у реалном програму“	Удружење васпитача „Чигра“ Смедерево	ПУ	1	/	/	11.02.2023	8
Међународна конференција „Искуства и изазови у развијању праксе у складу са основама програма предшколског васпитања и образовања“	УВВ	ПУ	1	/	/	17.03.- 18.03.2023	2
Окружни стручни сусрети „Један дан у вртићу - развијање реалног програма“	СУВС	УВНС	2	/	/	01.04.2023.	1
Стручна конференција за васпитаче „Живот у вртићу - искуства, учења и различите перспективе“	СУВС	ПУ	2	/	/	20.04.- 23.04.2023.	4
Вртић за све - место демократске и инклузивне праксе	УВВ	УВВ	1	/	/	11.05.2023	1

Окружни стручни сусрети васпитача „Живот у вртићу - искуства, учења и различите перспективе“	СУВС	УВНС	9	/	/	03.06.2023	1
УКУПНО			22	10	2		

**Интерно стручно усавршавање у организацији ПУ и Тима за професионални развој и стр. усавршавање
(презентације стручних радова васпитача, мед.сестара-васпитача, стр. сарадника који су прошли преглед комисије Установе,
Посета центру Кластера – вртићу Калимеро)**

Назив програма	Реализатори	Профил запослених			Време реализације	Број сати
		Васпитач	Мед. сестра	Стр. сарадник		
„Учимо заједно у примени основа програма ПВО“ Кластер центар „Калимеро“	Практичари вртића „Калимеро“	/	1	/	30.01.2023	4
„Заједница и култура вртића – развијање односа са децом, породицом и међу запосленима“	Практичари вртића „Калимеро“	2 /	1 /	/ 1	04.04.2023 06.04.2023	4
УКУПНО		2	2	1		

3 ПЈ Акредитовани семинари

Назив и аутори Семинара	Каталошки бр. Компетен.	У организацији (ПУ, Стр. удружење, лично)	Профил запослених			Време реализације	Број бодова
			Васпитач	Мед. сестра	Стр. сарадник		
„Обука за примену Основа програма ПВО – Године узлета“ ЗУОВ ЕДУ платформа за спровођење обука од јавног интереса	4478 4517 4553	ПУ	25	15	/	22.09.- 26.10.2022	40
			15	7	/	01.03.- 04.04.2023	
„Игре у природи, игре са ризицима“ Тијана Боговац	822 K5, K9, K16	ПУ	3	/	/	08.10.2022	8
„Музичка и ликовна уметност у контексту одрживог развоја“ М.Матовић, М.Васиљевић, Н.Ветнић	1037 K7	УВВ	1	/	/	08.10.2022	8

„Дечије народне игре и елементи народног плеса у образовању“ А.Ј.Талаш, И.Шандор, Б.Чесак, Ј.Рафаи	1200 К1, К3	Завод за културу војвођанских Мађара	1	/	/	14.-16.10. 2022	18
„Здраво одрастање – заштита менталног здравља и превенција болести зависности за узраст деце од 5 до десет година“ Драгана Бабић, Тајана Дивилд и група аутора	305 К3, К5, К9, К23	УВВ	3	/	/	15.10.2022 29.10.2022 17.12.2022	24
„На ивици идентитета“ Ана Секе, Ласло Коренчи	1165 К3	Удружење просветних радника Мађара у Војводини	3	1	/	29.10.2022	8
„Више од игре - драмски метод и драмске технике у раду са децом“ Душица Бојовић	803 К5, К11, К19	УМСНС	/	4	/	29.10.- 30.10.2022	24
„Даровито дете од вртића до школе (образовна и социоемоционална подршка)“ Лада Маринковић	810 К1,К3,К5, К7,К9,К10	УВНС	1	/	/	04.11.2022	8
„Прилика за свако дете - развијање различитих програма предшколског васпитања и образовања“ Јелена Селак, Милош Зорица	856 К6, К8	ПУ	1	1	/	05.11.2022	8
„Могућност у образовању за одрживи стил живота“ А.М.Киш, З.Молнар	1166 К1, К3	Удружење просветних радника Мађара у Војводини	2	1	/	12.11.2022	8
„Документовање као подршка учењу“ Гордана Ђорђевић, Јелена Крсмановић	816 К5, К11, К16	ПУ	3	/	/	19.11.2022	8
			1	1	1	22.04.2023	
„Професионална комуникација и вештине комуницирања у отклањању професионалних конфликта“ Миланка Петковић	865 К6, К9	ПУ	3	/	/	26.11.- 27.11.2022	15
„Документовање у функцији оснаживања практичара у развијању реалног програма“ Драгана Тица, Тајана Дивилд	817 К7, К11	УВНС	4	/	/	26.11.2022	8
			5	/	/	20.05.2023	
„Подршка добробити деце кроз грађење партнерских односа са породицом у различитим моделима транзиције“ Марија Милић, Бранкица Стојковић	843 К6, К9	ПУ	1	4	/	21.01.2023	8
		УМСНС	/	4	/	18.03.2023	
„Рутине и ритуали у функцији подршке добробити детета“ Драгана Тица, Маја Бошкић	873 К5	УВНС	4	/	/	28.01.2023	8

„Ефикасне технике за упознавање ученика“	1173 K1, K2, K3, K4	Удр. мађарских педагога Војводине	4	/	/	28.01.2023.	8
„Развијање реалног програма у години пред полазак у школу“ Тања Спасовић, Снежана Илић	870 K5	ПУ	2	/	/	04.02.2023.	8
„Заједничко развијање програма са децом“ Љиљана Драгутиновић, Нада Парезановић	820 K5	ПУ	2	1	/	11.03.2023	8
„Могућност у образовању за одрживи стил живота“ А.М.Киш, З.Молнар	1166 K1, K3	Удружење просветних радника Мађара у Војводини	1	/	/	25.03.2023	8
„Предшколска установа као сигурна зона: кључна знање из прве помоћи“ Јадранка Спасић, Владимир Симић	853 K3	УМСНС	/	8	/	03.06.2023	8
„Подршка и структура - стратегије грађења односа који подржавају добробит детета кроз социјално-емоционално учење“ Александра Ружичић, Александра Ранковић	791 K5, K11	ПУ	1	2	/	13.05.2023	8
УКУПНО			86	49	1		

Акредитовани стручни скупови, конференције, стручни сусрети, конгреси

Назив програма	Реализатор	У организацији (ПУ, Стр.удружење, лично)	Профил запослених			Време реализације	Број бодова
			Васпитач	Мед. Сестра	Стр. сарадник		
Међународна конференција „Иновативни приступи у раду са потенцијално даровитом децом узраста од 3 до 6 година“	УВВ	ПУ	3	/	2	02.09.- 03.09.2022	4
Е Twinning конференција „Инклузија у новој образовној стварности“	Фондација ТЕМПУС група предавача	Лично	4	/	/	23.09.2022	1
„Планирање додатне подршке детету“	Подружница педагога основних школа Јужно- бачког округа	ПУ	2	/	2	14.11.2022	4
Шести окружни стручни сусрети мед.сестара-васпитача – „Медицинска сестра васпитач као део заједнице учења и учесник у	СУМСПУС	ПУ	/	2	/	26.11.2022	1

планирању промена у васпитно-образовној пракси“							
„Специјална едукација и рехабилитација- аутизам, екранизам и развојна дифазија“	„Помоћ породици“ Београд	Лично	/	/	1	03.12.2022	1
„Како истраживачка питања покрећу дубоко учење“ Весна Радловић	Школска управа НС	ПУ	1	/	1	9.03.2023.	1
Међународна конференција „Искуства и изазови у развијању праксе у складу са основама програма предшколског васпитања и образовања“	УВВ	ПУ	1	/	/	17.03.- 18.03.2023	2
Стручни скуп „На ивици промене педагошке културе“	Удружење просветних радника Мађара у Војводини	Удружење просветних радника Мађара у Војводини	3	/	/	29.04.2023	8
Вртић за све - место демократске и инклузивне праксе	УВВ	УВВ	1	/	/	11.05.2023	1
Шеста међународна стручна научна конференција „Нови изазови у едукацији - школа и вртић будућности“	Др Ранко Рајовић	Лично	1	/	/	13.05- 14.05.2023	2
Окружни стручни сусрети васпитача „Живот у вртићу - искуства, учења и различите перспективе“	СУВС	УВНС	5	2	/	03.06.2023	1
УКУПНО			21	4	6		

**Интерно стручно усавршавање у организацији ПУ и Тима за професионални развој и стр. усавршавање
(презентације стручних радова васпитача, мед.сестара-васпитача, стр. сарадника који су прошли преглед комисије Установе,
Посета центру Кластера – вртићу Калимеро)**

Назив програма	Реализатори	Профил запослених			Време реализације	Број сати
		Васпитач	Мед. сестра	Стр. сарадник		
„Учимо заједно у примени основа програма ПВО“ Кластер центар „Калимеро“	Практичари вртића „Калимеро“	5 5 8 4	1 2 2 /	/ 1 / /	27.09.2022 08.12.2022 28.02.2023 05.06.2023	4
„Примери реалне праксе – Тара, Кладово, Врњачка Бања“	Запослени у ПУ	3	4	/	22.12.2022	2/10/20
„Заједница и култура вртића – развијање односа са децом, породицом и међу запосленима“	Практичари вртића „Калимеро“	7 /	/ /	/ 3	04.04.2023 06.04.2023	4

УКУПНО		32	9	4		
---------------	--	-----------	----------	----------	--	--

4 ПЈ
Акредитовани семинари

Назив и аутори семинара	Каталoшки бр. Компетен.	У организацији (ПУ, Стр. удружење, лично)	Профил запослених			Време реализације	Број бодова
			Васпитач	Мед. сестра	Стр. сарадник		
Обука „Самовредновање квалитета рада предшколских установа“ ЗУОВ	5328 K2, K3, K9	ПУ	1	/	/	16.09.2022	8
„Обука за примену Основа програма ПВО – Године узлета“ ЗУОВ	4478 4517 4553	ПУ	27	14	/	22.09.- 26.10.2022	40
ЕДУ платформа за спровођење обука од јавног интереса	5264 5265		31	8	/	01.03.- 04.04.2023	
„Игре у природи, игре са ризицима“ Тијана Боговац	822 K5, K9, K16	ПУ	3	/	/	08.10.2022	8
„Музичка и ликовна уметност у контексту одрживог развоја“ М.Матовић, М.Васиљевић, Н.Ветнић	1037 K7	УВВ	1	/	/	08.10.2022	8
„Здраво одрастање – заштита менталног здравља и превенција болести зависности за узраст деце од 5 до десет година“ Драгана Бабић, Тајана Дивилд и група аутора	305 K3, K5, K9, K23	УВВ	3	/	/	15.10.2022 29.10.2022 17.12.2022	24
„Подршка добробити другачијој деци“ Отилиа Велишек Брашко, Светлана Лазић	262 K5, K8, K19, K23	УВНС	1	/	/	22.10.2022	8
„Свака боја сваком лепо стоји: од родних стереотипа до родне једнакости у вртићу“ Светлана Радовић, Лада Маринковић	874 K5	УВНС	8	/	/	22.10.2022	8
„Језичке игре као предност развијања говора код деце“ Милена Зорић	798 K5	УВНС	4	/	/	29.10.2022	8
„Даровито дете од вртића до школе (образовна и социоемоционална подршка)“ Лада Маринковић	810 K1, K3, K5, K7, K9, K10	УВНС	3	/	/	04.11.2022	8
„Прилика за свако дете - развијање различитих програма предшколског васпитања и образовања“ Јелена Селак, Милош Зорица	856 K6, K8	ПУ	3	/	/	05.11.2022	8

„Документовање као подршка учењу“ Гордана Ђорђевић, Јелена Крсмановић	816 K5, K11, K16	ПУ	3	/	/	19.11.2022	8
			/	/	3	22.04.2023	
			2	2	/	27.05.2023	
„Професионална комуникација и вештине комуницирања у отклањању професионалних конфликата“ Миланка Петковић	865 K6, K9	ПУ	3	/	/	26.11.- 27.11.2022	15
„Документовање у функцији оснаживања практичара у развијању реалног програма“ Драгана Тица, Тајана Дивилд	817 K7, K11	УВНС	3	/	/	26.11.2022	8
			2	/	/	17.12.2022	
			18	/	/	20.05.2023	
			2	/	/	27.05.2023	
„Подршка добробити деце кроз грађење партнерских односа са породицом у различитим моделима транзиције“ Марија Милић, Бранкица Стојковић	843 K6, K9	ПУ	/	1	3	21.01.2023	8
		УМСНС	/	5	/	18.03.2023	
„Рутине и ритуали у функцији подршке добробити детета“ Драгана Тица, Маја Бошкић	873 K5	УВНС	4	/	/	28.01.2023	8
			4	/	/	11.02.2023	
„Развијање реалног програма у години пред полазак у школу“ Тања Спасовић, Снежана Илић	870 K5	ПУ	3	/	/	04.02.2023.	8
„Заједничко развијање програма са децом“ Љиљана Драгутиновић, Нада Парезановић	820 K5	ПУ	1	2	/	11.03.2023	8
„Предшколска установа као сигурна зона: кључна знање из прве помоћи“ Јадранка Спасић, Владимир Симић	853 K3	УМСНС	/	1	/	06.05.2023	8
			/	3	/	03.06.2023	
„Подршка и структура - стратегије грађења односа који подржавају добробит детета кроз социјално- емоционално учење“ Александра Ружић, Александра Ранковић	791 K5, K11	ПУ	3	1	/	13.05.2023	8
Обука „Наставници/васпитачи као носиоци квалитетног васпитања и образовања за сву децу“ ЗУОВ, програми од јавног интереса	5183	ПУ	1	/	/	31.05.- 01.06.2023	16
„ЗУМ (заједничко учење моделовањем) – хоризонтално учење практичара у примени основа програма ПВО Године узлета“		ПУ	5	2	1	06.06.2023	8
УКУПНО			139	39	7		

Акредитовани стручни скупови, конференције, стручни сусрети, конгреси

Назив програма	Реализатор	У организацији (ПУ, Стр.удружење, лично)	Профил запослених			Време реализације	Број бодова
			Васпитач	Мед. Сестра	Стр. сарадник		
Међународна конференција „Иновативни приступи у раду са потенцијално даровитом децом узраста од 3 до 6 година“	УВВ	ПУ	8	/	/	02.09.- 03.09.2022	4
„Директор-носилац промена и иницијатор развоја предшколске установе“ Међавник	Удружење „Дата дидакта“	ПУ	1	/	/	29.09.- 01.10.2022	3
Шести окружни стручни сусрети мед.сестара- васпитача – „Медицинска сестра васпитач као део заједнице учења и учесник у планирању промена у васпитно-образовној пракси“	СУМСПУС	ПУ	1	7	/	26.11.2022	1
Међународна конференција „Искуства и изазови у развијању праксе у складу са основама програма предшколског васпитања и образовања“	УВВ	ПУ	3	/	/	17.03.- 18.03.2023	2
Конференција „Дигитално образовање 2023“	Центар за образовне технологије Западни Балкан	Лично	8	3	/	28.04.- 29.04.2023.	4
Вртић за све - место демократске и инклузивне праксе	УВВ	УВВ	2	/	/	11.05.2023	1
Конференција „Развијамо све вештине кроз наставу страног језика“ ЕЛТА – Удружење наставника енглеског језика	Учитељски факултет Универзитета у Београду	ПУ	2	/	/	19.05.- 20.05.2023	16
Окружни стручни сусрети васпитача „Живот у вртићу - искуства, учења и различите перспективе“	СУВС	УВНС	8	/	/	03.06.2023	1
УКУПНО			33	10	/		

**Интерно стручно усавршавање у организацији ПУ и Тима за професионални развој и стр. усавршавање
(презентације стручних радова васпитача, мед.сестара-васпитача, стр. сарадника који су прошли преглед комисије Установе,
Посета центру Кластера – вртићу Калимеро)**

Назив програма	Реализатори	Профил запослених			Време реализације	Број сати
		Васпитач	Мед. сестра	Стр. сарадник		
„Учимо заједно у примени основа програма ПВО“ Кластер центар „Калимеро“	Практичари вртића „Калимеро“	2 10 11	1 3 4	/ 1 /	27.09.2022 30.01.2023 30.03.2023	4
„Примери реалне праксе – Тара, Кладово, Врњачка Бања“	Запослени у ПУ	2	6	/	22.12.2022	2/10/20
„Заједница и култура вртића – развијање односа са децом, породицом и међу запосленима“	Практичари вртића „Калимеро“	8 /	/ /	/ 5	04.04.2023 06.04.2023	4
УКУПНО		33	14	6		

**5 ПЈ
Акредитовани семинари**

Назив и аутори семинара	Каталошки бр. Компетен.	У организацији (ПУ, Стр.удружење, лично)	Профил запослених			Време реализације	Број бодова
			Васпитач	Мед. сестра	Стр. сарадник		
„Обука за примену Основа програма ПВО – Године узлета“ ЗУОВ	4478 4517 4553	ПУ	27	10	2	22.09.- 26.10.2022	40
ЕДУ платформа за спровођење обука од јавног интереса	5264 5265		26	12	1	01.03.- 04.04.2023	
„Игре у природи, игре са ризицима“ Тијана Боговац	822 K5, K9, K16	ПУ	3	/	/	08.10.2022	8
„Музичка и ликовна уметност у контексту одрживог развоја“ М.Матовић, М.Васиљевић, Н.Ветнић	1037 K7	УВВ	2	/	/	08.10.2022	8

„Здраво одрастање – заштита менталног здравља и превенција болести зависности за узраст деце од 5 до десет година“ Драгана Бабић, Тајана Дивилд и група аутора	305 K3, K5, K9, K23	УВВ	2	/	/	15.10.2022 29.10.2022 17.12.2022	24
„Подршка добробити другачијој деци“ Отилиа Велишек Брашко, Светлана Лазих	262 K5, K8, K19, K23	УВНС	2	/	/	22.10.2022	8
„Више од игре - драмски метод и драмске технике у раду са децом“ Душица Бојовић	803 K5, K11, K19	УМСНС	/	2	/	29.10.- 30.10.2022	24
„Прилика за свако дете - развијање различитих програма предшколског васпитања и образовања“ Јелена Селак, Милош Зорица	856 K6, K8	ПУ	3	1	/	05.11.2022	8
„Документовање као подршка учењу“ Гордана Ђорђевић, Јелена Крсмановић	816 K5, K11, K16	ПУ	3	/	/	19.11.2022	8
			/	/	2	22.04.2023	
			2	1	/	27.05.2023	
„Професионална комуникација и вештине комуницирања у отклањању професионалних конфликта“ Миланка Петковић	865 K6, K9	ПУ	2	/	/	26.11.- 27.11.2022	15
„Документовање у функцији оснаживања практичара у развијању реалног програма“ Драгана Тица, Тајана Дивилд	817 K7, K11	УВНС	2	/	/	26.11.2022	8
			1	/	/	17.12.2022	
			3	/	/	10.06.2023	
„Подршка добробити деце кроз грађење партнерских односа са породицом у различитим моделима транзиције“ Марија Милић, Бранкица Стојковић	843 K6, K9	ПУ	1	/	2	21.01.2023	8
		УМСНС	/	2	/	25.02.2023	
		УМСНС	/	4	/	18.03.2023	
„Рутине и ритуали у функцији подршке добробити детета“ Драгана Тица, Маја Бошкић	873 K5	УВНС	3	/	/	28.01.2023	8
			3	/	/	11.02.2023	
„Развијање реалног програма у години пред полазак у школу“ Тања Спасовић, Снежана Илић	870 K5	ПУ	3	/	/	04.02.2023.	8
„Заједничко развијање програма са децом“ Љиљана Драгутиновић, Нада Парезановић	820 K5	ПУ	2	1	/	11.03.2023	8
„Предшколска установа као сигурна зона: кључна знање из прве помоћи“ Јадранка Спасић, Владимир Симић	853 K3	УМСНС	/	6	/	06.05.2023	8

„Подршка и структура - стратегије грађења односа који подржавају добробит детета кроз социјално- емоционално учење“ Александра Ружићић, Александра Ранковић	791 K5, K11	ПУ	2	1	/	13.05.2023	8
--	----------------	----	---	---	---	------------	---

Обука „Наставници/васпитачи као носиоци квалитетног васпитања и образовања за сву децу“ ЗУОВ, програми од јавног интереса	5183	ПУ	/	/	1	31.05.- 01.06.2023	16
„НТЦ систем учења - практична примена сазнања из неуронаука у васпитно-образовном раду“ Ранко Рајовић	834 K5, K11	УВВ	1	/	/	03.06.- 04.06.2023.	16
„ЗУМ (заједничко учење моделовањем) – хоризонтално учење практичара у примени основа програма ПВО Године узлета“		ПУ	3	/	/	Април 2023	8
УКУПНО			96	40	8		

Акредитовани стручни скупови, конференције, стручни сусрети, конгреси

Назив програма	Реализатор	У организацији (ПУ, Стр.удружење, лично)	Профил запослених			Време реализације	Број бодова
			Васпитач	Мед. Сестра	Стр. сарадник		
Међународна конференција „Иновативни приступи у раду са потенцијално даровитом децом узраста од 3 до 6 година“	УВВ	ПУ	2	/	/	02.09.- 03.09.2022	4
Шести окружни стручни сусрети мед.сестара-васпитача – „Медицинска сестра васпитач као део заједнице учења и учесник у планирању промена у васпитно-образовној пракси“	СУМСПУС	ПУ	/	7	/	26.11.2022	1
Међународна конференција „Искуства и изазови у развијању праксе у складу са основама програма предшколског васпитања и образовања“	УВВ	ПУ	1	/	/	17.03.- 18.03.2023	2
Петнаести стручни сусрети стручних сарадника и сарадника предшколских установа Србије. „Заједничка рефлексивна пракса у вртићу – изазови, искораци и ослонци“	УССПУС	ПУ	/	/	2	23.03.- 26.03.2023.	4
Конференција „Дигитално образовање 2023“	Центар за образовне технологије Западни Балкан	Лично	2	/	/	28.04.- 29.04.2023.	4

Вртић за све - место демократске и инклузивне праксе	УВВ	УВВ	4	/	/	11.05.2023	1
Окружни стручни сусрети васпитача „Живот у вртићу - искуства, учења и различите перспективе“	СУВС	УВНС	5	/	1	03.06.2023	1
УКУПНО			14	7	3		

**Интерно стручно усавршавање у организацији ПУ и Тима за професионални развој и стр. усавршавање
(презентације стручних радова васпитача, мед.сестара-васпитача, стр. сарадника који су прошли преглед комисије Установе,
Посета центру Кластера – вртићу Калимеро)**

Назив програма	Реализатори	Профил запослених			Време реализације	Број сати
		Васпитач	Мед. сестра	Стр. сарадник		
„Учимо заједно у примени основа програма ПВО“ Кластер центар „Калимеро“	Практичари вртића „Калимеро“	2	1	1	27.09.2022	4
		7	3	1	25.10.2022	
		5	/	/	30.01.2023	
		1	1	/	05.06.2023	
		1	/	/	08.06.2023	
„Примери реалне праксе – Тара, Кладово, Врњачка Бања“	Запослени у ПУ	3	6	/	22.12.2022	2/10/20
„Заједница и култура вртића – развијање односа са децом, породицом и међу запосленима“	Практичари вртића „Калимеро“	10	/	/	04.04.2023	4
		/	/	3	06.04.2023	
УКУПНО		29	11	5		

6 ПЈ Акредитовани семинари

Назив и аутори семинара	Каталошки бр. Компетен.	У организацији (ПУ, Стр. удружење, лично)	Профил запослених			Време реализације	Број бодова
			Васпитач	Мед. сестра	Стр. сарадник		
Обука „Самовредновање квалитета рада предшколских установа“ ЗУОВ	5328 К2,К3,К9	ПУ	1	/	/	16.09.2022	8

„Обука за примену Основа програма ПВО – Године узлета“ ЗУОВ ЕДУ платформа за спровођење обука од јавног интереса	4478 4517 4553	ПУ	21	21	2	22.09.- 26.10.2022	40
	5264 5265		39	29	/	01.03.- 04.04.2023	
„Игре у природи, игре са ризицима“ Тијана Боговац	822 K5, K9, K16	ПУ	1	1	/	08.10.2022	8
„Музичка и ликовна уметност у контексту одрживог развоја“ М.Матовић, М.Васиљевић, Н.Ветнић	1037 K7	УВВ	3	/	/	08.10.2022	8
„Здраво одрастање – заштита менталног здравља и превенција болести зависности за узраст деце од 5 до десет година“ Драгана Бабић, Тајана Дивилд и група аутора	305 K3, K5, K9, K23	УВВ	7	/	/	15.10.2022 29.10.2022 17.12.2022	24
„Подршка добробити другачијој деци“ Отилиа Велишек Брашко, Светлана Лазић	262 K5, K8, K19, K23	УВНС	1	/	/	22.10.2022	8
„Језичке игре као предност развијања говора код деце“ Милена Зорић	798 K5	УВНС	1	/	/	29.10.2022	8
„Више од игре - драмски метод и драмске технике у раду са децом“ Душица Бојовић	803 K5, K11, K19	УМСНС	/	3	/	29.10.- 30.10.2022	24
„Даровито дете од вртића до школе (образовна и социоемоционална подршка)“ Лада Маринковић	810 K1,K3,K5, K7,K9,K10	УВНС	4	/	/	04.11.2022	8
„Прилика за свако дете - развијање различитих програма предшколског васпитања и образовања“ Јелена Селак, Милош Зорица	856 K6, K8	ПУ	3	/	/	05.11.2022	8
„Документовање као подршка учењу“ Гордана Ђорђевић, Јелена Крсмановић	816 K5, K11, K16	ПУ	5	/	/	19.11.2022	8
			3	/	/	22.04.2023	
			2	/	1	27.05.2023	
„Професионална комуникација и вештине комуницирања у отклањању професионалних конфликта“ Миланка Петковић	865 K6, K9	ПУ	3	/	/	26.11.- 27.11.2022	15
„Документовање у функцији оснаживања практичара у развијању реалног програма“ Драгана Тица, Тајана Дивилд	817 K7, K11	УВНС	3	/	/	26.11.2022	8
			3	/	/	17.12.2022	
			4	/	/	10.06.2023	

„Подршка добробити деце кроз грађење партнерских односа са породицом у различитим моделима транзиције“ Марија Милић, Бранкица Стојковић	843 K6, K9	ПУ	3	/	/	21.01.2023	8
		УМСНС	/	4	/	18.03.2023	
„Рутине и ритуали у функцији подршке добробити детета“ Драгана Тица, Маја Бошкић	873 K5	УВНС	3	/	/	28.01.2023	8
			4	/	/	11.02.2023	
„Развијање реалног програма у години пред полазак у школу“ Тања Спасовић, Снежана Илић	870 K5	ПУ	3	/	/	04.02.2023.	8
„Заједничко развијање програма са децом“ Љиљана Драгутиновић, Нада Парезановић	820 K5	ПУ	1	2	/	11.03.2023	8
„Предшколска установа као сигурна зона: кључна знање из прве помоћи“ Јадранка Спасић, Владимир Симић	853 K3	УМСНС	/	3	/	06.05.2023	8
„Подршка и структура - стратегије грађења односа који подржавају добробит детета кроз социјално-емоционално учење“ Александра Ружичић, Александра Ранковић	791 K5, K11	ПУ	2	1	/	13.05.2023	8
УКУПНО			120	64	3		

Акредитовани стручни скупови, конференције, стручни сусрети, конгреси

Назив програма	Реализатор	У организацији (ПУ, Стр.удружење, лично)	Профил запослених			Време реализације	Број бодова
			Васпитач	Мед. Сестра	Стр. сарадник		
Међународна конференција „Иновативни приступи у раду са потенцијално даровитом децом узраста од 3 до 6 година“	УВВ	ПУ	5	/	1	02.09.- 03.09.2022	4
„Директор-носилац промена и иницијатор развоја предшколске установе“ Међавник	Удружење „Дата дидакта“	ПУ	1	/	/	29.09.- 01.10.2022	3
Стручни сусрети МСВ - Кладово „Рефлексивни практичар у грађењу заједнице учења у вртићу“	УМСС	ПУ	/	1	/	06.10.- 09.10.2022	4
„Медицинска сестра-васпитач као део заједнице учења и учесник у планирању промена у васпитно-образовној пракси“ Врњачка Бања	СУМСПУС	ПУ	/	1	/	26.10. - 29.10.2022..	4

„Планирање додатне подршке детету“	Подружница педагога основних школа Јужно-бачког округа	ПУ	/	/	1	14.11.2022	4
Шести окружни стручни сусрети мед.сестара-васпитача – „Медицинска сестра васпитач као део заједнице учења и учесник у планирању промена у васпитно-образовној пракси“	СУМСПУС	ПУ	/	12	1	26.11.2022	1
Међународна конференција „Искуства и изазови у развијању праксе у складу са основама програма предшколског васпитања и образовања“	УВВ	ПУ	2	/	/	17.03.- 18.03.2023	2
Петнаести стручни сусрети стручних сарадника и сарадника предшколских установа Србије. „Заједничка рефлексивна пракса у вртићу – изазови, искораци и ослободници“	УССПУС	ПУ	/	/	1	23.03.- 26.03.2023.	4
Стручна конференција за васпитаче „Живот у вртићу - искуства, учења и различите перспективе“	СУВС	ПУ	2	/	/	20.04.- 23.04.2023.	4
Конференција „Дигитално образовање 2023“	Центар за образовне технологије Западни Балкан	Лично	2	1	/	28.04.- 29.04.2023.	4
Конференција „Развијамо све вештине кроз наставу страног језика“ ЕЛТА – Удружење наставника енглеског језика	Учитељски факултет Универзитета у Београду	ПУ	2	/	/	19.05.- 20.05.2023	16
Окружни стручни сусрети васпитача „Живот у вртићу - искуства, учења и различите перспективе“	СУВС	УВНС	9	2	/	03.06.2023	1
Стручни сусрети медицинских сестара “Игра - основ развијања и испољавања свих добробити детета”	СУМСПУС	ПУ	/	2	/	08.06- 11.06.2023 Тара	4
УКУПНО			23	19	4		

**Интерно стручно усавршавање у организацији ПУ и Тима за професионални развој и стр. усавршавање
(презентације стручних радова васпитача, мед.сестара-васпитача, стр. сарадника који су прошли преглед комисије Установе,
Посета центру Кластера – вртићу Калимеро)**

Назив програма	Реализатори	Профил запослених			Време реализације	Број сати
		Васпитач	Мед. сестра	Стр. сарадник		
„Учимо заједно у примени основа програма ПВО“ Кластер центар „Калимеро“	Практичари вртића „Калимеро“	7 8	4 5	1 1	25.10.2022 08.06.2023	4
„Примери реалне праксе – Тара, Кладово, Врњачка Бања“	Запослени у ПУ	1	5	/	22.12.2022	2/10/20
„Заједница и култура вртића – развијање односа са децом, породицом и међу запосленима“	Практичари вртића „Калимеро“	6 /	/ /	/ 1	04.04.2023 06.04.2023	4
УКУПНО		22	14	3		

**7 ПЈ
Акредитовани семинари**

Назив и аутори семинара	Каталожки бр. Компетен.	У организацији (ПУ, Стр. удружење, лично)	Профил запослених			Време реализације	Број бодова
			Васпитач	Мед. сестра	Стр. сарадник		
„Обука за примену Основа програма ПВО – Године узлета“ ЗУОВ ЕДУ платформа за спровођење обука од јавног интереса	4478 4517 4553	ПУ	23	31	/	22.09.- 26.10.2022	40
			20	4	/	01.03.- 04.04.2023	
„Игре у природи, игре са ризицима“ Тијана Боговац	822 K5, K9, K16	ПУ	3	/	/	08.10.2022	8
„Музичка и ликовна уметност у контексту одрживог развоја“ М.Матовић, М.Васиљевић, Н.Ветнић	1037 K7	УВВ	1	/	/	08.10.2022	8
„Подршка добробити другачијој деци“ Отилиа Велишек Брашко, Светлана Лазих	262 K5, K8, K19, K23	УВНС	2	/	/	22.10.2022	8

„Свака боја сваком лепо стоји: од родних стереотипа до родне једнакости у вртићу“ Светлана Радовић, Лада Маринковић	874 K5	УВНС	1	/	/	22.10.2022	8
„Нови трендови у настави словачког језика“ А.Макишова, Т.Нађ, С.Золњан	1203 K2	Национални савет словачке националне мањине	7	/	/	23.10.2022	8
„Језичке игре као предност развијања говора код деце“ Милена Зорић	798 K5	УВНС	2	/	/	29.10.2022	8
„Модели креативне приче за децу предшколског узраста“ И.И.Попов, Ј.Улић, А.Уташи	830 K5, K6	УВНС	1	/	/	29.10.2022	8
„Више од игре - драмски метод и драмске технике у раду са децом“ Душица Бојовић	803 K5, K11, K19	УМСНС	/	2	/	29.10.- 30.10.2022	24
„Даровито дете од вртића до школе (образовна и социоемоционална подршка)“ Лада Маринковић	810 K1,K3,K5, K7,K9,K10	УВНС	1	/	/	04.11.2022	8
„Прилика за свако дете - развијање различитих програма предшколског васпитања и образовања“ Јелена Селак, Милош Зорица	856 K6, K8	ПУ	2	1	/	05.11.2022	8
„Документовање као подршка учењу“ Гордана Ђорђевић, Јелена Крсмановић	816 K5, K11, K16	ПУ	2	/	1	19.11.2022	8
			2	1	2	22.04.2023	
„Професионална комуникација и вештине комуницирања у отклањању професионалних конфликта“ Миланка Петковић	865 K6, K9	ПУ	1	/	/	26.11.- 27.11.2022	15
„Документовање у функцији оснаживања практичара у развијању реалног програма“ Драгана Тица, Тајана Дивилд	817 K7, K11	УВНС	14	/	/	26.11.2022 17.12.2022 10.06.2023	8
„Подршка добробити деце кроз грађење партнерских односа са породицом у различитим моделима транзиције“ Марија Милић, Бранкица Стојковић	843 K6, K9	ПУ	3	/	/	21.01.2023	8
		УМСНС	/	1	/	25.02.2023	
			/	2	/	18.03.2023	
„Рутине и ритуали у функцији подршке добробити детета“ Драгана Тица, Маја Бошкић	873 K5	УВНС	2	/	/	28.01.2023	8
			2	/	1	11.02.2023	

„Развијање реалног програма у години пред полазак у школу“ Тања Спасовић, Снежана Илић	870 K5	ПУ	3	/	/	04.02.2023.	8
„Заједничко развијање програма са децом“ Љиљана Драгутиновић, Нада Парезановић	820 K5	ПУ	3	/	/	11.03.2023	8
„Предшколска установа као сигурна зона: кључна знање из прве помоћи“ Јадранка Спасић, Владимир Симић	853 K3	УМСНС	/	3	/	06.05.2023	8
„Подршка и структура - стратегије грађења односа који подржавају добробит детета кроз социјално-емоционално учење“ Александра Ружичић, Александра Ранковић	791 K5, K11	ПУ	1	2	/	13.05.2023	8
Обука „Наставници/васпитачи као носиоци квалитетног васпитања и образовања за сву децу“ ЗУОВ, програми од јавног интереса	5183	ПУ	/	/	1	31.05.- 01.06.2023	16
„НТЦ систем учења - практична примена сазнања из неуронаука у васпитно-образовном раду“ Ранко Рајовић	834 K5, K11	УВВ	3	/	/	03.06.- 04.06.2023.	16
УКУПНО			99	47	5		

Акредитовани стручни скупови, конференције, стручни сусрети, конгреси

Назив програма	Реализатор	У организацији (ПУ, Стр.удружење, лично)	Профил запослених			Време реализације	Број бодова
			Васпитач	Мед. Сестра	Стр. сарадник		
Међународна конференција „Иновативни приступи у раду са потенцијално даровитом децом узраста од 3 до 6 година“	УВВ	ПУ	3	/	1	02.09.- 03.09.2022	4
„Директор-носилац промена и иницијатор развоја предшколске установе“ Међавник	Удружење „Дата дидакта“	ПУ	1	/	/	29.09.- 01.10.2022	3
Студијска стручна посета са темом: „Изглед вртића у складу са Годинама узлета“	Педагошко друштво Војводине	Педагошко друштво Војводине	1	/	/	20.10.2022	2
Шести окружни стручни сусрети мед.сестара-васпитача – „Медицинска сестра васпитач као део заједнице учења и учесник у планирању промена у васпитно-образовној пракси“	СУМСПУС	ПУ	1	8	1	26.11.2022	1

„Како истраживачка питања покрећу дубоко учење“ Весна Радловић	Школска управа НС	ПУ	2	/	/	9.03.2023.	1
Стручна студијска посета „Како се мењао простор вртића у процесу разумевања демократске праксе и Година узлета“	ПУ „Радост“ Нови Бановци		1	/	/	16.03.2023	2
Вртић за све - место демократске и инклузивне праксе	УВВ	УВВ	4	/	/	11.05.2023	1
Стручна студијска посета вртићу „Коцкица“ Бачко Градиште „Са променама у простору мења се и култура вртића“	Педагошко друштво Војводине		3	/	/	18.05.2023	2
Окружни стручни сусрети васпитача „Живот у вртићу - искуства, учења и различите перспективе“	СУВС	УВНС	6	/	/	03.06.2023	1
УКУПНО			22	8	2		

**Интерно стручно усавршавање у организацији ПУ и Тима за професионални развој и стр. усавршавање
(презентације стручних радова васпитача, мед.сестара-васпитача, стр. сарадника који су прошли преглед комисије Установе,
Посета центру Кластера – вртићу Калимеро)**

Назив програма	Реализатори	Профил запослених			Време реализације	Број сати
		Васпитач	Мед. сестра	Стр. сарадник		
„Учимо заједно у примени основа програма ПВО“ Кластер центар „Калимеро“	Практичари вртића „Калимеро“	12	10	1	24.10.2022 04.11.2022 05.06.2023	4
„Примери реалне праксе – Тара, Кладово, Врњачка Бања“	Запослени у ПУ	2	2	/	22.12.2022	2/10/20
„Заједница и култура вртића – развијање односа са децом, породицом и међу запосленима“	Практичари вртића „Калимеро“	6 /	/ /	/ 1	04.04.2023 06.04.2023	4
УКУПНО		20	12	2		

8 ПЈ
Акредитовани семинари

Назив и аутори семинара	Каталошки бр. Компетен.	У организацији (ПУ, Стр. удружење, лично)	Профил запослених			Време реализације	Број бодова
			Васпитач	Мед. сестра	Стр. сарадник		
„Обука за примену Основа програма ПВО – Године узлета“ ЗУОВ ЕДУ платформа за спровођење обука од јавног интереса	4478 4517 4553	ПУ	42	18	/	22.09.- 26.10.2022 01.03.- 04.04.2023	40
„Игре у природи, игре са ризицима“ Тијана Боговац	822 К5, К9, К16	ПУ	3	/	/	08.10.2022	8
„Подршка добробити другачијој деци“ Отилиа Велишек Брашко, Светлана Лазић	262 К5, К8, К19, К23	УВНС	7	/	/	22.10.2022	8
„Свака боја сваком лепо стоји: од родних стереотипа до родне једнакости у вртићу“ Светлана Радовић, Лада Маринковић	874 К5	УВНС	1	/	/	22.10.2022	8
„Језичке игре као предност развијања говора код деце“ Милена Зорић	798 К5	УВНС	6	/	/	29.10.2022	8
„Модел креативне приче за децу предшколског узраста“ И.И.Попов, Ј.Улић, А.Уташи	830 К5, К6	УВНС	3	/	/	29.10.2022	8
„На ивици идентитета“ Ана Секе, Ласло Коренчи	1165 К3	Удружење просветних радника Мађара у Војводини	1	/	/	29.10.2022	8
„Више од игре - драмски метод и драмске технике у раду са децом“ Душица Бојовић	803 К5, К11, К19	УМСНС	/	2	/	29.10.- 30.10.2022	24
„Даровито дете од вртића до школе (образовна и социоемоционална подршка)“ Лада Маринковић	810 К1,К3,К5, К7,К9,К10	УВНС	3	/	/	04.11.2022	8
„Прилика за свако дете - развијање различитих програма предшколског васпитања и образовања“ Јелена Селак, Милош Зорица	856 К6, К8	ПУ	4	/	/	05.11.2022	8

„Могућност у образовању за одрживи стил живота“ А.М.Киш, З.Молнар	1166 К1, К3	Удружење просветних радника Мађара у Војводини	4	/	/	12.11.2022	8
„Документовање као подршка учењу“ Гордана Ђорђевић, Јелена Крсмановић	816 К5, К11, К16	ПУ	2	/	1	19.11.2022	8
			2	/	1	22.04.2023	
„Професионална комуникација и вештине комуницирања у отклањању професионалних конфликата“ Миланка Петковић	865 К6, К9	ПУ	4	/	/	26.11.- 27.11.2022	15
„Израда пројектних предлога и актуелни донатори за образовни сектор током 2023 године“		ЦЕУП	1	/	/	01.12.2022	8
„Документовање у функцији оснаживања практичара у развијању реалног програма“ Драгана Тица, Тајана Дивилд	817 К7, К11	УВНС	30	/	/	26.11.2022 17.12.2022 27.05.2023	8
„Подршка добробити деце кроз грађење партнерских односа са породицом у различитим моделима транзиције“ Марија Милић, Бранкица Стојковић	843 К6, К9	ПУ	3	/	/	21.01.2023	8
		УМСНС	/	1	/	18.03.2023	
„Utravaló 1– народна музика и народни инструменти у образовању“ Завод за културу војвођанских Мађара	1201 К1, К3	ПСВ	1	/	/	27.01.- 28.01.2023	18
„Рутине и ритуали у функцији подршке добробити детета“ Драгана Тица, Маја Бошкић	873 К5	УВНС	6	/	/	28.01.2023	8
			1	/	/	11.02.2023	
„Развијање реалног програма у години пред полазак у школу“ Тања Спасовић, Снежана Илић	870 К5	ПУ	3	/	/	04.02.2023.	8
„Заједничко развијање програма са децом“ Љиљана Драгутиновић, Нада Парезановић	820 К5	ПУ	3	/	/	11.03.2023	8
„Предшколска установа као сигурна зона: кључна знање из прве помоћи“ Јадранка Спасић, Владимир Симић	853 К3	УМСНС	/	2	/	06.05.2023	8
„Подршка и структура - стратегије грађења односа који подржавају добробит детета кроз социјално- емоционално учење“ Александра Ружичић, Александра Ранковић	791 К5, К11	ПУ	3	/	/	13.05.2023	8
Обука „Наставници/васпитачи као носиоци квалитетног васпитања и образовања за сву децу“	5183	ПУ	/	/	1	31.05.- 01.06.2023	16

ЗУОВ, програми од јавног интереса							
„НТЦ систем учења - практична примена сазнања из неуронаука у васпитно-образовном раду“ Ранко Рајовић	834 K5, K11	УВВ	3	/	/	03.06.- 04.06.2023.	16
УКУПНО			136	23	3		

Акредитовани стручни скупови, конференције, стручни сусрети, конгреси

Назив програма	Реализатор	У организацији (ПУ, Стр.удружење, лично)	Профил запослених			Време реализације	Број бодова
			Васпитач	Мед. Сестра	Стр. сарадник		
Међународна конференција „Иновативни приступи у раду са потенцијално даровитом децом узраста од 3 до 6 година“	УВВ	ПУ	4	/	1	02.09.- 03.09.2022	4
„Директор-носилац промена и иницијатор развоја предшколске установе“ Међавник	Удружење „Дата дидакта“	ПУ	1	/	/	29.09.- 01.10.2022	3
Стручни сусрети МСВ - Кладово „Рефлексивни практичар у грађењу заједнице учења у вртићу“	УМСС	ПУ	/	1	/	06.10.- 09.10.2022	4
Шести окружни стручни сусрети мед.сестара-васпитача – „Медицинска сестра васпитач као део заједнице учења и учесник у планирању промена у васпитно-образовној пракси“	СУМСПУС	ПУ	2	10	/	26.11.2022	1
Стручна конференција за васпитаче Тара „Грађење односа као подршка дететове добробити у реалном програму“	УВС	УВС	6	/	/	01.12.- 04.12.2022	4
„Израда пројектних предлога и актуелни донатори за образовни сектор током 2023 године“	ЦЕУП	Лично	1	/	/	01.12.2022	8
4. окружни стручни сусрети „Васпитачи-васпитачима – Грађење односа као подршка дететове добробити у реалном програму“	Удружење васпитача „Чигра“ Смедерево	ПУ	3	/	/	11.02.2023	8
Међународна конференција „Искуства и изазови у развијању праксе у складу са основама програма предшколског васпитања и образовања“	УВВ	ПУ	23	4	1	17.03.- 18.03.2023	2

Петнаести стручни сусрети стручних сарадника и сарадника предшколских установа Србије. „Заједничка рефлексивна пракса у вртићу – изазови, искораци и ослонци“	УССПУС	ПУ	/	/	1	23.03.- 26.03.2023.	4
„Дефицит витамина и микроелемената код деце“	Научно друштво Академија јавног здравља	СУМСПУС	/	1	/	31.03.2023.	1
Окружни стручни сусрети „Један дан у вртићу - развијање реалног програма“	СУВС	УВНС	1	/	/	01.04.2023.	1
Стручна конференција за васпитаче „Живот у вртићу - искуства, учења и различите перспективе“	СУВС	ПУ	3	/	/	20.04.- 23.04.2023.	4
Конференција „Дигитално образовање 2023“	Центар за образовне технологије Западни Балкан	Лично	6	2	/	28.04.- 29.04.2023.	4
Вртић за све - место демократске и инклузивне праксе	УВВ	УВВ	3	/	/	11.05.2023	1
22 Стручни сусрети медицинских сестара „Медицинска сестра као подршка здравом одрастању деце предшколског узраста“	СУМСПУС	ПУ	/	2	/	11.05.- 14.05.2023	4
Окружни стручни сусрети васпитача „Живот у вртићу - искуства, учења и различите перспективе“	СУВС	УВНС	20	/	/	03.06.2023	1
Окружни сусрети васпитача Бијељина	ПУ	ПУ	3	/	/	23.06.- 25.06.2023	3
УКУПНО			76	20	3		

**Интерно стручно усавршавање у организацији ПУ и Тима за професионални развој и стр. усавршавање
(презентације стручних радова васпитача, мед.сестара-васпитача, стр. сарадника који су прошли преглед комисије Установе,
Посета центру Кластера – вртићу Калимеро)**

Назив програма	Реализатори	Профил запослених			Време реализације	Број сати
		Васпитач	Мед. сестра	Стр. сарадник		
„Учимо заједно у примени основа програма ПВО“	Практичари вртића „Калимеро“	9	5	2	27.09.2022 25.10.2022	20

Кластер центар „Калимеро“					22.11.2022 08.12.2022 30.01.2023 28.02.2023 30.03.2023 04.04.2023 06.04.2023 05.06.2023 08.06.2023	
		22	7	1	24.10.2022 04.11.2022 20.04.2023 25.04.2023 27.04.2023 30.03.2023	4
„Примери реалне праксе – Тара, Кладово, Врњачка Бања“	Запослени у ПУ	6	7	/	22.12.2022	2/10/20
„Заједница и култура вртића – развијање односа са децом, породицом и међу запосленима“	Практичари вртића „Калимеро“	5 /	/ /	/ 3	04.04.2023 06.04.2023	4
УКУПНО		42	19	6		

9 ПЈ
Акредитовани семинари

Назив и аутори семинара	Каталошки бр. Компетен.	У организацији (ПУ, Стр. удружење, лично)	Профил запослених			Време реализације	Број бодова
			Васпитач	Мед. сестра	Стр. сарадник		
„Обука за примену Основа програма ПВО – Године узлета“ ЗУОВ ЕДУ платформа за спровођење обука од јавног интереса	4478 4517 4553	ПУ	15	18	/	22.09.- 26.10.2022	40
			12	6	/	01.03.- 04.04.2023	
„Игре у природи, игре са ризицима“ Тијана Боговац	822 К5, К9, К16	ПУ	3	/	/	08.10.2022	8
„Подршка добробити другачијој деци“ Отилиа Велишек Брашко, Светлана Лазић	262 К5, К8, К19, К23	УВНС	1	/	/	22.10.2022	8

„Језичке игре као предност развијања говора код деце“ Милена Зорић	798 K5	УВНС	1	/	/	29.10.2022	8
„Модел креативне приче за децу предшколског узраста“ И.И.Попов, Ј.Улић, А.Уташи	830 K5, K6	УВНС	3	/	/	29.10.2022	8
„Више од игре - драмски метод и драмске технике у раду са децом“ Душица Бојовић	803 K5, K11, K19	УМСНС	/	5	/	29.10.- 30.10.2022	24
„Даровито дете од вртића до школе (образовна и социоемоционална подршка)“ Лада Маринковић	810 K1, K3, K5, K7, K9, K10	УВНС	2	/	/	04.11.2022	8
„Прилика за свако дете - развијање различитих програма предшколског васпитања и образовања“ Јелена Селак, Милош Зорица	856 K6, K8	ПУ	2	/	/	05.11.2022	8
„Документовање као подршка учењу“ Гордана Ђорђевић, Јелена Крсмановић	816 K5, K11, K16	ПУ	1	/	2	19.11.2022	8
			1	2	/	22.04.2023	
			1	3	/	27.05.2023	
„Професионална комуникација и вештине комуницирања у отклањању професионалних конфликта“ Миланка Петковић	865 K6, K9	ПУ	6	/	/	26.11.- 27.11.2022	15
„Документовање у функцији оснаживања практичара у развијању реалног програма“ Драгана Тица, Тајана Дивилд	817 K7, K11	УВНС	16	/	/	26.11.2022 17.12.2022 06.02.2023 27.05.2023 10.06.2023	8
„Подршка добробити деце кроз грађење партнерских односа са породицом у различитим моделима транзиције“ Марија Милић, Бранкица Стојковић	843 K6, K9	ПУ	3	/	/	21.01.2023	8
		УМСНС	/	1	/	26.05.2023	
„Рутине и ритуали у функцији подршке добробити детета“ Драгана Тица, Маја Бошкић	873 K5	УВНС	4	/	/	28.01.2023	8
„Развијање реалног програма у години пред полазак у школу“ Тања Спасовић, Снежана Илић	870 K5	ПУ	3	/	/	04.02.2023.	8
„Заједничко развијање програма са децом“ Љиљана Драгутиновић, Нада Парезановић	820 K5	ПУ	/	1	/	11.03.2023	8

„Предшколска установа као сигурна зона: кључна знање из прве помоћи“ Јадранка Спасић, Владимир Симић	853 КЗ	УМСНС	/	4	/	06.05.2023	8
„Подршка и структура - стратегије грађења односа који подржавају добробит детета кроз социјално-емоционално учење“ Александра Ружичић, Александра Ранковић	791 К5, К11	ПУ	1	2	/	13.05.2023	8
Обука „Наставници/васпитачи као носиоци квалитетног васпитања и образовања за сву децу“ ЗУОВ, програми од јавног интереса	5183	ПУ	/	/	1	31.05.- 01.06.2023	16
„НТЦ систем учења - практична примена сазнања из неуронаука у васпитно-образовном раду“ Ранко Рајовић	834 К5, К11	УВВ	1	/	/	03.06.- 04.06.2023.	16
УКУПНО			76	42	3		

Акредитовани стручни скупови, конференције, стручни сусрети, конгреси

Назив програма	Реализатор	У организацији (ПУ, Стр.удружење, лично)	Профил запослених			Време реализације	Број бодова
			Васпитач	Мед. Сестра	Стр. сарадник		
Међународна конференција „Иновативни приступи у раду са потенцијално даровитом децом узраста од 3 до 6 година“	УВВ	ПУ	8	/	/	02.09.- 03.09.2022	4
„Планирање додатне подршке детету“	Подружница педагога основних школа Јужно- бачког округа	ПУ	/	/	3	14.11.2022	4
Шести окружни стручни сусрети мед.сестара- васпитача – „Медицинска сестра васпитач као део заједнице учења и учесник у планирању промена у васпитно-образовној пракси“	СУМСПУС	ПУ	/	10	/	26.11.2022	1
Међународна конференција „Искуства и изазови у развијању праксе у складу са основама програма предшколског васпитања и образовања“	УВВ	ПУ	2	/	/	17.03.- 18.03.2023	2
Окружни стручни сусрети „Један дан у вртићу - развијање реалног програма“	СУВС	УВНС	1	/	/	01.04.2023.	1

Interntional Conference of Early Cillhood Intervention	Eurlyaidd	Unicef	1	/	/	15.05.- 16.05.2023	18
Окружни стручни сусрети васпитача „Живот у вртићу - искуства, учења и различите перспективе“	СУВС	УВНС	8	/	/	03.06.2023	1
УКУПНО			20	10	3		

**Интерно стручно усавршавање у организацији ПУ и Тима за професионални развој и стр. усавршавање
(презентације стручних радова васпитача, мед.сестара-васпитача, стр. сарадника који су прошли преглед комисије Установе,
Посета центру Кластера – вртићу Калимеро)**

Назив програма	Реализатори	Профил запослених			Време реализације	Број сати
		Васпитач	Мед. сестра	Стр. сарадник		
„Учимо заједно у примени основа програма ПВО“ Кластер центар „Калимеро“	Практичари вртића „Калимеро“	17	3	/	24.10.2022 04.11.2022 20.04.2023 25.04.2023 27.04.2023	4
„Примери реалне праксе – Тара, Кладово, Врњачка Бања“	Запослени у ПУ	2	6	/	22.12.2022	2/10/20
„Заједница и култура вртића – развијање односа са децом, породицом и међу запосленима“	Практичари вртића „Калимеро“	5 /	/ /	/ 2	04.04.2023 06.04.2023	4
УКУПНО		24	9	2		

10 ПЈ Акредитовани семинари

Назив и аутори семинара	Каталожки бр.	У организацији (ПУ, Стр. удружење, лично)	Профил запослених			Време реализације	Број бодова
	Компетен.		Васпитач	Мед. сестра	Стр. сарадник		
„Обука за примену Основа програма ПВО – Године узлета“ ЗУОВ	4478 4517 4553	ПУ	18	15	/	22.09.- 26.10.2022	40

ЕДУ платформа за спровођење обука од јавног интереса			5	3	/	01.03.- 04.04.2023	
„Двосмерна комуникација запослених у образовању и родитеља“ Н.Џаковић, С.Ђорђевић, В.Мијатов	41 К6, К9	Струковно удружење	3	/	/	01.10. - 14.10.2022	16
„Игре у природи, игре са ризицима“ Тијана Боговац	822 К5, К9, К16	ПУ	3	/	/	08.10.2022	8
„Музичка и ликовна уметност у контексту одрживог развоја“ М.Матовић, М.Васиљевић, Н.Ветнић	1037 К7	УВВ	1	/	/	08.10.2022	8
„Свака боја сваком лепо стоји: од родних стереотипа до родне једнакости у вртићу“ Светлана Радовић, Лада Маринковић	874 К5	УВНС	1	/	/	22.10.2022	8
„Језичке игре као предност развијања говора код деце“ Милена Зорић	798 К5	УВНС	1	/	/	29.10.2022	8
„Модел креативне приче за децу предшколског узраста“ И.И.Попов, Ј.Улић, А.Уташи	830 К5, К6	УВНС	1	/	/	29.10.2022	8
„Више од игре - драмски метод и драмске технике у раду са децом“ Душица Бојовић	803 К5, К11, К19	УМСНС	/	2	/	29.10.- 30.10.2022	24
„Даровито дете од вртића до школе (образовна и социоемоционална подршка)“ Лада Маринковић	810 К1,К3,К5, К7,К9,К10	УВНС	2	/	/	04.11.2022	8
„Прилика за свако дете - развијање различитих програма предшколског васпитања и образовања“ Јелена Селак, Милош Зорица	856 К6, К8	ПУ	3	/	/	05.11.2022	8
„Документовање као подршка учењу“ Гордана Ђорђевић, Јелена Крсмановић	816 К5, К11, К16	ПУ	2	1	/	19.11.2022	8
			2	1	/	22.04.2023	
			1	/	2	27.05.2023	
„Професионална комуникација и вештине комуницирања у отклањању професионалних конфликта“ Миланка Петковић	865 К6, К9	ПУ	2	/	/	26.11.- 27.11.2022	15
„Документовање у функцији оснаживања практичара у развијању реалног програма“ Драгана Тица, Тајана Дивилд	817 К7, К11	УВНС	8	/	/	26.11.2022 17.12.2022 10.06.2023	8
	843	ПУ	2	/	1	21.01.2023	8

„Подршка добробити деце кроз грађење партнерских односа са породицом у различитим моделима транзиције“ Марија Милић, Бранкица Стојковић	K6, K9	УМСНС	/	2	/	25.02.2023	
			/	3	/	18.03.2023	
„Рутине и ритуали у функцији подршке добробити детета“ Драгана Тица, Маја Бошкић	873 K5	УВНС	4	/	/	28.01.2023 11.02.2023	8
„Развијање реалног програма у години пред полазак у школу“ Тања Спасовић, Снежана Илић	870 K5	ПУ	3	/	/	04.02.2023.	8
„Заједничко развијање програма са децом“ Љиљана Драгутиновић, Нада Парезановић	820 K5	ПУ	2	1	/	11.03.2023	8
„Предшколска установа као сигурна зона: кључна знање из прве помоћи“ Јадранка Спасић, Владимир Симић	853 K3	УМСНС	/	2	/	06.05.2023 03.06.2023	8
„Подршка и структура - стратегије грађења односа који подржавају добробит детета кроз социјално-емоционално учење“ Александра Ружицић, Александра Ранковић	791 K5, K11	ПУ	2	1	/	13.05.2023	8
„НТЦ систем учења - практична примена сазнања из неуронаука у васпитно-образовном раду“ Ранко Рајовић	834 K5, K11	УВВ	2	/	/	03.06.- 04.06.2023.	16
УКУПНО			68	34	3		

Акредитовани стручни скупови, конференције, стручни сусрети, конгреси

Назив програма	Реализатор	У организацији (ПУ, Стр.удружење, лично)	Профил запослених			Време реализације	Број бодова
			Васпитач	Мед. Сестра	Стр. сарадник		
Међународна конференција „Иновативни приступи у раду са потенцијално даровитом децом узраста од 3 до 6 година“	УВВ	ПУ	3	/	/	02.09.- 03.09.2022	4
Стручни сусрети МСВ - Кладово „Рефлексивни практичар у грађењу заједнице учења у вртићу“	УМСС	ПУ	/	3	1	06.10.- 09.10.2022	4
Шести окружни стручни сусрети мед.сестара-васпитача – „Медицинска сестра васпитач као део заједнице учења и учесник у планирању промена у васпитно-образовној пракси“	СУМСПУС	ПУ	/	10	1	26.11.2022	1

Стручна конференција за васпитаче Тара „Грађење односа као подршка дететове добробити у реалном програму“	УВС	УВС	1	/	/	01.12.- 04.12.2022	4
„Медицинска сестра – васпитач као део заједнице учења и учесник у планирању промена у васпитно – образовној пракси“		ПУ	/	1	2	11.03.2023 Бечеј	1
Међународна конференција „Искуства и изазови у развијању праксе у складу са основама програма предшколског васпитања и образовања“	УВВ	ПУ	2	/	/	17.03.- 18.03.2023	2
Конференција „Дигитално образовање 2023“	Центар за образовне технологије Западни Балкан	Лично	5	/	/	28.04.- 29.04.2023.	4
Окружни стручни сусрети васпитача „Живот у вртићу - искуства, учења и различите перспективе“	СУВС	УВНС	4	/	/	03.06.2023	1
УКУПНО			15	14	4		

**Интерно стручно усавршавање у организацији ПУ и Тима за професионални развој и стр. усавршавање
(презентације стручних радова васпитача, мед.сестара-васпитача, стр. сарадника који су прошли преглед комисије Установе,
Посета центру Кластера – вртићу Калимеро)**

Назив програма	Реализатори	Профил запослених			Време реализације	Број сати
		Васпитач	Мед. сестра	Стр. сарадник		
„Учимо заједно у примени основа програма ПВО“ Кластер центар „Калимеро“	Практичари вртића „Калимеро“	23	6	/	27.09.2022 23.05.2023 25.05.2023 30.05.2023 05.06.2023 08.06.2023	4
„Примери реалне праксе – Тара, Кладово, Врњачка Бања“	Запослени у ПУ	/	3	/	22.12.2022	2/10/20
„Заједница и култура вртића – развијање односа са децом, породицом и међу запосленима“	Практичари вртића „Калимеро“	1	/	/	04.04.2023	4
УКУПНО		24	9	/		

Хоризонтално учење

Хоризонтално учење је један од механизма деловања на подручје професионалног развоја практичара под којим се подразумева коконструисање знања између равноправних учесника процеса, а које је унапред планирано и организовано. Како је предшколска установа место континуираних промена, учења и развоја, хоризонтално учење посматрамо из перспективе професионалне заједнице учења, као процес који је у директној вези са унапређивањем квалитета предшколске установе.

У процесу хоризонталног учења практичари су заједнички градили знања, умења и вредности који су основ за унапређење квалитета праксе. Водич за стручно усавршавање у предшколској установи кроз хоризонтално учење указује на савремена истраживања која поткрепљују претпоставку да је практичарима овакав модел учења користан јер пружа могућност континуитета подршке колега, пружа ширу слику о сопственој пракси, омогућава сагледавање праксе из другачијег угла, подстиче учење на основу искуствадругих, омогућава грађење мреже подршке практичара и др. Оно што утиче на сам процес хоризонталног учења је добровољност учешћа у самом процесу, могућност утицања на контекст у ком се учење одвија, иницијатива и одговорност учесника. Тако су и ефекти хоризонталног учења најбољи ако се у вртићу односи међу запосленима заснивају на поверењу, партнерству, равноправности и узајамном професионалном поштовању.

Полазећи од вишеструког значаја хоризонталног учења у смислу оснаживања практичара у ширењу добре праксе и имплементацији стандарда квалитета рада предшколских установа, на нивоу Установе је овакав облик учења препознат као један од приоритета. У свим педагошким јединицама организоване су и реализоване хоризонталне размене са циљем грађења заједничког значења смисла и сврхе, заједничке рефлексije и саморефлексije, промишљања и преиспитивања праксе и теоријских поставки, као и планирања потребних промена. Хоризонтално учење се одвијало међу практичарима у оквиру вртића унутар сваке педагошке јединице, али и кроз организоване посете вртићима других педагошких јединица. Приликом планирања процеса хоризонталног учења, односно избора теме и циљева заједничког учења, практичари су се водили фокусом на промене које су препознате као приоритети у сваком вртићу. Кроз планирање и вођење процеса хоризонталног учења, запослени су се на различите начине повезивали и укључивали у заједничке активности, развијајући на тај начин рефлексивну праксу и своје професионалне компетенције. Активности кроз које се учење одвијало су биле разноврсне, одвијале су се путем посматрања непосредних активности у групи, анализом фотографија и видео снимака, презентовањем стручних радова, анализом литературе и сл.

Припрема за одлазак на опредељена места учења и размене, подразумевала је заједничке састанке запослених на којима се кроз дијалог свих учесника процеса и критичко преиспитивање, долазило до увида где се тренутно налазе, које су јаке стране вртића и где су потребне промене, шта је потребно мењати у пракси како властитој тако и заједничкој. Опредељени представници вртића, који су били укључени у хоризонтално учење су након реализованих посета, преносили на тимовима вртића своја запажања, идеје и могуће предлоге усмерене на промену и побољшање праксе, кроз заједничко сагледавање и разумевање сврхе и смисла.

Евалуације учесника хоризонталног учења говоре у прилог вишеструког значаја овог типа заједничког учења, када је у питању професионални развој и стручно усавршавање.

Прва педагошка јединица

Места учења/вртићи	Учесници/практичари вртића	Циљеви/теме заједничког учења	Временски период реализације
Палчица	Златна рибица, Звончица, Венди, Чуперак, Чигра, Чика Јова	- Заједничко креирање програма - Креирање прилика за учење - Успостављање рефлексивног дијалога - Мотивисаност за учење - Лична и колективна одговорност за учешће, дељење ресурса и одговорности - Подстицајна физичка средина - Развијање теме пројекта - Педагошка документација	01.11. - 06.12.2022.
Чуперак	Палчица, Звончица, Венди, Златна рибица		08.11. - 12.12.2022.
Звончица	Чуперак, Венди, Палчица, Златна рибица		16.11. - 08.12.2022.
Венди	Чуперак, Звончица, Палчица, Златна рибица		03.11.- 08.12.2022.
Златна рибица	Палчица, Звончица, Чуперак, Венди		01.11.-15.12.2022.
Калимеро	Палчица, Чуперак, Венди		22.11.2022.
Вилењак	Звончица, Венди		08.12.2022.
Зека, Будисава	Палчица		14.03.2022.

Друга педагошка јединица

Места учења/вртићи	Учесници/практичари вртића	Циљеви/теме заједничког учења	Временски период реализације
Зека, Будисава	Васпитачи и мед.сестре васпитачи из шесте педагошке јединице, Крчко Орашчић, Срна, Бамби, Звончић	- Стицање увида у уређење заједничких простора вртића и просторних целина у радним собама	02.11.2022. 18.11.2022. 28.11.2022.
Бамби и Срна	Зека, Будисава	- Стицање увида у уређење заједничких простора вртића и просторних целина у радним собама	03.11.2022. 04.11.2022.
Невен	Васпитачи из вртића Звончић и Бамби	- Стицање увида у уређење заједничких простора вртића и просторних целина у радним собама	18.11.2022.
Колибри	Васпитачи из вртића: Срна, Детелина са 4 листа, Звончић, Зека, Невен, Бамби, стручни сарадници и педагошки руководицац	-Презентација рада са стручних сусрета васпитача (М. Радујков и С: Молнар – „Корњачина лабораторија“)	08.05.2023.
Детелина са четири листа	Зека, Будисава	-Стицање увида у уређење заједничких простора вртића и просторних целина у радним собама	06.12.2022.
Златокоса	Представници васпитача и мс васпитача, стручни сарадници и	- Документовање процеса учења: панои, панели, инсталације	17.11.2023.

	пед.руководилац друге ПЈ		
Црвчак и мрав	Стручни сарадник педагог Тања Савић и пед. руководилац	- Стицање увида у уређење заједничких простора вртића и просторних целина у радним собама; - Како се деца укључују у процес документовања	02.03.2023.
Калимеро	Васпитачи и мс васпитачи вртића Срна, Бамби и Зека Главни васпитачи друге ПЈ	- Стицање увида у уређење заједничких простора вртића и просторних целина у радним собама; - Презентација рада „Култура вртића-заједница која учи“	30.01.2023. 04.04.2023.
Вилењак	Представници васпитача и мс васпитача, стручни сарадници и пед.руководилац друге ПЈ	- Стицање увида у уређење заједничких простора вртића и просторних целина у радним собама; - Документовање процеса учења: панои, панели, инсталације	01.03.2023. 02.03.2023.

Трећа педагошка јединица

Места учења/вртићи	Учесници/практичари вртића	Циљеви/теме заједничког учења	Временски период реализације
Дунавски цвет	Пинокио	- Физичка средина; - Учимо заједно у примени Основа програма ПВО	28.02.2023.
Златокоса	Биберче, Пинокио, Црвенкапа	- Физичка средина;	09.02.2023.
Калимеро	Биберче, Пинокио, Црвенкапа, Дунавски цвет, Радосница	- Учимо заједно у примени Основа програма ПВО - Грађење заједнице учења	08.12.2022. 28.02.2023.

Четврта педагошка јединица

Места учења/вртићи	Учесници/практичари вртића	Циљеви/теме заједничког учења	Временски период реализације
Зека, Буковац	Представници практичара из свих вртића четврте ПЈ	- Прича о теми-пројекту	16.03.2023.
Змај	Представници практичара из свих вртића четврте ПЈ	- Од сарадње до партнерства са породицом	17.03.2023.
Чика Јова	Представници практичара из свих вртића четврте ПЈ	- Видљивост пројекта у простору вртића	29.03.2023.
Плави Чуперак	Представници практичара из свих вртића четврте ПЈ	- Просторне целине у заједничком простору	04.04.2023.
Чигра (вртић Језгро)	Представници практичара из свих вртића четврте ПЈ	- Заједнички простори – функционисање деце различитих узраста;	18.05.2023. 04.10.2022. 05.10.2022.

		- Презентација увида из посете језгра кластер вртићу Калимеро -Заједничка рефлексивна кроз обилазак вртића	24.10.2022. 03.11.2022. 08.06.2023.
Изворчић, Стари Лединци	Представници практичара из свих вртића четврте ПЈ	- Документовање кроз процесне паное	24.05.2023.
Цврчак	Представници практичара из свих вртића четврте ПЈ	- Прилагођеност простора деци са подршком	25.05.2023.
Коцкица	Представници практичара из свих вртића четврте ПЈ	- Документовање кроз рефлексивну праксу- тематски пројектни портфолио	29.05.2023.
Весели вртић	Плави чуперак, Изворчић, Змај, Чика Јова	Заједничка рефлексивна пракса кроз обилазак вртића „Тура по вртићу“	01.12.2022.
Златокоса	Коцкица, Зека, Плави чуперак, Цврчак, Чика Јова	Заједничка рефлексивна пракса кроз обилазак вртића „Тура по вртићу“	07.12.2022. 21.12.2022.
Палчица	Чигра, Цврчак, Чика Јова, Изворчић и Змај	Заједничка рефлексивна пракса кроз обилазак вртића „Тура по вртићу“	07.12.2022. 08.12.2022.
Калимеро	Чигра, Цврчак, Чика Јова, Коцкица, Плави чуперак, Зека, Змај, Изворчић	Заједница и култура вртића-развијање односа са децом, породицом и међу запосленима	04.04.2023.
Цврчак и мрав	Коцкица	Заједничка рефлексивна пракса кроз обилазак вртића „Тура по вртићу“	05.06.2023.

Пета педагошка јединица

Места учења/вртићи	Учесници/практичари вртића	Циљеви/теме заједничког учења	Временски период реализације
Калимеро, кластер вртић	Бубамара, Крцко Орашчић, Ласта, Сигридруг, Веверица, Ђурђевак	- Учимо заједно у примени основа програма ПВО „Године узлета“	27.09.2022. 02.11.2022. 13.12.2022. 30.03.2023. 05.06.2023. 08.06.2023.
Палчица	Бубамара	- Подстицајно физичко окружење	18.11.2022.
Зека, Будисава	Крцко Орашчић	- Подстицајно физичко окружење	18.11.2022.
Вилењак, вртић језгро	Сигридруг, Плави зец, Веверица, Ђурђевак	- Улога васпитача у развијању реалног програма	09.11.2022.

Шеста педагошка јединица

Места учења/вртићи	Учесници/практичари вртића	Циљеви/теме заједничког учења	Временски период реализације
Златокоса	Новосађанче, Рода, Различак, Плави чуперак, Биберче, Пинокио, Представници вртића друге педагошке јединице	- Простор као трећи васпитач - Коришћење заједничких простора (посета намењена главним васпитачима)	17.11.2022. 05.- 08.12.2022. 16.02.2023.

		- Промене простора у реализацији реалног програма - Како смо мењали простор	
Сунцокрет	Главни васпитачи и два стручна сарадника шесте ПЈ	- Приказ промена које се односе на уређење дворишта вртића након радне акције са родитељима	Новембар 2022.
Камичак	Златокоса, Различак	- Како смо мењали простор - Зашто треба да мењамо простор: простор у складу са програмом „Године узлета“	31.10.2022. Фебруар 2023.
Калимеро	Камичак, Различак, Рода, стручни сарадници шесте ПЈ	- Простор вртића у функцији реализације реалног програма - Стратегије васпитача у развијању теме пројекта -„Именоиграње“ - Развијање односа са децом, породицом и међу запосленима-заједница и култура вртића - Заједничко учење моделовањем, симулација приказа Основа програма	25.10.2022. 28.02.2023. 04.04.2023. 06.04.2023. 05.06.2023. 08.06.2023.
Зека, Будисава		Функција излагања у простору	Новембар 2022.
Весели вртић	Златокоса	Простор као трећи васпитач	16.02.2022.

Седма педагошка јединица

Места учења/вртићи	Учесници/практичари вртића	Циљеви/теме заједничког учења	Временски период реализације
Петар Пан, вртић језгро	Весели патуљци, Петар Пан, Лиенка, Звездани гај, Цврчак и мрав, Плава звезда	Примери реалне праксе кроз презентовање пројектних активности	28.02.2023. 28.03.2023. 27.04.2023.
Цврчак и мрав	1. Мрвица, Веселко, педагошки руководилац друге ПЈ и стручни сарадник вртића Колибри 2. Практичари десете ПЈ (Бубица, панда, Лептирић, Вилењак, Споменак, Златна греда, Пужих, Пчелица) 3. Коцкица (васпитачи, мсв, сс и пед. руководилац)	- Физичко и социјално окружење, - Деца у документовању,	02.03.2023. 11.05.2023. 05.06.2023.
Калимеро	1. Петар Пан, Цврчак и мрав	- Учимо заједно у примени Основа програма ПВО	27.09.2022. 25.10.2022. 06.04.2023.

	2. Црвчак и мрав, Петар Пан, Весели патуљци, Плава звезда 3. главни васпитачи свих вртића седме ПЈ, руководилац ПЈ и стручни сарадник психолог 4. Плава звезда, Лиенка	- Развијање реалног програма - Култура вртића- заједница која учи	05.06.2023.
Весели вртић	Петар Пан, Црвчак, Плава звезда	- Уређење физичке средине	07.12.2022.

Осма педагошка јединица

Места учења/вртићи	Учесници/практичари вртића	Циљеви/теме заједничког учења	Временски период реализације
Маслчак	1. Васпитачи године пред полазак у школу из свих вртића осме ПЈ; стручни сарадници 8 ПЈ, руководилац ПЈ 2. Васпитачи и мед.сестре васпитачи из Кластер вртића Калимеро	- Развијање дијалога на тему подршке раној писмености и компетенцијама за целоживотно учење; - Фокус група-Развијање компетенција за учешће и освешћивање значаја рада у фокус групама	Октобар 2022. Новембар/децембар 2023.године
Калимеро	1. Чаролија 2. Веселко 3. Руководилац, стручни сарадници, главни васпитачи свих вртића осме ПЈ	- Стицање увида у уређење заједничких простора вртића и структурирање простора соба – просторне целине; - Развијање пројеката документовање процеса учења; (документовање са децом):панои, панели и инсталације - Култура вртића- заједница која учи	30.03.2023. Април 2023. 04.04.2023.
Весели вртић	Мрвица, Веселко	- Стицање увида у уређење заједничких простора вртића и структурирање простора соба – просторне целине; - Развијање пројеката и документовање	Децембар 2022.

Девета педагошка јединица

Места учења/вртићи	Учесници/практичари вртића	Циљеви/теме заједничког учења	Временски период реализације
Палчица	Гуливер	Уређење физичке средине	Новембар 2022.
Бајка	Звездан, Бистричак 1, Бистричак 2	Уређење физичке средине	Децембар 2022.
Калимеро	1. Свитац 2. Руководилац ПЈ Главни васпитачи, стручни сарадници 3. Звездан, Бистричак 1 и Бистричак 2	- Учимо заједно у примени Основа програма ПВО - Заједница и култура вртића	Новембар 2022. Април 2023.

		- Целодневна посета Кластер вртићу Калимеро	
Маслачак	Гуливер	Примери реалне праксе – Тара Кладово, Врњачка Бања	Децембар 2022.
Петар Пан	Весели возић, Свитац	Прикази пројектних прича	Фебруар 2023.
Венди	Гуливер (васпитачи група пред полазак у школу)	Развијање пројекта	Март 2023.

Десета педагошка јединица

Места учења/вртићи	Учесници/практичари вртића	Циљеви/теме заједничког учења	Временски период реализације
Вилењак	1. Златне греде, Вила, Пчелица, Споменак, Сунце, Бубица, Пужић 2. Невен, Зека, Бамби, Звончић, Колибри 3. Невен, Детелина са 4 листа, Српа 4. Звончица, Венди 5. Калимеро	- Уређење физичке средине - Развијање пројекта и документовање - Примена информационо комуникационих технологија у раду са децом	28.02.2023. 01.03.2023. 02.03.2023. 14.03.2023. 10.05 и 18.05.2023.
Калимеро	Вилењак	Учимо заједно у примени Основа програма ПВО	04.04.2023. 06.04.2023. 10.05.2023.
Цврчак и мрав	Вилењак	- Физичко и социјално окружење, - Деца у документовању,	11.05.2023. 05.06.2023. 06.06.2023.

3. Извештај о активностима вртића центра кластера „Калимеро“ (заједничко учење моделовањем)

У току радне године запослени у вртићу су реализовали различите облике хоризонталног учења:

- Развијање професионалне заједнице учења
- Подршка приправницима
- Презентовање сопствене праксе на стручним скуповима
- Заједничко учење моделовањем (ЗУМ)

Активности које су реализоване у оквиру ЗУМ-а:

- Развијање реалног програма у свим васпитним групама
- Међусобна размена посета вртића центара кластера уз заједничко учење уз подршку др Живке Крњаја
- Заједничко учење у развијању стратегија васпитача
- Реализација припремних посета вртића центара кластер вртића
- Припрема и реализација стручних посета “Учимо заједно у примени основа предшколског програма ПВО Године узлета”
- Рефлексација након сваке од стручних посета
- Припрема и реализација стручних посета, по узор на “Учимо заједно у примени основа предшколског програма ПВО Године узлета” за запослене у нашој Установи.
- Припрема и реализација стручних посета за стручне сараднике, главне васпитаче и руководиоце Педагошких јединица наше Установе.
- Посета члана Референтне групе за евалуацију реформи у предшколству у Републици Србији Тијане Боровац.

- Посете представника УНИЦЕФ, МПНТР, ИПА тима
- Посета делегације из Кореје
- Размене са професорима са ВСШЗОВ
- Посета делегације из Републике Јужне Кореје
- Посета тимова из Словачке и Словеније које раде на изради нових основа програма
- Размена са учитељима и помоћником директора ОШ "Јован Поповић"
- Посета колега из Зрењанина
- Континуирани састанци преко Зоом са представницима МПНТР, Заводом за квалитет и ИПА тимом

Табеларни приказ стручних посета "Учимо заједно у примени основа предшколског програма ПВО Године узлета":

Број посете	Градови/општине из којих су долазили учесници	Број учесника
Припремна посета 1.	Пирот, Лозница	30
Припремна посета 2.	Чачак, Земун	30
1.	Смедерево, Сремска Митровица, Сомбор, Кикинда	30
2.	Тител, Вршац, Панчево	30
3.	Суботица, Зрењанин	30
4.	Суботица, Врбас, Кула, Кањижа	30
5.	Темерин, Бачка Паланка, Бела Црква, Ада, Сента	29
6.	Бечеј, Стара Пазова, Алибунар, Шид	30
7.	Шабац, Пећинци, Ковин, Нови Бановци	30
8.	Нови Београд, Вождовац	30
9.	Рума, Палилула	30
10.	Барајево, Звездара	30
11.	Опово, Жабаљ, Ковачица, Бачки Петровац, Мали Иђош, Нови Кнежевац	30
12.	Сопот, Нови Бечеј, Оџаци, Апатин	30
13.	Сечањ, Гроцка, Бачка Топола, Пландиште, Беочин	28
14.	Смедеревска Паланка, Чукарица, Нови Сад	29
15.	Србобран, Раковица, Житиште, Нови Сад	29
16.	Чока, Стари град Београд, Бач, Нови Сад	28
17.	Врачар, Обреновац, Богатић, Нови Сад	30
18.	Младеновац, Владимирци, Уб, Нови Сад	30
19.	Кикинда, Савски венац, Нови Сад	21

20.	Тител, Кањижа, Врбас, Нови Сад	30
Укупно	71	644
Из наше установе	ЗУМ посетама и директном хоризонталном разменом обухваћено је преко 400 практичара.	400 и више

За запослене у нашој Установи реализовано је 10 посета са по 30 учесника, а од априла су уврштени и у редовне посете које планира МПНТР, тако да је ЗУМ посетама обухваћено око 350 запослених из наше установе.

Осим наведеног, развијали смо хоризонтално учење унутар установе и на следеће начине:

- Посета наших колега новоотвореним вртићима и помоћ у структурирању и разумевању простора (Крчко Орашчић) и узвратне посете
- Помоћ колегама из вртића :“Маслачак“, „Вилењак“ и „Плави чуперак“ (тако да број од 350 запослених из наше установе повећава на преко 400).
- Презентовање рада о развијању односа Сање Миљевић и Драгане Тице стручним сарадницима установе, руководиоцима и главним васпитачима (три посете).
- У оквиру подршке имплементацији ОП, Подстицајног родитељства кроз игру, додатна подршка је пружена ПУ из Инђије и Темерина.

4. Посебни програми и услуге породици и деци

Програм страних језика

У складу са концепцијом Основа програма предшколског васпитања и образовања, уколико се на предшколском узрасту уводи други језик, учење подразумева **ситуационо** усвајање језика, тако што је страни језик уткан у ситуације и активности кроз које га дете упознаје и смислено употребљава, а не кроз издвојено подучавање посебно обликованим методичким поступцима.

На предшколском узрасту се развија основа за учење страног језика кроз развој матерњег језика и развијањем свести и знања о различитим културама и језицима, као и функцији језика у комуникацији међу људима и културама.

У појединим вртићима П.У. „Радосно детињство“ уведено је **ситуационо** усвајање енглеског језика, тако што је енглески језик уткан у ситуације и активности кроз које га дете усваја. У радној 2022/2023. години наставило се са реализацијом енглеског језика у вртићима.

Енглески језик

Енглески језик у узрастним групама заснива се на ситуационом усвајању и реализовао се свакодневно од октобра радне 2022. године до јуна радне 2023. године. Носиоци реализације су васпитачи и стручни сарадник педагог-сарадник за стране језике, Јелена Блажевић.

Енглески језик у радној 2022/2023. години реализовали су следећи васпитачи и сарадник:

ВАСПИТАЧ	ВРТИЋ	УЗРАСНА ГРУПА	РЕАЛИЗАЦИЈА ПРОГРАМА
1. Јелена Блажевић (*сарадник за стране језике) у групи код васпитача:	„Палчица“ Бранимира Ћосића 40		Радна 2022/2023. г

- Гизеле Јовановић и Сање Проданов - Јармиле Тот и Јелене Пејовић - Јулије Вујновић и Јоване Ђукин - Наташе Паунић и Светлане Голић		- Група пред полазак у школу - Група пред полазак у школу - Група пред полазак у школу - Група пред полазак у школу	
2. Ана Дивилд	„Различак” Народног фронта 45	Млађа узрастна група	Друго полугодиште
3. Мирела Живковић	„Различак” Народног фронта 45	Млађа узрастна група	Друго полугодиште
4. Невена Живковић	„Чаробњак” Нови Лединци Ђурђевданска 1	Мешовита узрастна група од 3 до 7	Прво полугодиште
5. Катарина Боснић-Марковић	„Венди” Браће Дроњак 66	Средња узрастна група	Прво полугодиште
6. Љубица Зелић	„Лептирић” Браће Кркљуш 15	Млађа узрастна група	Друго полугодиште
7. Бранислава Шторк	„Гуливер” Бате Бркића 1а	Средња узрастна група	Прво полугодиште
8. Нина Милојевић	„Златна рибица” Мародићева 4а	Млађа узрастна група	Друго полугодиште
9. Бранислава Тодосијевић	„Изворчић” Стари Лединци Вука Караџића 63	Мешовита узрастна група	Прво полугодиште

Сарадња са сродним институцијама

Током радне 2022/2023. године, васпитачи који реализују енглески језик у својој узрастној групи учествовали су активно у склопу следећих сарадњи:

ИНСТИТУЦИЈА	ЦИЉ САРАДЊЕ	ВРЕМЕ САРАДЊЕ	АКТИВНИ УЧЕСНИЦИ
Удружење наставника енглеског језика ЕЛТА из Београда	21. конференција Удружења ЕЛТА: „Развијамо све вештине кроз наставу страног језика”	19-20.05.2023. Учитељски факултет Универзитета у Београду	Невена Живковић Бранислава Шторк Ана Дивилд Мирела Живковић Катарина Боснић-Марковић Бранислава Тодосијевић Јелена Блажевић
Основна школа „Петрефи Шандор” у Новом Саду	Присуствовање групе пред полазак у школу часу енглеског језика првог разреда	25.04.2023.	Гизела Јовановић, Сања Проданов и Јелена Блажевић

Сарадња са родитељима

ОБЛИЦИ САРАДЊЕ	ЦИЉЕВИ	ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ	РЕАЛИЗАТОРИ
Родитељски састанци	Информисање родитеља о ситуационом усвајању енглеског језика	Септембар 2022. и фебруар радне 2023. године	Сви васпитачи који реализују стране језике и Јелена Блажевић
Затварање пројеката у групама пред полазак у школу: „На путу ка школи” и „Љубав на дар”	Затварање пројеката на српском и енглеском језику	03.06.2023. и 09.06.2023. године	Јулија Вујновић, Јована Ђукин, Гизела Јовановић, Сања Проданов и Јелена Блажевић

Рад стручног тима васпитача за реализацију енглеског језика

Стручни Тим за реализацију енглеског језика чине васпитачи који реализују енглески језик са децом и сарадник за стране језике, Јелена Блажевић. Председник тима, сарадник за стране језике, руководи тимом, планира састанке и теме и одговоран је за његов рад. На састанцима Стручног тима води се Записник и евиденција присутности. У радној 2022/2023. години, одржана су два састанка (17.11.2022. и 02.03.2023.).

АКТИВНОСТИ СТРУЧНОГ ТИМА	ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ И ДИНАМИКА РАДА
Израда годишњег плана рада стручног Тима за реализацију енглеског језика	Август 2023. године
Подршка васпитачу Катарини Боснић-Марковић у развијању пројекта: „Петар Пан”	18.11.2023. године
Осмишљавање материјала за рад са децом из енглеског језика. Конкретно: одабир песмица и разбрајалица везаних за рутине и ритуале у узрасној групи	Током радне 2022/2023. године
Формирање просторне целине за енглески језик у вртићу „Палчица” у сарадњи са стручним сарадником за ликовно васпитање-Бојаном Станковим	Током радне 2022/2023. године
Анкетирање васпитача о реализацији програма енглеског језика, као и одласка на 21. ЕЛТИНУ конференцију у Београд, на тему: „Развијамо све вештине кроз наставу страног језика”	Мај радне 2022/2023. године

Путем стручне вибер групе која се зове <i>The New Fundamentals</i> дељени су материјали и идеје за рад, као и видео записи који су везани за ситуационо усвајање енглеског језика	Током радне 2022/2023. године
Одлазак у супервизију код васпитача у узрадне групе	Прво и друго полугодиште радне 2022/2023.
Одабир стручне литературе и дидактичких средстава за васпитаче на енглеском језику	Током радне 2022/2023. године
Пружање помоћи васпитачима у креирању активности са децом на страним језицима и припремање стручних тема	Током радне 2022/2023. године
Јачање језичких компетенција васпитача за рад са децом на енглеском језику	Током радне 2022/2023. године
Помоћ у раду са децом на развијању свести и знања о различитим културама и језицима, као и функцији језика у комуникацији међу људима и културама	Током радне 2022/2023. године
Едуковање васпитача о начину како досадашњи начин усвајања енглеског језика у вртићима уклопити у Нове основе као ситуационо усвајање страног језика	Током радне 2022/2023. године
Израда годишњег извештаја о раду стручног Тима васпитача за реализацију енглеског језика	Јун 2023. године

Програм из музичког васпитања – ХОР

Хор „ Вилењаци“ је формирала васпитачица Јована Ивић и састаја се од деце старијег узраста и деце група пред полазак у школу и броји их око 35-оро. Пробе хорића су се одвијале два пута недељно, а пред наступе и учесталије. Дечије ангажовање и укљученост у активности хора, уз песму, покрет и развијање осећаја јединствености у остваривању заједничког циља, допринело је између осталог и развијању емпатије, јер су завршни концерти имали хуманитарни карактер.

08.06.2022. одржан је хуманитарни концерт хорића „Вилењаци“ у вртићу „Вилењак“. Концерт је имао за циљ презентацију рада деце, а уједно и хумани карактер – средства су се сакупљала за девојчицу Нину Бијелић, ћерку колегинице која ради у вртићу „ Вилењак“, а болује од церебралне парализе. Одржавање концерта је подржано од колегијума „Радосног детињства“, тако да су о одржавању истог били обавештени сви вртићи, путем медија и друштвених мрежа је проширена вест, па се самом концерту одазвао велики број родитеља, пријатеља, грађана и фирми. Гости концерта су били хористи под вођством Мише Близанца – хор „ИСОН“, као и кантаутор за децу, Бранимир Росић и његова летећа гитара.

17.09.2022. хорић „ Вилењаци“ је добио позив да учествује на Високој школи струковних студија за образовање васпитача, поводом обележавања 70. година од отварања школе. Хор је учествовао са две нумере – дечија химна о граду Новом Саду и химна вртића „ Вилењак.“ Наступ је завршен уз пуно похвала и лепих утисака које су деца понела са собом.

22.12.2022 у склопу недеље новогодишњих радости, хористи су приредили наступ за своје другаре из вртића. Сви заједно су певали, играли и испратили 2022. годину.

Додатни програм „Растемо заједно – Поритеми башк“

У радној години 2022/2023. настављена је реализација додатног програма „Растемо заједно – Поритеми башк“ у вртићу „Бубамара“. Од септембра до краја децембра 2022. реализатори додатног програма су Драгиња Мишић, васпитач и Мирјана Миросављевић, васпитач, а у складу са потписаним уговором. У овом периоду реализовале су 18 радионица сваке суботе од 9:00 до 12:00. За потребе Министарства просвете, науке и технолошког развоја урађена је онлајн евалуација од стране родитеља деце која су укључена у додатни програм, учествовало је 9 мајки и све су исказале највиши степен задовољства учествовањем деце у додатном програму наводећи да су деца боље савладала српски језик, да су дисциплинованија (боље слушају код куће), да су пуно научили, више цртају код куће и показују игре које су научили.

У јануару 2023. потписан је анекс уговора о наставку реализације додатног програма са циљем да се одрже 104 радионице што је и планирано. У периоду јануар – 17. јун 2023. реализатори су Драгана Марић, васпитач и Јасмина Шкунца Сабља, васпитач. Реализоване су 22 радионице, једном недељно, суботом од 9:00 до 12:00 у вртићу „Бубамара“

17. јуна додатни програм „Растемо заједно – Поритеми башк“ у оквиру пројекта „Заједно у инклузији – за добробит деце Новог Сада“ је завршен.

Реализација активности програма „Породично орјентисане ране интервенције“

Предшколска установа „Радосно детињство“ Нови Сад једна је од учесница Програма УНИЦЕФ-а „Породично орјентисане ране интервенције“. Овим Програмом покренута је сарадња између ПУ „Радосно детињство“, Нови Сад, Дома здравља „Јован Јовановић Змај“ и Центра за социјални рад Града Новог Сада. Циљ Програма је унапређивање постојећих услуга подршке деци раног узраста са тешкоћама у развоју и њиховим породицама. Подршку пружа трансдисциплинарни Тим за Породично орјентисане ране интервенције који чине представници ове три Установе. Координатор и носилац програма је Развојно саветовалиште при Дому здравља.

У Радној 2022/2023. УНИЦЕФ је опремио простор за реализацију програма „Породично орјентисане ране интервенције“, који се налази у вртићу Гуливер. Опрема се односила на дидактички материјал, асистивну технологију и техничку опрему. у наредној радној години, очекује се потписивање споразума о сарадњи који је услов за реализацију конкретних активности Тима. Чланови тима ПОРИ из ПУ „Радосно детињство“ су Татјана Станковић, педагог; Јована Тукоди, психолог; Олгица Вујић, педагог; Катарина Солдатовић, психолог и Марина Копривица, логопед.

Реализација активности у оквиру Пројекта „Разиграно родитељство“

ПУ „Радосно детињство“ Нови Сад се месеца марта 2021. године укључила у Уницефов пројекат „Разиграно родитељство“, у сарадњи са Владом Републике Србије, уз подршку Аустријске развојне агенције и ЛЕГО фондације. Циљ пројекта је да се унапреди подршка младим породицама, кроз јачање капацитета услуга у систему здравља, образовања и социјалне заштите за подршку родитељству и развоју деце.

Поред наше Установе, у реализацију пројекта су укључени и Дом здравља Нови Сад, Центар за социјални рад Града Новог Сада, Институт за јавно здравље Војводине и Градска управа за социјалну и дечију заштиту Града Новог Сада, као координатор пројекта, под покровитељством Града Новог Сада, ради унапређења и одрживости међусекторске сарадње. Такође учествују и град Крагујевац, Бор, Нови Пазар и Врање. Координатор пројекта испед ПУ „Радосно детињство“ Нови Сад је Јелена Иванчевић Петровић, педагог.

Прва фаза пројекта подразумевала је различите активности на нивоу наше Установе, које су усмерене на подршку младим родитељима и деци. Наиме, наша Установа је препознала потребу, а уз професионалне системе подршке да се усмеримо на превенцију и корекцију говорно - језичких сметњи деце раног узраста. У циљу реализације планираних активности остварили смо сарадњу са Медицинским факултетом (Катедра за специјалну рехабилитацију и едукацију) и Интерресорном комисијом за процену потреба за пружањем додатне образовне, здравствене и социјалне подршке детету.

У Радној 2022/2023. години у реализацију планираних активности били су укључени логопеди Установе, као координатори активности, васпитачи, и 60 студената са треће и четврте године Медицинског Факултета, са Катедре за специјалну рехабилитацију и едукацију, смер: Логопедија, Вишеструка ометеност и Инклузивно образовање.

Током праксе студената у групама, интензивно се радило на обучавању и јачању капацитета васпитача у области превенције говорно-језичких сметњи, као и директног рада са децом рођеном 2018. године, на правилном развоју и артикулацији гласова, речи и реченица, развијање вербалне и невербалне комуникације; вежбе правилног дисања; развој и усмеравање аудитивне и визуелне перцепције; богаћење речника; развој краткорочне и дугорочне вербалне меморије, као и многе друге технике усмерене на превенцију говорно-језичких сметњи. Реализација мера је спроведена само у градским вртићима, услед смањеног броја студената која су ове године укључена у пројекат у току фебруара и марта месеца 2023. године. У свим укљученим објектима спроведено је постављање стручних текстова за подршку родитељима на едукативној Платформи „Умрежи се“.

Други део пројекта усмерен је на унапређивање социоемотивних компетенција свих актера у реализацији васпитно-образовних активности, током јуна месеца, односно месеца родитељства. Тим поводом обележили смо месец родитељства са циљем и жељом да нагласимо значај породице и њеног учешћа у реализацији васпитно-образовног рада и живота вртића уопште. Укључивање родитеља реализујемо применом антиципаторних порука којим упућујемо родитеље на активности које се током године реализују у складу са Новим основама: укључивање у документовање дечијег портфолија (фотографије, видео и аудио записи); укључивање у друштвене игре у заједничком простору вртића прилагођене родитељима и деци; укључивање родитеља преко интерактивног-процесног паноа. Наведене активности се спроводе како би родитељи били упућени у садржај за који су њихова деца заинтересована, на који начин и како се укључују у активности са осталом децом, која питања постављају, а све у циљу подстицања родитеља да препознају своју улогу као примарну и најснажију у васпитању деце. Такође оснажујемо и упућујемо родитеље да учествују у планирању, истраживању и откривању капацитета, како својих личних и дечијих, тако и локалне заједнице и установа које могу да буду подршка учењу и истраживању деце.

У Радној 2022/2023. Град Нови Сад је успешно завршио 1. фазу пројекта „Подстицајно родитељство“, као најбољи од пет локалних самоуправа на основу чега му је додељена свечана награда. Тиме је званично завршена прва фаза имплементације пројекта свих актера, укључујући и нашу Установу.

Подршка деци и породици кроз пројекат „Подршка, не перфекција“

У Предшколској установи „Радосно детињство“, у вртићу „Крчко Орашчић“ се од октобра 2021. године реализују активности са родитељима и децом, а у оквиру Пројекта „Подршка, не перфекција“, чији је носилац Фондација Новак Ђоковић. Наиме, наша Установа је препознала квалитет поменутог пројекта, укључила га у свој програм рада и обезбедила потребне и договорене видове подршке за његову реализацију. Циљеви програма који се кроз Пројекат реализује са родитељима и децом су:

- Обука родитеља/старатеља у циљу стицања знања и вештина ради унапређивања развоја и потенцијала сопствене деце, а све у циљу постизања оптималног когнитивног, емоционалног, социјалног и физичког развоја деце.
- Стварање мреже подршке родитеља/старатеља деце предшколског узраста, као кључних актера који диктирају услове и креирају здраво окружење за рани развој детета.
- Јачање родитељских капацитета за пружање позитивне стимулативне интеракције, као и негујуће бриге.
- Промоција хуманих вредности и повећање заједничких акција различитих актера у локалној заједници, усмерених ка разумевању и побољшању услова у којима деца одрастају и уче.
- Повећање квалитета и доступности различитих програма рада са децом предшколског узраста.

Реализација Пројекта „Подршка, не перфекција“ у ком учествују представници Фондације Новак Ђоковић, Локална самоуправа и представници наше установе подразумевала је опремање и уређење простора за едукацију родитеља у вртићу „Крчко Орашчић“, едукацију родитеља путем радионица распоређених у два циклуса у току године (јесењи и пролећни) и обезбеђивање простора за децу, као и реализацију игровних активности са децом, у време трајања двочасовних радионица са њиховим родитељима.

На основу великог интересовања родитеља за учешће у радионицама у оквиру пројекта, за наредну годину постоји могућност да се пројектом обухвати још једна група родитеља која броји 25 учесника.

5. Извештаји стручних органа:

• Стручни актив васпитача у Установи

Стручни актив васпитача у Установи чине васпитачи.

Председник актива васпитача је Николина Шкундрић.

Васпитачи представници васпитача ПЈ установе су: Мирјана Миросављевић, Драгица Петрић, Весна Црнић, Снежана Поповић, Маријана Кривокућа, Душан Братић, Оливера Кулешевић и Милана Пушкаркић.

Начин рада актива:

Представник васпитача ПЈ установе у Стручном активу васпитача непосредно ради са свим припадајућим главним васпитачима и по једним васпитачем представником сваког вртића ПЈ.

Представници вртића који су укључени у непосредан рад са васпитачем представником ПЈ даље активности реализују у свом вртићу и о томе подnose писани извештај.

Представник васпитача ПЈ установе непосредно сарађује са припадајућим стручним сарадником.

Током претходне године, актив се у оквиру своје делатности која је прописана Статутом Установе бавила следећим пословима:

- сачињава план и извештај о реализацији плана рада;
- предлаже примену нових метода и начина реализације планираних активности сарадње са родитељима;
- иницирали смо и промовисали стручно усавршавање путем хоризонталног учења, представљања примера добре праксе, стручне литературе и тематских предавања;

Чланови Стручног актива су у јуну 2022. заједнички израдили Годишњи план рада на основу кога смо планирали међусобне посете вртићима са циљем хоризонталне размене уз припрему пропратних материјала и представљање примера добре праксе. Актив није реализовао планиране активности, јер је почетком Радне године (али и током целе године), наша установа организовала посете центру кластера Калимеро, а

потом су се, у оквиру ПЈ и центара Језгара, такође организовале стручне посете и размена искустава кроз процес хоризонталне размене. Не располажемо тачним податком, али око 60% васпитача је учествовало у овом виду хоризонталне размене.

У мају 2023. године, на предлог директора Установе и руководиоца Стручне службе, предложено је укључивање чланова Стручног актива у припрему садржаја којим би програм који се реализује у нашој установи постао видљивији широј заједници и који би се постављао на сајт установе. Након одржаног састанка, чланови Актива су се сложили да је неопходно извршити промене у саставу Актива, јер је од претходног сазива дошло до промене у организацији ПЈ установе, као и интерни премештаји васпитача, тако да су недостајали представници половине ПЈ.

Актив је предложио да свака ПЈ има по два васпитача, представника у новом сазиву Актива и на се у План за 2023/24. годину уврсти припрема материјала за сајт установе као редовна и континуирана активност Тима. На састанку Колегијума установе предлог је подржан и руководиоци ПЈ су доставили координатору Стручног актива податке нових чланова Актива, тако да сваку ПЈ представља по два васпитача.

У јуну месецу је одржан још један онлајн састанак који је окупио чланове у проширеном саставу на коме су договорени наредни кораци и на којем је одлучено већином гласова присутних да у наредном периоду координатор (председник) Стручног актива васпитача буде Радмила Миладинов.

• Стручни актив медицинских сестара-васпитача у Установи

Ове радне године као и претходне две, функцију **преседника** вршила је **Милена Никић Грбић**, мед. сестра-васпитач, из вртића „Златна греда“. Председник Стручног актива медицинских сестара - васпитача у Установи је са сестрама контактирала путем меила и вибера као и онлајн анкета, на стручним скуповима, семинарима без физичког окупљања јер је тако свима било брже и једноставније.

Активности	Носиоци	Временска динамика
– избор председника Стручног актива – израда годишњег плана рада Стручног актива медицинских сестара- васпитача – о начину транзиције уз присуство родитеља – размена информација – о сарадњи са родитељима – вођење белешки о деци – инклузија у јаслицама – документовање	Чланови актива	Приликом сваког сусрета

Током разговора са сестрама основни проблем је велика присутност односно велик број деце уписане преко норматива за шта смо делом и саме криве јер излазимо у сусрет и примамо децу на сагласност. Морамо саме ставити тачку јер више пута је поновљено нисмо у обавези да примимо ниједно дете без обзира ко сагласност тражио.

Дотакли смо се и деце којој је потребна додатна подршка али која се на јаслицама често не препознаје.

Присуство семинарима – врло често без додира са реалном ситуацијом а Новим основама. Као обавезне семинаре навеле смо Документовање и Рутине и ритуали

Посете кластеру су са једне стране јако добре јер видимо конкретно Нове основе али видимо и континуирано и константно присуство стручних сарадника што велики

број вртића – нема.

- **Стручни актив за развојно планирање у Установи**

Чланови стручног актива за развојно планирање Установе организовали су састанке по потреби и динамици планираног рада Актива. На састанцима Актива су вођени записници и евиденција присутности. Актив за развојно планирање био је у сталној координацији и корелацији рада са: Тимом за самовредновање Установе, Тимом за унапређење квалитета рада и развоја установе, Тим за професионални развој са осталим тимовима са циљем обезбеђивања повратних информација кроз истраживања и прикупљање података у процесу самовредновања са нивоа вртића.

Активност	Време Реализације
Састанак радне групе у оквиру Актива: Предлог за ревидирање чланова Срп-а Начин извештавања о реализованим активностима за радну 2022/23. годину Планирање сарадња и динамика састајања са другим тимовима Установе	Март 2023. године
Заједнички састанак представника тима за обезбеђивање квалитета и развој Установе, Тима за самовредновање и Стручног актива за развојно планирање	Јун 2023. године
Састанак радне групе у оквиру Актива: Израда извештаја о реализованим активностима из РП за период 2022/23.	Јун 2023. године
Припрема садржаја из РП за Годишњи план рада Установе за период 2023/24. година	Јул 2023. године

Извештај о реализацији развојног плана

Развојно планирање спроводило се у складу са Развојним планом Установе који је донет за период у трајању од 5 година, од 2022. до 2027. Извештај о реализацији развојних активности је рађен на основу Плана евалуације из Развојног плана Установе предвиђеног за ову годину. Користећи податке добијене процесом самовредновања којим је вреднована област ВО рад, као и извештаје Тима за обезбеђивање квалитета и развој установе и Тима за самовредновање, израђен је годишњи извештај о реализованим активностима и постигнутим променама.

Када говоримо о реализованим активностима за претходни период, треба нагласити и побољшање материјално-техничке опремљености што је један од предуслова за квалитетан боравак деце и рад запослених. Реализовани развојни задаци:

Област: Васпитно-образовни рад

Стандард: Физичка средина подстиче учење и развој деце

- Установа је обезбедила финансијска средства за изградњу два нова вртића Плава звезда и Камичак. Извршила је реконструкцију и опремање два вртића „Чаробни брег“ – реконструкција и „Невен“ – надоградња 4 собе, што је предвиђено актуелним Развојним планом Установе.

- Установа је обезбедила средства и потписала уговор са ЈКП Стан за санацију и реконструкцију и текуће одржавање објеката.

- Анализом стања установљено је да постоји велика потреба за проширењем капацитета и пријемом деце, тако да су пренаменом простора у неким вртићима који су мање коришћени добијени простори намењени боравку деце.

- Обезбеђен је заједнички простор у Павла Симића 9 за складиштење и дистрибуцију прикупљеног материјала, рестлова за стварање подстицајног физичког окружења у свим вртићима.
- Техничка служба је према својим могућностима и обиму посла пружала подршку вртићима на терену за уређење физичке средине.
- Установа је успешно аплицирала и обезбедила донацију преко фондације Новак Ђоковић која је опремила намештајем новоизграђени вртић на Сајлову, а реконструкцију дечијих купатила Установа је обезбедила преко донације МК Групе.

Активности стварања подстицајне физичке средине, које су предвиђене развојним задацима односиле су се на обезбеђивање материјала и средстава континуирано у свим вртићима. Резултати добијени процесом самовредновања указују да и даље постоји потреба за континуираним обезбеђивањем материјала.

Простори локалне заједнице користе се као место за учење кроз заједничке активности деце и одраслих, је делимично остварен развојни задатак. Ресурси локалне заједнице не користе се у оптималној мери у чему је потребна подршка практичарима како би разумели локалну заједницу као место за учење.

Према Извештају о процесу самовредновања Установе, партнерство са локалном заједницом није у довољној мери остварено, односно ресурси локалне заједнице нису коришћени као место за учење у оптималној мери.

Такође, недовољан је број потписаних општих протокола о сарадњи са институцијама, компанијама и организацијама у локалној заједници. Један од разлога је недостатак иницијативе из локалне заједнице.

Област: Подршка деци и породици

Током целе године пружана је подршка деци и породици и то: саветодавним и индивидуалним разговорима, организовањем тематских родитељских састанака, организовањем Тимова око детета за децу којој је потребна додатна подршка.

Према подацима Тима за обезбеђивање квалитета и развој Установе, закључује се да је подршка родитељима у остваривању родитељске улоге реализована кроз примену алата у оквиру програма „Подстицајно родитељство“ у кластер вртићу „Калимеро“. Област Подршка деци и породици није вреднована током извештајног периода али је Планом Централног тима за самовредновање предвиђено за следећу Радну годину.

Област: Професионална заједница учења

Ове радне године континуирано се радило на јачању практичара за развијање заједнице учења и критичко преиспитивање праксе. На усклађивању плана и реализације стручног усавршавања на основу анализе компетенција запослених се континуирано ради. Циљеви, садржаји, облици стручног усавршавања били су усмерени на проширивање, размену и стицање нових искустава, знања и умења за развијање компетенција практичара у функцији квалитета во рада и подршке добробити детета.

Оно што се показало као значајно а што је дошло до изражаја, јесте јачање професионалне заједнице учења кроз рефлексiju, хоризонталну размену и учење. Стручно усавршавање запослених, као важан сегмент у раду Установе, током 2022-2023 године реализовано је кроз одобрене облике стручног усавршавања од стране Министарства просвете и стручно усавршавање у оквиру 44 сата интерног стручног усавршавања, где је важно место заузело хоризонтално учење. (Детаљни подаци о броју практичара који су похађали различите облике стручног усавршавања налазе се у Извештају Тима за стручно усавршавање и професионални развој на нивоу Установе).

Важан сегмент стручног усавршавања је било и хоризонтално учење које је реализовано у центру кластер – вртићу „Калимеро“, као и у једном броју вртића који су у оквиру Установе препознати као примери квалитетне праксе. Посете и учење се

реализовало у вртићу „Калимеро“ у ком се учило кроз анализу физичког окружења, дискусионе групе и презентације. Реализовала се хоризонтална размена и међу другим вртићима из различитих педагошких јединица кроз дискусионе групе, критичку рефлексију у групама, обилазак и анализу простора. Хоризонтална размена је реализована путем представљања примера квалитетне праксе међусобним посетама и разменом и са другим Установама.

Запослени су промовисали Установу у складу са принципима професије кроз презентовање стручних радова и примера добре праксе на конференцијама, семинарима, сусретима. Сматрамо да би у наредним годинама Установа требала више да се ангажује на презентовању у јавним медијима и ради на већој видљивости у заједници (ажурирање сајта Установе, Учествовање у јавним и културним активностима у организацији Града...)

Током јуна прошле радне године централни тим за самовредновање установе је прошао обуку, а током ове године је установи додељена подршка ментора Драгане Тица са циљем упознавање свих актера са сврхом самовредновања. Формиран је вртић - кластер као модел практичарима за ширење знања и као ресурс за унапређивање практичара из области самовредновања, чиме се у великој мери унапредило разумевање програма Године узлета.

Област: Управљање и организација

Ове Радне године изражено је било заједничко повезивање свих стручних органа Установе са циљем заједничког планирања активности и усклађивања докумената Установе учешћем свих кључних Актива и Тимова.

Радило се на унапређивању информатичког система како би се унапредио рад служби у установи. Обезбеђени су материјално-технички ресурси, као и обука за запослене за коришћење софтвера.

- Тања Костреш, мед.сестра
- Наташа Јанковић, васпитач
- Драгана Захорјански, мед.сестра васпитач
- Бојана Дракулић, васпитач - замена за Јовану Радоичић
- Жељана Хинић, васпитач
- Јована Тукоди, психолог
- Јелена Орловић, васпитач
- Весна Вучковић, васпитач
- Дргана Милошевић, педагог
- Олгица Вујић, педагог
- Никола Крстић, представник локалне самоуправе
- Представник Централног савета родитеља

• Тим за обезбеђивање квалитета и развој у Установи

Током радне 2022/2023. године Тим се састао укупно 4 пута. Састанци су одржавани у вртићу „Вилењак“, Радничка 20 и „Вила“, Војвођанских бригада 14.

Тим за обезбеђивање квалитета и развоја установе, према Упутству Министарства просвете, науке и технолошког развоја, стара се о обезбеђивању и унапређивању квалитета васпитно образовног рада установе, прати остваривање предшколског програма, стара се о остваривању Општих циљева основа програма "Године узлета", циљевима усмерним ка подршци добробити детета, принципима и начелима ПВО.

Током године, Тим је имао честе размене са другим тимовима Установе, највише са Тимом за самовредновање и Тимом за развојно планирање, стручним сарадницима и руководиоцима педагошких јединица.

На почетку радне године, Тим за унапређење васпитно образовног рада је

анализирао актуелне теме које заслужују да се прате у оквиру рада овог тима, који су уграђени у Годишњи план рада.

Током радне године, приликом тимског рада на састанцима, као и у континуираним контактима чланова тима, разматрана су следећа питања и теме:

1. На основу Извештај о раду Тима за прошлу радну годину, имајући у виду актуелности и потребе Установе, иницирани су предлози за годишњи план рада за ову радну годину. Утврђено је да План рада овог тима треба да садржи приоритетне елементе и задатке, као и континуирану сарадњу са осталим тимовима установе.

Потреба да овај Тим боље функционише је била препозната током прошле радне године, те је забележена и могућност и потреба проширења чланова Тима. Тако је Тим за обезбеђивање квалитета и развој Установе сада допуњен од представника из сваке педагошке јединице, и то су:

- Евица Бабин (васпитач, Прва педагошка јединица),
- Тања Савић (педагог, Друга педагошка јединица),
- Јадранка Лукић (психолог, Трећа педагошка јединица),
- Симонида Плиснић (педагог, Четврта педагошка јединица),
- Тајана Дивилд (педагог, Пета педагошка јединица),
- Софија Крајновић (педагог, Шеста педагошка јединица),
- Сања Теофанов (сарадник за физичко васпитање, Седма педагошка јединица),
- Сандра Кампел (педагог, Осма педагошка јединица),
- Катарина Солдатовић (психолог, Девета педагошка јединица),
- Дијана Радојковић (педагог, координатор Тима, Десета педагошка јединица).

Стални чланови Тима су директор Установе Маријана Попов и координатор Стручне јединице Мина Панић.

Чланови Тима су предложили да се, у радне групе овог Тима, према тематици, укључе и представници других стручних органа, одн. тимова, као и стручни сарадници, васпитачи и медицинске сестре-васпитачи који, по својим ужестручним компетенцијама, могу дати професионални допринос појединим садржајима и активностима Тима за обезбеђивање квалитета и развој Установе.

2. Разматарао се процес самовредновања, дата су објашњења и истакнута потреба да у њега сви буду укључени и да се сачини валидан извештај који ће бити од великог значаја за даље унапређивање квалитета рада Установе. Одређени су рокови и даљи кораци након завршетка процеса.
3. Посветили смо се процесу Транзиције, посебно из вртића у школе. Чланови тима су донели примере из праксе вртића и приказали их. Размењени су увиди и подељена искуства. Транзиција мора бити видљива како у извештајима тако и у плановима вртића. Мора бити видљива подршка новоуписаној деци и породици, прелазак из јаслених група у млађе васпитне као и транзиција деце из вртића у школу. Утврђено је да иницијативу за започињање процеса транзиције имају стручни сарадници у вртићима, а примећена је боља сарадња вртића и школа у приградским насељима у односу на градску средину.
4. Подељене су информације из Педагошког друштва Војводине, где је одржан састанак на којем су били присутни представници школа, градских управа, омбудсман и на којем су се договорили о даљим активностима, настојањима да се јаз измеђи основних школа и предшколских установа смањи и да се припреми, изради Правилник о транзицији.
5. Договорено да се на сајт установе ставе добри примери транзиције који су приказани на састанку: активности у вртићу, школи, родитељски састанци, округли столови, фокус групе.
6. На састанку је представљен предлог структуре Годишњег извештаја и Годишњег плана вртића. Предлог присутних на састанку је да превентивне активности заштите деце од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања буду видљиве у извештајима васпитних група.
7. Разматрани су резултати процеса самовредновања, који је завршен. Донети су закључци и предлози за даље унапређивање квалитета васпитно образовног рада:

унапређивање сарадње са породицом, у смислу квалитетнијег укључивања родитеља у реализацију пројеката у васпитним групама, квалитета документовања и

8. Подељени су задаци у погледу сачињавања Годишњег Извештаја и Плана установе.

За наредну радну годину одређен је координатор овог тима: Тајана Дивилд.

• Тим за самовредновање у Установи

Извештај о реализованом процесу самовредновања

Током радне 2022/2023. године Тим се састао укупно 8 пута. Састанци су одржавани у вртићу „Калимеро“, Драгише Брашована 16, „Колибри“, Булевар Јаше Томић 3, „Звончица“, Саве Ковачевић 14, „Веверица“, Висарионова 4а, „Крцко Орашчић“, Орахова, „Бајка“, Стевана Христића 15.

Ради бржег протока информација оформљена је вибер група. Чланови Тима за самовредновање комуницирали су и размењивали потребне информације састанцима „уживо“, постојећом вибер групом и путем маила.

Један од пројектних задатака МПНТР у оквиру Компоненте 2 Пројекта инклузивног предшколског васпитања и образовања је реализован током ове радне године, а односио се на унапређење процеса самовредновања у предшколским установама у Републици Србији. Током јуна прошле радне године централни тим за самовредновање установе је прошао обуку, а током ове године је установи додељена подршка ментора Драгане Тице.

Чланови централног Тима за самовредновање ПУ „Радосно детињство“ Нови Сад су:

1. Мирјана Коричић, психолог и руководицац ПЈ;
2. Тања Савић, стручни сарадник педагог;
3. Драгана Миљков Финцановић, васпитач;
4. Данијела Ковачевић, васпитач и руководицац ПЈ;
5. Александра Ћурчић, педагог и руководицац ПЈ – координатор тима;
6. Габријела Новаковић, васпитач;
7. Јована Тукоди, стручни сарадник, психолог;
8. Драгана Тица, психолог;
9. Снежана Ћућа, васпитач;
10. Маријана Миросављевић, медицинска сестра васпитач,
11. Соња Тегелтија, васпитач;
12. Никола Крстић, представник локалне самоуправе;
13. Тања Уљаревић, представник Савета родитеља.

На састанку ментора и централног тима је договорено да нам циљ за ову годину буде јачање културе самовредновања и упознавање са сврхом самовредновања свих заинтересованих страна, а посебно практичара.

С обзиром на величину установе, Централни тим је одлучио да ове радне године сви вртићи вреднују исту област квалитета ради лакшег праћења свих корака током процеса. Изабрана је област квалитета „Васпитно-образовни рад“, како би се стекао увид у имплементацију основа програма ГУ која је почела 2019. године. Колегијум установе је изабрао вртић „Колибри“ са којим ће ментор радити. Чланови Тима за самовредновање вртића „Колибри“ су: Тања Савић, стручни сарадник педагог; Сандра Миљанић, васпитач; Јелена Петрић, медицинска сестра васпитач; Славица Шкрбић, медицинска сестра васпитач; Сандра Вукић, васпитач; Жана Вукић, васпитач; Маја Радујков, васпитач; Љубинка Павловић, васпитач; Тања Уљаревић, представник Савета родитеља. Ради лакшег преноса информација, састанцима су присуствовала и 4 члана централног тима.

Даљи пренос начина рада је текао тако што су та четири члана преносила информације централном тиму, они представницима тимова ПЈ који су информисали чланове тимова вртића и реализовали их у вртићима.

Процес самовредновања започет је стварањем одговарајуће климе за самовредновање и радом на постизању заједничког разумевања, па је први корак рада са ментором реализован у три сегмента која су обезбедила да сви практичари прочитају приручник, упознају се са значењем стандарда и индикатора Правилника и сврхом самовредновања.

Методологија процеса самовредновања подразумевала је прикупљање података из разлитичитих извора – практичари, деца, родитељи, локална заједница и педагошка документација у циљу обезбеђивања релевантности и објективности добијених података. Практичари су учествовали у фокус групама, самовредновали су в-о рад путем чек листа; реализовано је консултовање са децом и одржане су фокус групе са родитељима са циљем прикупљања података о мишљењима ставовима, искуствима, идејама о области рада Васпитно-образовни рад. Ове године коришћени су инструменти из Водича за самовредновање.

Активности прикупљања података из различитих извора	Инструменти и технике	Опис узорка	Оквирно време
Прикупљање података од васпитача	Упитник за васпитаче и мед.сестре	Сви запослени у ВО раду вртића	Децембар 2022/јануар 2023
	Фокус група са васпитачима и мед.сестрама	Сви запослени у ВО раду вртића	Новембар 2022
Прикупљање података од родитеља	Фокус група са родитељима	10 %родитеља од укупног броја уписане деце Узорак: редни број 2,15 и 19 из прозивника	Децембар
Прикупљање података од деце	Консултовање са децом	5% од укупног броја уписане деце Узорак: редни број 7 и 14	Током децембра месеца
Прикупљање података Тима за самовредновање	Чек листа коју попуњава Тим за самовредновање (вртића)	Сви отворени и затворени простори вртића	Јануар 2023.
Интервјуи са стручним сарадницима	На основу листе за интервју	Сви стручни сарадници	Фебруар 2023.

Сви вртићи су сачинили свој извештај о самовредновању. Централни тим установе је анализирао мере из свих 75 извештаја вртића, трагајући за заједничким именитељем и значајним факторима на које утицај има установа. На основу излистаних мера, Тим за самовредновање је заједно са представницима Актива за развојно планирање, Тима за обезбеђивање квалитета и развој установе и ТИО тима донео план за унапређење квалитета рада установе.

Активност	Носилац	Учесници	Време реализације	Очекивани исход
Физичка средина				
Обезбеђивање неструктурираног и полуструктурираног материјала	Директор, извршни колегијум, члан	Извршни колегијум, локалне, привредне,	Током радне године	10 до 20% већи број ових врста материјала у радним собама

	Градске управе за образовање вртићи	пословне и услугне организације		
Обезбеђивање рестлова од стране локалних компанија, предузећа	Директор, члан Градске управе за образовање	Извршни колегијум, локалне, привредне, пословне и услугне организације	Током радне године	10 до 20% већи број ових врста материјала у радним собама
Кроз примере практичара - Заједничко учење и разумевање локалне заједнице као места за смислено учење деце	Тим за обезбеђивање квалитета и развој Установе	Практичари	Фебруар/март 2024.	40% практичара разуме и користи локалну заједницу као место за смислено учење деце.
Социјална средина				
Одржавање континуитета у непосредном раду са децом и одраслима	Директор, помоћник директора, руководиоци педагошких јединица, главни васпитачи	Практичари	Континуирано током радне године	10% практичара на годишњем нивоу обухваћено је кадровским променама. Организациона структура Установе која која подржава континуитет и квалитет у грађењу заједнице.
Упознавање Савета родитеља Установе са програмом заснованим на развијању партнерства са породицом.	Запослени из вртића „Калимеро“ и „Весели вртић“	Чланови Савета родитеља Установе	Новембар 2023.	Сви председници савета родитеља вртића упознати су са програмом заснованим на развијању партнерства са породицом.
Планирање и програмирање васпитно образовног рада је у функцији подршке дечијем учењу и развоју				
Реализовање обука које обезбеђују разумевање документовања, партиципације и пројектног приступа учењу	Тим за професионални развој	Практичари	Током радне године	30% практичара је обухваћено обукама
Обезбеђивање стручне литературе	Директор, Координатор СС,	представници тимова и стручних актива Установе Служба јавних набавки Установе	Током радне године	Обезбеђена актуелна стручна литература за вртиће
Континуираним састанцима чланова Педагошког колегијума допринети развијању професионалне	Педагошки колегијум Установе	Практичари	Током радне године	Практичари су путем записника са састанака педагошког колегијума континуирано информисани о

заједнице учења (промоција вредности програма)				активностима које ће допринети развијању професионалне заједнице учења
--	--	--	--	--

Јавно деловање

Активности	Носиоци	Учесници	Време реализације	Очекивани исходи
Јавно деловање – промоција програма: Израдити протокол поступања и оснажити практичаре	Чланови Стручних органа Установе / вртића	Локална заједница и Установа	Током радне године	Информације о Предшколској установи и програму су доступне и видљиве у локалној заједници и локалним медијима.

- Тим за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања у Установи

Прва педагошка јединица

Место	Нови Сад
Установа (педагошка јединица)	I Педагошка јединица
Превентивне активности (кратак извештај о реализованим активностима на превенцији и раду са децом, родитељима, активности Тима и сл.)	Превенцију насиља, злостављања и занемаривања чиниле су мере и активности којима се у вртићу стварало сигурно и подстицајно окружење, неговала сарадња, уважавање, поштовање и прихватање различитости, толеранција, поштовање правила, самопоштовање, асертивна комуникација. Активности у области превенције реализоване су са децом, са родитељима и запосленима. Током године су континуирано спровођени различити облици деце игре, животно практичне ситуације и планиране ситуације учења, кроз које су прожете важне теме из области социјално - емоционалног учења, вршњачких односа, комуникације и др. Превентивне активности са децом су се реализовале континуирано током Радне године, а интензивно током Дечје недеље (октобар), поводом 16. новембра Међународног дана толеранције, поводом обележавања 19.11. Дана заштите од насиља, злостављања и занемаривања, у оквиру обележавања Међународног дана породице 15. јуна, уз подршку и предлоге Тима за заштиту. Реализоване активности: Рад на подстицању социјално прихватљивих понашања у групи (договор, доношење и израда визуелног и графичког приказа Правила понашања у групи; израда мотивационих мапа; похвале); Примена активности и игара из програма Подстицање деце самопоштовања путем кооперативне комуникације; Примена активности из приручника Вртић као сигурно и подстицајно окружење за учење и развој деце; Физичке активности – игре са правилима; Активности из програма „Чувара осмеха“; Активности из „Речи су прозори или зидови – Језик жирафе“ – Програм ненасилне комуникације; Активности пројекта „Кажи како се осећаш: развијање емоционалних вештина код деце“, „ Календар осећања“, Институт за јавно здравље Војводине; Обраде

		различитих прича и књига о емоцијама и понашању; Родитељи су били обавештени и информисани у писаној/електронској форми, путем информативних паноа и путем родитељских састанака, о законској регулативи из области заштите деце од насиља, процедурама поступања и корацима интервенције у ситуацијама сумње на насиље и дискриминацију. Запосленима је пружана подршка у виду саветодавног рада, препорука и сугестија за рад, упућивања на литературу и законску регулативу. Стручни сарадници су реализовали састанке са циљем подсећања на процедуре реаговања у случајевима насиља над децом као и врсте и нивое насиља по Правилнику о протоколу поступања у установи у одговору на насиље, злостављање и занемаривање и Актуелним процедурама и информацијама из области заштите деце од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања у ПУ „Радосно детињство“ Нови Сад.
Интервентне активности		
1.	Врста насиља, ниво (по правилнику: физичко, социјално....)	Трећи ниво
	Учесници (ко су учесници, ког узраста, у ком су односу учесници: одрасли- деца.....група...? и сл., околности)	Вртић „Венди“- средња васпитна група (дете О.М. и његова мајка Л.Л.). Када је мајка дошла по дете дана 2.11.2022., примећено је одмах да је узнемирена, отежано говори, заплиће језиком (као да је под дејством алкохола или неких лекова). Понављала је како она више не може, јако јој је тешко, сама је са дететом, нема ничију помоћ, нема посао. Затим је говорила да није само питање посла, говорила је да не може да поднесе притисак, да не може више све ово да поднесе (да дете има аутизам). Више пута је рекла да ако се ситуација не реши, она ће убити себе и дете.
	Предузети кораци (најкраће: ко је информисан; ко је укључен у решавање ситуације; уколико има информација каква је сада ситуација, навести сажето оно што је битно)	Мајци је у тој ситуацији пружена психолошка подршка, успела је да се смири и разговара са стручним сарадником. Одмах је о свему обавештен руководиоца ПЈ, директор, позвана полиција, хитна помоћ и Центар за социјални рад. Мајка је задржана док помоћ није стигла, није пружала отпор. Дете је одведено у собу са васпитачима, док је полиција обављала разговор са мајком. Сутрадан се састао Тим за заштиту на нивоу Установе, обавештена је надлежна школска управа и послат је попуњен Образац о ситауцији насиља/дискриминације/ризичним ситуацијама. -Пружена је подршка мајци за запослење (запослена у ПУ „Радосно детињство“, у Управи). Радно време омогућава мајци да по дете долази раније, као и могућност да више времена проводи са дететом. -Мајка и дете су пресељени из Сирига у стан у Новом Саду који се налази у оквиру вртића „Гуливер“. Вртић „Венди „који дете похађа је веома близу, тако да је мајци олакшано довођење детета у вртић и одлазак на посао. - Психолошка подршка траје од марта 2022.године од када је дечак О.М. почео редовно да похађа вртић. У сарадњи Установе са ИРК и Центром за социјални рад, детету је омогућена сва потребна подршка у виду третмана (логопеда, дефектолога) и личног пратиоца. Мајци је сукцесивно пружана подршка од стране васпитача, стручног сарадника, социјалног радника, руководиоца пј и чланова Тима за ЗНЗЗ Установе. Наставиће се континуирано пружање подршке у оквиру ресурса ПУ „Радосно детињство“(управа, вртић, стручна служба).

		-Праћење функционисања и напредовања детета у групи, пружање додатне подршке, континуирана сарадња са терапеутима ШОСО „Милан Петровић“ и личним пратиоцем детета.
2.	Врста насиља, ниво (по правилнику: физичко, социјално....)	На предшколском узрасту у складу са развојним карактеристикама узраста говоримо о сукобима међу децом и агресивном понашању. Обзиром да се понашања понављају, да су учестала, појачана ризична понашања и процена степена ризика по друге, радна група је дефинисала као други ниво насиља.
	Учесници (ко су учесници, ког узраста, у ком су односу учесници: одрасли-деца.....група...? и сл., околности)	Вртић „Звончица“- Старија васпитна група, а поводом свакодневних и учесталих бурних реакција детета А.Б. у смислу неприменог и агресивног понашања (често реагује импулсивно, удара, гура децу и одрасле, љути се, пркоси, баца играчке и намештај (столице), негодује, раздражљив, има наступе беса и веома је увредљив.
	Предузети кораци (најкраће: ко је информисан; ко је укључен у решавање ситуације; уколико има информација каква је сада ситуација, навести сажето оно што је битно)	-Праћење од стране стручног сарадника -Радионице из приручника Вртић као сигурно и подстицајно окружење (моја осећања....), радионице из приручника о ненасилној комуникацији: Речи су прозори или зидови (језик жирафе) -Стручни сарадник припремио едукативне текстове за родитеље са семинара : Мој вртић гради добре односе, саветодавни текстови на тему успостављања смислених правила за дете, важност разговора са децом (извор, приручник : Вртић као сигурно и подстицајно окружење за учење и развој) -Родитељски састанци, већа укљученост родитеља у текуће пројекте, већа укљученост родитеља у обогаћивање физичке средине радне собе -Васпитачи: реорганизација простора радне собе (формирање просторних целина уз консултовање са децом) - Одржана 3 Тима око детета : упућивање у саветовалиште и сарадња свих (родитељи, васпитачи, стр. сарадник, саветовалиште) у циљу пружања подршке детету -Урађена транзиција на нивоу установе (родитељи, васпитачи, стр. сарадници, руководиоца ПЈ, заменица за директорицу) -Смернице просветне саветнице Весне Радуловић
3.	Врста насиља, ниво (по правилнику: физичко, социјално....)	На предшколском узрасту у складу са развојним карактеристикама узраста говоримо о сукобима међу децом и агресивном понашању. Обзиром да се понашања понављају, да су учестала, појачана ризична понашања и процена степена ризика по друге, радна група је дефинисала као други ниво насиља.

	Учесници (ко су учесници, ког узраста, у ком су односу учесници: одрасли-деца....група...? и сл., околности)	Вртић „Звончица“- старија васпитна група
	Предузети кораци (најкраће: ко је информисан; ко је укључен у решавање ситуације; уколико има информација каква је сада ситуација, навести сажето оно што је битно)	-Радне групе на нивоу вртића, тим за заштиту на нивоу ПЈ, Тим за заштиту на нивоу установе -Мере индивидуализације -Сарадња са приватним психолошким саветовалиштем -На предлог чланова Тима на нивоу установе урађен је педагошки профил детета и позвана просветна саветница Весна Радуловић -Чланови Тима су се сложили да треба оснажити родитеље детета да истрају у одласку код клиничког психолога -Уочене су јаке стране детета и направљен план подршке, урађене скале процене и пружена подршка у циљу јачања родитељских компетенција и препоручено укључивање у школе родитељства - Васпитачи васпитне групе поштеђени су јутарњег и поподневног дежурства у вртићу

.*у зависности од броја инцидената

У вртићима „Палчица“, „Чуперак“ и „Златна рибица“ није било интервентних активности.

Друга педагошка јединица

Место	Нови Сад
Установа (педагошка јединица)	ПУ „Радосно Детињство“ II ПЈ
Превентивне активности (кратак извештај о реализованим активностима на превенцији и раду са децом, родитељима, активности Тима и сл.)	1. На родитељским састанцима мед.сестре васпитачи и васпитачи су упознале родитеље са постојањем тима и радне групе за заштиту деце од насиља, злостављања и занемаривања. 2. На огласним таблама у вртићима је истакнут извод из Правилника о протоколу поступања у Установи у одговору на насиље, злостављање и занемаривање са истакнутим члановима Тима на нивоу Установе и вртића. 3. У току радне 2022/2023. године у вртићима реализоване су превентивне активности у раду са децом. Ове активности реализовали су васпитачи у својим групама (са децом од 3 до поласка у школу). 4.Обележен 19. Новембар Светски дан превенције заштите од дискриминације, насиља и злостављања на нивоу вртића. 5. Обележен Дан породице 15.05.2023. и на Савету родитеља послате брошуре „Одговорно родитељство“. 6. Стручни сарадници су реализовали састанке са циљем подсећања на процедуре реаговања у случајевима насиља над децом као и врсте и нивое насиља по Правилнику о заштити од насиља, злостављања и занемаривања. Реализоване активности: - Рад на подстицању социјално прихватљивих понашања у групи (договор, доношење и израда графичког приказа Правила понашања у групи; израда мотивационих мапа; похвале)

	- Примена активности и игара из програма Подстицање дечјег самопоштовања путем кооперативне комуникације(ја – име, презиме, надимак; моја осећања; ја и други – моје порекло) - приручника Вртић као сигурно и подстицајно окружење за учење и развој деце (уважавање различитости, једнакости и праведности у вртићу, игре за развој свести о себи и другима, игре и активности за развој саморегулације) - Физичке активности – игре са правилима и вежбе релаксације 7. У планирању и реализацији наведених активности коришћена је следећа литература: „Вртић као сигурно и подстицајно окружење за учење и развој деце“, „Збирка предлога превентивних активности: Заштита деце од насиља“, „Приручник за Подстицање дечјег самопоштовања“ и материјал са едукације „Здраво одрастање“. - Ове радне године 2022/2023. није било интервентних активности на нивоу II ПЈ.
--	--

Интервентне активности	
1. Врста насиља, ниво (по правилнику: физичко, социјално....)	
Учесници (ко су учесници, ког узраста, у ком су односу учесници: одрасли-деца....група...? и сл., околности)	
Предузети кораци (најкраће: ко је информисан; ко је укључен у решавање ситуације; уколико има информација каква је сада ситуација, навести сажето оно што је битно)	
2. Врста насиља, ниво (по правилнику: физичко, социјално....)	
Учесници (ко су учесници, ког узраста, у ком су односу учесници: одрасли-деца....група...? и сл., околности)	
Предузети кораци (најкраће: ко је информисан; ко је укључен у решавање ситуације; уколико има информација каква је сада ситуација, навести сажето оно што је битно)	
*	

*у зависности од броја инцидената

Трећа педагошка јединица

Место	Нови Сад
Установа (педагошка јединица, вртић)	Прешколска установа „Радосно детињство“ Нови Сад; III ПЈ,
Превентивне активности (кратак извештај о реализованим активностима на превенцији и раду са децом, родитељима, активности Тима и сл.)	Вртић „Дунавски цвет“ Током радне 2022.-2023. године, током свакодневних активности реализоване су и превентивне активности у циљу заштите од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања:

	Указујемо шта све деца могу, воле, како да шире другарство, како да помогну, како да реше конфликт... Акценат је на "Ја то могу". Правила смо пазл „Срце другарства". Од сваког појединачног дела сложили смо једно велико, цело срце. Испољавање емоција кроз разговор. Како се осећамо када смо тужни, срећни, љути ? Током целе године стимулишемо децу на употребу лепих речи, указујемо на важност прихватања и уважавања осећања других. Заједно са децом креирали смо правила понашања, разговарамо о правима и одговорностима. Делимо загрљај, причамо причу „Четири чаробне речи". Развијамо емпатију и знамо да је важно помоћи другу, утешити га и загрлити. Инсистирамо на употреби чаробних речи, играмо игру „Загрли друга поред себе". Развијамо позитивне односе међу децом и заједничким цртежом, осликавајући дланове, представљамо пријатељство и заједништво, прихватгање различитости. Обраћамо се једни другима лепим речима. Развијамо емпатију и мотивишемо децу да уочавају пожељно и непожељно понашање. Развијамо заједништво и повезујемо се са децом из осталих група, наглашавајући међусобно поштовање и толеранцију. Редовна и отворена комуникација са родитељима била нам је део превенције за рано откривање проблематичних ситуација и решавање истих. Уз сарадњу са стручним сарадником у вртићу деци је, када је то било потребно, пружена подршка и помоћ. Децу смо подстицали да сами решавају конфликтне ситуације и да се договарају о начинима развијања другарства. Деца групе пред полазак у школу су била у посети школи „Јожеф Атила" где су им ђаци, између осталог, причали о томе шта је насиље, коме треба да се обрате, шта могу сами да реше. Вртић „Биберче" Посебна пажња је посвећена превентивним активностима помоћу којих су се деца осећала заштићено и сигурно, учила вештине које су им потребне за живот у колективу, била одговорна и толерантна. Користили смо збирку „Заштита деце од насиља – збирка предлога превентивних активности", „Животне вредности"-Дајана Хсу, Дајана Тилман, издавач-Креативни центар. У месецу новембру смо припремили и обележили Светски дан превенције злостављања деце. На паноу за родитеље смо окачили садржаје ради што бољег информисања родитеља на ову тему. Родитељи су упознати са члановима Тима за заштиту као и Радне групе за заштиту деце од насиља, злостављања, занемаривања и дискриминације на нивоу вртића. Што се тиче рада у васпитним групама усвојили смо и надаље користили стратегију Заустави-Преусмери-Охрабри. Користећи картице осећања и симулирајући ситуације љутње, беса и задиркивања, разговарали смо и спроводили активности саморегулације. Користећи знања и приручник „Животне вредности" кроз наш рад
--	--

	су се током целе године прожимале радионице које подстичу код деце развој емпатије, толеранције, уважавања различитости... Такође, васпитачи су примењивали активности и игре из програма „Здраво одрастање“, „Подстицање дечјег самопоштовања путем кооперативне комуникације „, „Ни црно ,ни бело-програм за рад са децом/младима против предрасуда , за толеранцију и интеркултуралност и друге програме које се тичу рада на превенцији деце од насиља , дискриминације, злостављања и занемаривања. Превентивне активности које су реализоване: - Игре за разумевање других: „Ледене фигуре“, „Пресликавање осећања“, „Огледала“. - „Пантомима осећања“, „Препознавање друга“, „Игра телефона fine госпође и fine господина“; - „Прича о змају Гаши“, „Свитац тражи пријатеља“, „Прича о звезди“; - Радионице на различите теме: „Туга“, „Бес“, „Конфликти“, „Звезде мира“, „Лутке мира“; - књига срца, испунимо се љубављу; - „Срећни сунђери“; - Школа срца - радионица Срећна кутија; - „Били силеција“; - Мој амблем; - Најбољи сам; - „Ја и други“- односи сарадње: Ружно - лепо; Коларићу панићу; Групни цртеж; Цртање у пару... Вртић „Лане“ Посебна пажња је посвећена превентивним активностима помоћу којих су се деца осећала заштићено и сигурно, подстицање ведрог расположења у групи иницирањем активности које деца воле . У месецу новембру смо припремили и обележили Светски дан превенције злостављања деце. На паноу за родитеље смо окачили садржаје ради што бољег информисања родитеља на ову тему. Родитељи су упознати са члановима Тима за заштиту као и Радне групе за заштиту деце од насиља, злостављања, занемаривања и дискриминације на нивоу вртића. Што се тиче рада у васпитној групи (мешовита јаслена): -правили смо породични зид са фотографијама породице , разговарали са децом са ким живе ; -путем рутина, увек подстицамо децу на љубазно и учтиво опхођење (изволи, хвала, молим); -развијање партнерских односа међу децом –старија деца помажу млађој да се обују, додају играчке; -дружимо се са децом из суседног вртића „Шврћа“ -кроз различите игре и планиране ситуације учења неговали смо дечју самосталност и самопоштовање и стварали атмосферу у којој ће деца уживати и радовати се. У планирању и реализацији наведених активности користили смо сл. литературу „Корак по корак“, „Збирка предлога превентивних активности у раду са децом“, „Вртић као сигурно и подстицајно окружење за
--	--

	учење и развој деце” и сличну пед.-психолошку литаратуру. Свим запосленима у в.о.раду у електронској форми прослеђен је документ “Правилник о Протоколу поступања у установи у одговору на насиље, злостављање и занемаривање. Преко информативних паноа, на родитељским састанцима и састанцима Савета родитеља вртића, дате су информације о процедурама поступања и корацима превенције у сумњама на насиље као и информације о члановима Тима на нивоу педагошке јединице и установе. Подељени су лифлети родитељима. Вртић „Шврћа“ Превентивне активности у заштити деце од дискриминације, насиља, занемаривања и злостављања: израда плаката „Вртић је кућа другарства“, „Рођендани- свако дете је битан делић групе“, „Рам породице“, активности са децом као што су: „Паукова мрежа пријатељства“, „Породично стабло“, „Цртеж за друга“, „ Увођењем ритуала у групи (прославе рођендана, загрљај за друга-утешимо друга кад је тужан...). Читамо приче из едисије „Подршка родитељству“ о осећањима. Разне активности из приручника „Вртић како сигурна и подстицајно окружење за учење и развој деце“ (Прича „Кућо, кућо... станује ли неко овде? Ова прича представља још један начин на који смо деци приближили појмове друштвене правде као што су учествовање, правичност и заједнички суживот, картице осећања – помоћу њих деца умеју да препознају и повежу осећања са догађајима, „Да се то мени десило“) . Одрадили смо низ активности са децом, а неке од њих су: Моје име је и волим...(самопоштовање). Заједно до циља (Кооперативност, сарадња), У туђим ципелама (развијање свести о другима), Суочавање са задиркивањем (саморегулација), Нацртај свој бес (агресивност), Разговор о осећањима (свест о себи)... У току месеца маја одржани су родитељски састанци на којима су васпитачи истакли значај и утицај породице на развој детета, важност постојања породичне рутине и ритуала унутар породице. Пружена је подршка родитељима и могућност да кад год имају потребу за разговором да имају могућност да то реализују и са васпитачима и стручном службом. Вртић „Радосница“ У току радне 2022-2023 године није било случајева у вртићу због којих би се формирала радна група на нивоу вртића, али зато смо спроводили превентивне активности које су се реализовале током читаве године. МЕРЕ ПРЕВЕНЦИЈЕ Едукација запослених -Обележавање значајних датума на тему промовисања превенције и заштите од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања. -Реализација активности којима се подстиче прихватања различитости, развоја
--	--

	самопоштовања и позитивне слике о себи, којима се подстиче толеранција, ненасилна комуникација, тимски рад и конструктивно решавање конфликта. - Стварање ситуација у којима деца могу слободно да изразе своје потребе и осећања - Активности које имају за циљ подизање квалитета односа међу децом као и између одраслих и деце и изграђивање прихватљивог понашања код деце. - Унапређење компетенција запослених, деце и родитеља за превентивни рад и благовремено уочавање и препознавање и реаговање на насиље, злостављање и занемаривање. Активности које су се реализовале 19.11.2022. - Разговарали смо о осећањима, емоцијама и различитостима. Разговор на тему добар друг. -Није тешко бити фин, -Ликовне активности „Ја кад сам љут – срећан“ - Сарадња између деце свих узрачних група, старији другари помажу млађима у одрженим ситуацијама, -Туширање лепим речима итд. Вртић „Пиноккио“ Посебна пажња је посвећена превентивним активностима помоћу којих су се деца осећала заштићено и сигурно, учила вештине које су им потребне за живот у колективу, била одговорна и толерантна. Користили смо збирку „Заштита деце од насиља – збирка предлога превентивних активности“. У месецу новембру смо припремили и обележили Светски дан превенције злостављања деце. На паноу за родитеље смо окачили садржаје ради што бољег информисања родитеља на ову тему. Родитељи су упознати са члановима Тима за заштиту као и Радне групе за заштиту деце од насиља, злостављања, занемаривања и дискриминације на нивоу вртића. Што се тиче рада у васпитним групама свакодневно смо: разговарали са децом, заједнички смо проналазили решења за било какав проблем, упућивали их једне на друге укључујући их у доношење одлука и прављење избора. Радил смо на ојачавању детета као појединца и свих његових капацитета. Кроз различите игре и планиране ситуације учења неговали смо децу самосталност и самопоштовање и стварали атмосферу у којој ће деца уживати и радовати се. Обележили смо и Дан породице, где су деца између себе поделила неке занимљиве догађаје из своје породице; направили смо плакат „Шта је то другарство?“. Реализоване су, на нивоу васпитних група, превентивне активности на следећи начин: -Разговори о правилима понашања у групи, -Подстицање и упућивање деце да сукобе решавају конструктивно , -Графички прикази правила понашања у групи, -Подстицање комуникације међу децом,
--	---

			-Кооперативне игре... У планирању и реализацији наведених активности користили смо сл.литературу "Подстицање дечијег самопоштовања", "Збирка предлога превентивних активности у раду са децом", "Здраво одрастање", "Вртић као сигурно и подстицајно окружење за учење и развој деце" и сличну пед.-психолошку литературу. Свим запосленима у в.о.раду у електронској форми прослеђен је документ "Правилник о Протоколу поступања у установи у одговори на насиље, злостављање и занемаривање. Преко информативних паноа, на родитељским састанцима и састанцима Савета родитеља вртића, дате су информације о процедурама поступања и корацима превенције у сумњама на насиље као и информације о члановима Тима на нивоу педагошке јединице и установе. Подељени су лифлети родитељима. Вртић „Црвенкапа“ Током радне 2022/23 године на нивоу вртића реализовале су се активности којима се јачала кохезија група, стварала пријатна атмосфера и код деце развијао осећај припадања и прихватања од стране вршњака и одраслих у вртићу. Прослављани су дечији рођендани, прављени породични зидови са фотографијама, обележени значајни датуми Дечија недеља, Светски дан детета, Светски дан заштите деце од дискриминације, занемаривања, злостављања и насиља као Светски дан породице. Сви запослени су добили на мејл нове процедуре поступања у случају сумње на дискриминацију, занемаривање, злостављање и насиље, родитељи су путем савета родитеља и родитељских састанака упознати са постојањем и сврхом радне групе на нивоу вртића као и информисани путем инфо табле за родитеље са процедуром пријаве. За реализоване превентивне активности у групама коришћена је литература која је свима била доступна у вртићкој Гугл учионици („Вртић као сигурно и подстицајно окружење за учење и развој деце-приручник за васпитаче“, „Вртић без насиља – збирка игара за превенцију насиља, неговање позитивне атмосфере у групи, развој кооперативности у вртићу“ и „Заштита деце од насиља – збирка предлога, превентивних активности“. Све наведене збирке и Приручник имају за циљ развој интелектуалних, социјалних вештина (сарадња, преговарање, разумевање, мирно решавање сукоба, толеранција, поверење, брига за друге....), кроз радионице и игре које ће дати допринос деци за што бољом комуникацијом са вршњацима у групи и децом у вртићу.
Интервентне активности			
	Вртић „Биберче“		
1.	Врста насиља, ниво (по правилнику: физичко, социјално....)	Трећи ниво (занемаривање, угрожавање безбедности)	
	Учесници (ко су учесници, ког узраста, у ком су односу учесници: одрасли-деца....група...? и сл., околности)	- дете млађе васпитне групе (васпитачи Гордана Качавенда и Ирена Талић) самостално изашло из вртића и отишло до куће.	

	Предузети кораци (најкраће: ко је информисан; ко је укључен у решавање ситуације; уколико има информација каква је сада ситуација, навести сажето оно што је битно)	Предузети кораци: Обавештени су сви чланови Радне групе за заштиту, руководиоца ПЈ, директор Установе. -Главни васпитач је обавио заједнички разговор са васпитачем групе, Горданом К. и мајком детета. -Затим је руководиоца ПЈ, Снежана Ђумић обавила разговор на ком су присуствовали, главни васпитач, Светлана Б., педагог, Бранислава П., мајка детета. -Одржан је састанак Радне групе за заштиту на нивоу вртића, на ком су присуствовали главни васпитач, Светлана Б, сестра за ПЗЗ -Гордана Д., мед. сестра васп.-Тања Н. педагог, Бранислава П. васпитач, Гордана К. -На састанку Радне групе: Заједнички, на нивоу Радне групе, успостављен је договор да се у наредном периоду предузму кораци којим би се осигурала већа безбедност деце, што је након тога и учињено. -договорено је да педагог вртића заједно са васпитачима васпитне групе И.Т. и Г.К. одржи родитељски састанак на тему: „Стварање безбедног и сигурног окружења за развој и учење детета у вртићу и породици“. Родитељски састанак је одржан. -У оквиру васпитне групе су реализоване активности са децом ради развијања свести о опасности и разговор о значају поштовања правила понашања у вртићу . -
	Вртић „Црвенкапа“	
1.	Врста насиља, ниво (по правилнику: физичко, социјално....)	Други ниво Физичко и социјално
	Учесници (ко су учесници, ког узраста, у ком су односу учесници: одрасли-деца.....група...? и сл., околности)	Деца узраст 6 / 7 година, деца су вршњаци из сте васпитне групе - година пред полазак у школу -
	Предузети кораци (најкраће: ко је информисан; ко је укључен у решавање ситуације; уколико има информација каква је сада ситуација, навести сажето оно што је битно)	Информисан је: заменик директора (директор је тренутно био одсутан), руководиоца стручне службе, руководиоца ПЈ, стручни сарадник педагог. Након пријаве родитеља на сумњу о вршњачком насиљу у групи пред полазак у школу обавештене су све особе по протоколу. Окупљена је радна група на нивоу вртића за заштиту од занемаривања, злостављања, дискриминације и насиља. Обављен индивидуални разговор са родитељима дечака М.В. од стране главног васпитача и педагога. Одржан родитељски састанак у групи пред полазак у школу на којем су присуствовали васпитачи, главни васпитач, педагог и руководиоца ПЈ. Организован је рад у вртићу тако да је тој групи додељен трећи васпитач. Васпитачи ове групе изузети су из дежурства. Педагог је активно био укључен у пружању стручне подршке деци и васпитачима те групе. Педагог је реализовао неколико радионица са темом ненасилне комуникације и јачање другарских односа. Након два месеца непрекидног праћења ове групе урађена је ротација васпитача што је позитивно утицало на стварање пријатније и сигурније атмосфере у групи.

		Тренутна ситуација је задовољавајућа.
2.	Врста насиља, ниво (по правилнику: физичко, социјално....)	-Други ниво Физичко
	Учесници (ко су учесници, ког узраста, у ком су односу учесници: одрасли-деца.....група...? и сл., околности)	Одрасли и дете, Лични пратилац и дете са сметњама у развоју
	Предузети кораци (најкраће: ко је информисан; ко је укључен у решавање ситуације; уколико има информација каква је сада ситуација, навести сажето оно што је битно)	Информисани: Директор установе ПУ „Радосно детињство“, Руководилац ПЈ, Стручни сарадник педагог, Кординатор за личне пратиоце Сервисног центра школе „Милан Петровић, Школска Управа, родитељ детета. Лични пратилац ударао је дете С.С. у дечијем тоалету што је видела и пријавила запослена у вртићу. Поступило се по процедури и обавештене су све неопходне особе и институције. Лични пратилац Р.Ш. је побегла из вртића а детету је пружена адекватна помоћ. Прегледала га је сестра за ПЗЗ и утврдила да дете нема видљиве повреде по телу. Радна група на нивоу вртића се одмах састала и донела мере подршке детету. Са мајком су индивидуални разговор обавили главни васпитач и педагог. Сачињен је предлог активности за пружање подршке детету од стране васпитача групе и вршњака. Док се детету не пронађе нови пратилац у групу је распоређен трећи васпитач као подршка и помоћ детету. Дете је наставило редовно да долази у вртић без већих знакова трауме. У року од две недеље дете је добило новог личног пратиоца. Васпитачи су до краја радне године реализовали активности подршке и оснаживања детета С.С.

Четврта педагошка јединица

Место	Вртићи у Старим и Новим Лединцима, Сремској Каменици, Петроварадину, Буковцу и Сремским Карловцима
Установа (педагошка јединица)	ПУ „Радосно детињство“, четврта ПЈ
Превентивне активности (кратак извештај о реализованим активностима на превенцији и раду са децом, родитељима, активности Тима и сл.)	На првим родитељским састанцима у свим ВО и јасленим групама, родитељи су од стране во кадра упознати са Посебним протоколом за заштиту деце и ученика од насиља, злостављања и занемаривања у образовно васпитним установама. Такође на видном месту у објекту истакнуто је - како пријавити ситуацију дешавања или постојања сумње на насиље, злостављање и занемаривање. Превентивне активности реализовале су се током читаве године кроз: • Едукацију запослених; • Развијање и реализацију пројектних активности са децом; • Обележавање значајних датума на тему промовисања превенције и заштите од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања; • Реализацију активности којима се подстиче прихватање различитости, развој

	самопоштовања и позитивне слике о себи, којима се подстицала толеранција, ненасилна комуникација, тимски рад и конструктивно решавање конфликта; - Стварање ситуације у којима су деца слободно могла да изражавају своје потребе и осећања; • Реализацију активности које су имале за циљ развијање социјалних и комуникацијских вештина које би допринеле подизању квалитета односа и изграђивању прихватљивог понашања код деце; • Унапређење компетенција запослених и деце за превентивни рад и благовремено уочавање и препознавање и реаговање на насиље, злостављање и занемаривање. • Обележен је Светски дан превенције злостављања деце, са циљем подизања нивоа свести и повећања осетљивости на појаву насиља, злостављања и занемаривања деце. Током реализације реалног програма створени су услови за социоемоционални развој деце, усвајање и развијање социјалних вештина, емпатије, саморегулације, развијање свести о последицама свог понашања, кооперативности, конструктивног решавања конфликта, развој самопоштовања код деце, развој односа између појединца и групе, развој резилијентности применом превентивних активности кроз пројекте из Збирке игара за превенцију насиља и применом сазнања из семинара Самопоштовања. У раду су се користили и Приручник „Заштита деце од насиља –збирка предлога превентивних активности“, „Чувари осмеха“, „Здраво одрастање“, „Путовање кроз тишину, Р. Среброт и К. Мехин. У вртићима „Плави чуперак“ и „Зека стручни сарадник је реализовао индивидуалне разговоре, разговоре у присуству медицинских сестара –васпитача и васпитача. Са родитељима су имали разговоре главни васпитачи Д. Јотић и А. Диздар. Циљеви разговора су се односили на усаглашавање васпитних утицаја везаних за правила понашања у вртићу и породичном окружењу, пожељнијем протоку информација и сарадњи.
--	--

Интервентне активности		
1.	Врста насиља, ниво (по правилнику: физичко, социјално....)	Вртић" Плави чуперак" Сумња на физичко насиље међу децом, први ниво
	Учесници (ко су учесници, ког узраста, у ком су односу учесници: одрасли-деца....група...? и сл., околности)	Двоје деце мешовите васпитне групе, узраста 4 године. Сумња на неадекватно понашање дете –дете, када је једно дете ударило друго и нанело му повреду браде.
	Предузети кораци (најкраће: ко је информисан; ко је укључен у решавање ситуације; уколико има информација каква је сада ситуација, навести сажето оно што је битно)	- Обавештен педагошки руководилац Д.Ковачевић - Главни васпитач Д.Јотић и стручни сарадник, педагог М.Ћилас су обавиле разговоре са родитељима оба детета, као и васпитачем групе М.Занфировић - Одржан је први састанак Радне групе вртића за заштиту од ДНЗЗ на коме су утврђене чињенице о догађају и донете заштитне мере : омогућити детету, за које постоји сумња да је починило насиље, бављење мирним активностима у кризним ситуацијама у просторним целинама које су за њега релаксирајуће и опуштајуће; са децом групе утврдити правила понашања и успоставити рутине; појачати активности усмерене на грађење групног идентитета и кохезију групе; појачати васпитно-образовни рад и учинити га видљивијим за родитеље; неговати отворенију сарадњу са родитељима и континуирано им преносити информације о понашању и активностима деце током боравка у вртићу; укључити родитеље у активности групе. - Стручни сарадник, педагог М.Ћилас је пратила примену донетих мера боравећи у васпитној групи и написала Извештај о праћењу функционисања васпитне групе. Одржан је други састанак Радне групе вртића за заштиту од ДНЗЗ на коме су утврђени ефекти примене донетих мера и препоруке за даље поступање. Утврђени су позитивни ефекти донетих мера, односно њихово спровођење је допринело побољшању функционисања групе и бољем повезивању деце.
2.	Врста насиља, ниво (по правилнику: физичко, социјално....)	Вртић "Цврчак" Физичко насиље (први ниво)
	Учесници (ко су учесници, ког узраста, у ком су односу учесници: одрасли-деца....група...? и сл., околности)	Сумња на физичко насиље међу децом групе пред полазак у школу на релацији дете – дете. Родитељ детета Д.Ј. је тражио премештај свога детета у други вртић наводећи као разлог психофизичко малтретирање од стране другог детета у групи
	Предузети кораци (најкраће: ко је информисан; ко је укључен у решавање ситуације; уколико има информација каква је сада ситуација, навести сажето оно што је битно)	Социјални радник који је примио захтев о томе је обавестио директора Установе и руководиоца ПЈ Д. Ковачевић, која је сазвала Радну групу за заштиту од насиља, злостављања, занемаривања и дискриминације вртића „Цврчак“. Радну групу су чинили: - Данијела Ковачевић, руководилац ПЈ

		- Мирослава Виславски, стручни сарадник психолог - Маријана Ракита, васпитач - Сузана Станчевић, медицинска сестра - васпитач - Валентина Пушоњић, васпитач Као и васпитачи групе Данијела Демер и Верица Мандић Са мајком детета је најпре разговарао руководилац ПЈ, затим стручни сарадник психолог (пре самог захтева за премештај). Предузете су превентивне мере: 1. Реструктурирали смо просторне целине у соби ради боље прегледности и безбедности све деце. 2. Од тренутка реаговања родитеља било је појачано праћење функционисања деце од стране васпитача у радној соби, у тоалету, холовима и на дворишту вртића. 3. Васпитачи су реализовали радионице које су подржавале ненасилну комуникацију („Чувари осмеха“) у циљу обраде емоција (с акцентом на социо-пожељном испољавању емоција и решавања конфликтних ситуација). Свакодневно су разговарали са децом у групи о пријатељству и пожељним облицима понашања. У групи су била видљива правила понашања на које су деца подсећала једни друге уколико се не поштују. 4. Продукти и цртежи обрађених радионица васпитачи су постављали у холу где су били видљиви како деци, тако и родитељима неко време. По реализацији нове радионице, продукти претходне су се уносили у собу где су били видљиви деци, а нови су се постављали у холу. 5. Током боравка у радној соби, васпитачи су настојали да Д.Ј. усмеравају на сарадњу са децом мирнијег темперамента. То је било могуће остварити током активности које су се реализовале за столом, током оброка, када су одлазили у тоалет или стајали у пару. Сви запослени су били обавештени са захтевом мајке да се дечац Д.Ј. и Б. и У.Г. раздвајају у дежурним собама. Током дана, дечац (Д.Ј. и У.Г.) су се повезивали у кооперативним играма и активностима на дворишту делећи заједничка интересовања (фудбал). У све облике подршке је био укључен стручни сарадник психолог, кроз праћење реализације радионица и функционисања деце у групи. Такође, руководилац ПЈ је учествовао у праћењу свих договорених мера превентивних активности. О свему наведеном, мајка детета је била благовремено информисана како од стране руководиоца ПЈ, тако и од васпитача групе. Радна група се састала у три наврата.
--	--	---

		У групи се сва деца међусобно друже. Влада пријатна и подржавајућа атмосфера. Васпитачи су настојали да пропрате и подрже дечја интересовања и активности. Правовремено су реаговали на поступке и реаговања деце користећи их као ситуације за учење. У групи се сва деца међусобно друже. Влада пријатна и подржавајућа атмосфера. Васпитачи су настојали да пропрате и подрже дечја интересовања и активности. Правовремено су реаговали на поступке и реаговања деце користећи их као ситуације за учење. Нису примећени облици непожељног и грубог понашања међу децом.
3.	Врста насиља, ниво (по правилнику: физичко, социјално....)	Вртић "Цврчак" Физичко насиље (први ниво)
	Учесници (ко су учесници, ког узраста, у ком су односу учесници: одрасли-деца....група и сл., околности	Сумња на физичко насиље детета које врши одрасла особа запослена у ПУ „Радосно детињство“ на релацији медицинска сестра васпитач – дете у старијој јасленој групи. Након реализованог родитељског састанка, главни васпитач вртића је пришао групи родитеља на улици где јој је једна мајка показала снимак на коме њено дете (јасленог узраста) говори да је „С. била безобразна“ и да је чупала, показујући теме главе и око ушију.
	Предузети кораци (најкраће: ко је информисан; ко је укључен у решавање ситуације; уколико има информација каква је сада ситуација, навести сажето оно што је битно)	Главни васпитач, као особа која је сазнала за могуће насиље од стране запосленог у вртићу обавестила је о томе стручног сарадника психолога и руководиоца ПЈ. Руководилац ПЈ је обавестио директора о сумњи на насиље од стране запосленог у Предшколској установи „Радосно детињство“. Руководилац ПЈ, Данијела Ковачевић је сазвала Радну групу вртића пратећи актуелне процедуре у случају сумње на насиље над дететом коју врши одрасла особа запослена у ПУ „Радосно детињство“. Радну групу су чинили: - Данијела Ковачевић, руководиоца ПЈ - Валерија Хромиш, главни васпитач - Мирослава Виславски, стручни сарадник психолог - Татјана Стојановић, медицинска сестра васпитач - Маријана Ракита, васпитач - Гордана Бубњевић, сестра за пзз Процена ризика: како је мсв била на боловању, радна група се усагласила да мсв остане у својој групи јер снимак датира из ранијег периода, а од тада није било поновљених ситуација (мама детета их није навела). Такође, како је у питању проширена васпитна група, са С.С. је увек присутна још једна медицинска сестра васпитач. Реализоване мере заштите су се састојале из следећег: -појачано је праћење в-о рада и односа са децом медицинске сестре васпитача од стране главног

		васпитача, стручног сарадника психолога, руководиоца ПЈ, сестре за пзз. О предузетим мерама је била обавештена и мајка детета од стране главног васпитача. Радна група се састала у два наврата. Уочени односи са децом говоре у прилог неосноване сумње: приликом уласка медицинске сестре – васпитача у собу, деца јој са сигурношћу и осмехом прилазе. Обраћају јој се, прате је, траже помоћ. МСВ препознаје њихове потребе и на адекватан начин одговара на исте. На тај начин развија осећање сигурности код деце градећи односе поверења. Креира и организује безбедну и подстицајну средину за учење (физичку и социјалну). Прати и подржава различите начине изражавања деце (покрет, плес, звук, цртање...). Доприноси развоју самосталности. Утисак је да према свој деци приступа подржавајуће и настоји да гради односе повезаности, уважавајући њихова осећања.
4.	Врста насиља, ниво (по правилнику: физичко, социјално....) Учесници (ко су учесници, ког узраста, у ком су односу учесници: одрасли-деца....група и сл., околности	Вртић "Чигра" Сумња на физичко насиље, први ниво Одрасла особа запослена у Установи (васпитач детета) - дете, старија група. Мајка детета је телефонским позивом информисала главног васпитача Милану Пушкарић о ситуацији која се десила током боравака у вртићу, а коју јој је дете пренело - да је васпитачица Н.Ч. током дневног одмора вукла дете за руку покушавајући да му скине бројаницу којом се играо за време одмора, а која је при том тесна, да не би спадала са руке, као и да га је истог дана, током ручка пожуривала да што пре поједе јер је касно почео да једе, дете наводи "уплашио сам се да ћу се угушити".
	Предузети кораци (најкраће: ко је информисан; ко је укључен у решавање ситуације; уколико има информација каква је сада ситуација, навести сажето оно што је битно)	Главни васпитач је поштујући процедуре поступања, обавестила руководиоца пј Данијелу Ковачевић која је оформила Радну групу вртића. Радна група је одржана 09.06.2023. и закључци су: - одређен је рок за прикупљање изјава свих актера и мишљења о раду васпитача (према процедурама) 16.06. - привремена мера заштите је појачано праћење рада васпитача Н.Ч. - подршка детету, васпитачу и родитељима од стране свих запослених, а посебно стручног сарадника, главног васпитача, педагошког руководиоца - индивидуални разговор са мајком детета, собном колегицом, боравак у групи... - У моменту израде овог извештаја, рад на овом случају је у току. Васпитач Н.Ч. је након радне групе била на послу два дана, након тога је била неколико дана на годишњем одмору, да би од 20.06. отворила боловање.

Пета педагошка јединица

Место	Нови Сад
-------	----------

Установа (педагошка јединица)		Вртић "Радосно детињство" -Пета педагошка јединица
Превентивне активности (кратак извештај о реализованим активностима на превенцији и раду са децом, родитељима, активности Тима и сл.)		Спроведене су активности поводом Светског дана превенције злостављања деце и Светског дана породице. Деца су подстицана да изразе емоције, развију емпатију и подршку једни другима кроз слушање прича, игре, цртање и разговоре. Такође су имплементиране превентивне мере кроз успостављање правила понашања и информисање родитеља. Активности су обухватале кооперативне игре, развијање свести о различитостима и промовисање међусобног уважавања и сарадње. Теме попут пријатељства, толеранције и поштовања такође су биле обрађене. Информативни панои за родитеље су редовно ажурирани и пружају корисне информације.
Интервентне активности		
1.	Врста насиља, ниво (по правилнику: физичко, социјално....)	- Сумња на вербално насиље од стране васпитача групе ка детету - Сумња на психолошко насиље - Физичко насиље, први ниво
	Учесници (ко су учесници, ког узраста, у ком су односу учесници: одрасли-деца....група...? и сл., околности)	- Дете- васпитач - Дете - дете
	Предузети кораци (најкраће: ко је информисан; ко је укључен у решавање ситуације; уколико има информација каква је сада ситуација, навести сажето оно што је битно)	По актуелним процедурама формирана Радна група вртића за заштиту деце од ДНЗЗ. Обавештен руководиоца ПЈ, директор Установе, стручни сарадник, сестра за ПЗЗ, главни васпитач.
2.	Врста насиља, ниво (по правилнику: физичко, социјално....)	- Физичко насиље – први ниво
	Учесници (ко су учесници, ког узраста, у ком су односу учесници: одрасли-деца....група...? и сл., околности)	- Дете- васпитач - Дете - дете
	Предузети кораци (најкраће: ко је информисан; ко је укључен у решавање ситуације; уколико има информација каква је сада ситуација, навести сажето оно што је битно)	- Прикупљене су изјаве - Тим је превентивно донео мере праћења функционисања деце у групама и поступака васпитача. - Вођена је адекватна документација - Организовле су се пригодне активности у групи (Лепе речи, Цртамо осећања, Погоди која је то емоција, Пантомимом кроз осећања, Реци нешто лепо другу у кругу). - Појачана комуникација и сарадња родитеља и васпитача, стручних сарадника.
*		

*у зависности од броја инцидената

Шеста педагошка јединица

Место	Нови Сад
Установа (педагошка јединица)	ПУ „Радосно детињство“ Нови Сад

Превентивне активности (кратак извештај о реализованим активностима на превенцији и раду са децом, родитељима, активности Тима и сл.)	Током радне године, у свим групама, примерено узрасту и унутаргрупној динамици, реализоване су активности које се односе на превенцију појавних облика дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања. Наводимо неке: упућивање деце на пожељне моделе вршњачког - социјалног функционисања (успостављање групних правила, ритуала, правила код рутина); реализација кооперативних игара у сврху развијања вештина договарања, преговарања, као начина постизања заједничког резултата или циља; коришћење садржаја из књижевности (басне, пригодне приче, активности из приручника „Вртић као сигурно и подстицајно окружење за учење и развој“ (група аутора), „Збирке активности за превенцију насиља, злостављања и занемаривања“ (ПУ „Радосно детињство“); акцентовање заједничких активности деце различитог узраста, у сврху сензибилисања за различитост у потребама, способностима, начину комуникације...; структурирање „Подсетника о активностима превенције и интервенције у ситуацијама сумње на дискриминацију, насиље, злостављање и занемаривање“ за сваког запосленог и информисање родитеља на првим родитељским састанцима; за сваку васпитну групу дат примерак актуелних процедура поступања (ПУ „Радосно детињство“, март 2023. год.); ажурирање информативних паноа за родитеље (информисање о члановима Тима за заштиту...на нивоу Установе и члановима Радне групе на нивоу вртића, информисање о корацима поступања у ситуацијама сумње на дискриминацију, насиље, злостављање и занемаривање, доступан, на табли, и образац за пријаву); у заједничким просторима вртића поруке, лифлети и информатори о правилним (ненасилним) методама васпитавања деце у породичном окружењу; обележавање, пригодним писаним садржајима у заједничком простору вртића за родитеље, 19. новембра, Светског дана превенције дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања; обележавање 15. маја, Дана породице („Прошетајте кроз наш вртић“, „Шта дете воли у вртићу“, интерактивни панои за родитеље – цртање породице, „Лепе речи за моју породицу и мој вртић“, „За дете је добро...“).
Интервентне активности	
1. Врста насиља, ниво (по правилнику: физичко, социјално....)	Потврђена сумња на физичко насиље запосленог у вртићу над децом.
Учесници (ко су учесници, ког узраста, у ком су односу учесници: одрасли-деца....група...? и сл., околности)	Април – мај 2023. год. Васпитач припремне предшколске групе, двоје деце припремне предшколске групе; по пријави два родитеља – сумња на физичко насиље.
Предузети кораци (најкраће: ко је информисан; ко је укључен у решавање ситуације; уколико има информација каква је сада ситуација, навести сажето оно што је битно)	Предузети кораци по „Правилнику о протоколу поступања у установи у одговору на насиље, злостављање и занемаривање“ („Сл. Гласник РС“, бр. 46/2019 и 104/2020); и документу „Актуелне процедуре и информације из области

		заштите деце од насиља, злостављања и занемаривања у ПУ „Радосно детињство“ Нови Сад“ (март, 2023. год). Васпитач суспендован до окончања дисциплинског поступка, у васпитној групи реализују се кооперативне активности, вежбе интеграције, игре за оснаживање у социјалним релацијама; реализована, унутар групног рада, адекватна опсервација статуса двоје деце и структуриране мере подршке уклопљене у рад у васпитној групи.
2.	Врста насиља, ниво (по правилнику: физичко, социјално....)	/
	Учесници (ко су учесници, ког узраста, у ком су односу учесници: одрасли-деца....група...? и сл., околности)	/
	Предузети кораци (најкраће: ко је информисан; ко је укључен у решавање ситуације; уколико има информација каква је сада ситуација, навести сажето оно што је битно)	/
*		

*у зависности од броја инцидената

Седма педагошка јединица

Место	Нови Сад
Установа (педагошка јединица)	ПУ“Радосно детињство“ VII ПЈ
Превентивне активности (кратак извештај о реализованим активностима на превенцији и раду са децом, родитељима, активности Тима и сл.)	Превентивне активности чине да деца прихвате и науче вештине које су им потребне за живот у колективу, осећају се заштићено и сигурно у вртићу. Васпитачи су реализовали игре које су имале за циљ подстицање социо-емоционалног развоја детета и јачање позитивне слике о себи и другима. Васпитачи користе збирке игара за превенцију насиља, неговање позитивне атмосфере у групи, развој кооперативности у вртићу: „Вртић без насиља“, аутора Весне Вучковић (васпитач-мастер) представљене су игре које развијају осећај заједништва, игре за развој кооперативности, игре у којима је акценат на комуникацији, игре за вежбање конструктивног решавања сукоба и вођена фантазија. Такође, у збирци предлога превентивних активности: „Заштита деце од насиља“, коју је израдила радна група испред Тима за заштиту деце од насиља, злостављања и занемаривања ПУ „Радосно детињство“ Нови Сад постоје предлози за: игре и активности за децу од 3 – 5 година, игре и активности за децу од 5 – 7 година и активности са децом припремних група. Значајан ресурс у избору садржаја је приручник за васпитаче „Вртић као сигурно и подстицајно окружење за учење и развој деце“. У во групама током године реализоване превентивне активности: Кругови пријатељства ;

		Предлог игара из Збирке превентивних активности које су урадили стручни сарадници Установе ; Игре и активности из приручника Самопоштовање; Родитељи на родитељским састанцима упознати са правилником о заштити деце од насиља;
Интервентне активности		
1.	Врста насиља, ниво (по правилнику: физичко, социјално....)	Сумња на физичко насиље
	Учесници (ко су учесници, ког узраста, у ком су односу учесници: одрасли-деца....група...? и сл., околности)	Васпитач-дете , У тренутку догађаја због организације рада спојене су старија група и средња група Дечак је код куће испричао родитељима да га је васпитачица повукла за уво
	Предузети кораци (најкраће: ко је информисан; ко је укључен у решавање ситуације; уколико има информација каква је сада ситуација, навести сажето оно што је битно)	Информисан директор установе, педагошки руководилац и Радна група за заштиту од дидскриминације,насиља,злостављања и занемаривања; Укључени су руководилац Пј, и Радна група за заштиту.. У време догађаја због организације рада спојене су старија и средња група Тим одредио мере: Континуирано праћење рада васпитача од стране стручног сарадника Рад са децом,игре и активности за јачање групне кохезије, заједништва и другарства Разговор за родитељима Рад са васпитачима на превентивним активностима у раду са децом на тему безбедности и заштите Ситуација у групи је уобичајена, стабилна,одвија се редован рад по плану
2.	Врста насиља, ниво (по правилнику: физичко, социјално....)	Сумња на пропуст у обављању надзора и заштите деце и ученика од повређивања.
	Учесници (ко су учесници, ког узраста, у ком су односу учесници: одрасли-деца....група...? и сл., околности)	Деца мешовите групе узраста од 5 година и васпитач групе. За време полудневног боравка у послеподневним часовима, два дечака су непажњом васпитача отишла из вртића кући.
	Предузети кораци (најкраће: ко је информисан; ко је укључен у решавање ситуације; уколико има информација каква је сада ситуација, навести сажето оно што је битно)	Информисана је директорка Установе, руководилац ПЈ и Радна група за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања вртића. Укључени су руководилац ПЈ и Радна група за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања вртића. У тој групи је васпитач групе дала отказ и на њено место је радно ангажован други васпитач. Континуирано праћење групе од стране психолога. Разговор са родитељима. Рад са васпитачима на превентивним активностима у раду са децом на тему безбедности и заштите. Ситуација у групи је уобичајена, стабилна, одвија се редован рад.
3.	Врста насиља, ниво (по правилнику: физичко, социјално....)	Сумња на физичко насиље

	Учесници (ко су учесници, ког узраста, у ком су односу учесници: одрасли-деца....група...? и сл., околности)	Дете средње групе и родитељ; родитељ – дете. Вaspитач је уочио модрице на детету.
	Предузети кораци (најкраће: ко је информисан; ко је укључен у решавање ситуације; уколико има информација каква је сада ситуација, навести сажето оно што је битно)	Информисана је директорка Установе, руководилац ПЈ и Радна група за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања вртића. Укључени су руководилац ПЈ и Радна група за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања вртића. Разговор са родитељима детета и континуирано праћење детета у наредном периоду од стране вaspитача групе, сестре за ПЗЗ и психолога вртића. Ситуација у вези са дететом је уредна.
4.	Врста насиља, ниво (по правилнику: физичко, социјално....)	Сумња на сексуално насиље.
	Учесници (ко су учесници, ког узраста, у ком су односу учесници: одрасли-деца....група...? и сл., околности)	Дете средње групе и дете из шире породице. Мајка упознаје чланове вaspитача и психолога вртића да је у породици дошло до покушаја сексуалног зостављања. Упознаје их и са тим које је мере предузела у породици тим поводом (ЦЗСР).
	Предузети кораци (најкраће: ко је информисан; ко је укључен у решавање ситуације; уколико има информација каква је сада ситуација, навести сажето оно што је битно)	Информисана је директорка Установе, руководилац ПЈ и Радна група за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања вртића. Укључени су руководилац ПЈ и Радна група за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања вртића. Дете добро функционише у групи.
5.	Врста насиља, ниво (по правилнику: физичко, социјално....)	Сумња на физичко насиље
	Учесници (ко су учесници, ког узраста, у ком су односу учесници: одрасли-деца....група...? и сл., околности)	Деце средње мешовите групе, дете – дете. Мајка пријављује појаву модрица на детету и сматра да су оне настале у вртићу у игри са другом децом.
	Предузети кораци (најкраће: ко је информисан; ко је укључен у решавање ситуације; уколико има информација каква је сада ситуација, навести сажето оно што је битно)	Информисана је директорка Установе, руководилац ПЈ и Радна група за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања вртића. Укључени су руководилац ПЈ и Радна група за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања вртића. Разговор са мајком детета, реорганизација рада запослених у вртићу, рад са родитељима оба детета, укључивање стручног сарадника за физичко. Ситуација у групи је под контролом, прати се и мере се прилагођавају актуелним потребама групе.
6.	Врста насиља, ниво (по правилнику: физичко, социјално....)	Сумња на физичко насиље.
	Учесници (ко су учесници, ког узраста, у ком су односу учесници: одрасли-деца....група...? и сл., околности)	Дете средње мешовите групе и вaspитач. Хранитељка упознаје чланове Радне групе да је девојчица код куће рекла да ју је вaspитачица ударила по глави.
	Предузети кораци (најкраће: ко је информисан; ко је укључен у решавање ситуације; уколико има	Информисана је директорка Установе, руководилац ПЈ и Радна група за заштиту од

информација каква је сада ситуација, навести сажето оно што је битно)	дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања вртића. Укључени су руководиоца ПЈ и Радна група за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања вртића. На основу прикупљених података насиље није потврђено. Мере: континуирано праћење и пружање подршке детету од стране васпитача, стр.сарадника и хранитељке.
---	--

Осма педагошка јединица

Место	
Установа (педагошка јединица)	VIII
Превентивне активности (кратак извештај о реализованим активностима на превенцији и раду са децом, родитељима, активности Тима и сл.)	У вртићима се редовно примењују превентивне мере како кроз програм, тако и кроз обележавање важних датума. Поводом Светског дана превенције злостављања деце, током новембра месеца, у вртићима је посебна пажња посвећена превентивним активностима помоћу којих су се деца осећала заштићено и сигурно, учила вештине које су им потребне за живот у колективу, била одговорна и толерантна. Висока компетентност практичара и познавање рада по основама програма подразумева континуирано посматрање деце, игре, подршка добробити а самим тим и правовремена подршка детету. Искуства и знања су се размењивала путем хоризонталне размене, Током радне године васпитачи кроз хоризонтално учење су освешћивали значај искуства деце и грађење квалитетних односа који граде са окружењем у периоду раног детињства, знајући да то у великој мери одређује ток и темпо будућег развоја и учења. Бавећи се појмом добробити детета на Тимовима запослених, тумачили смо појам добробити кроз обједињавање разумевања холистичке природе развоја, целовитост процеса неге, васпитања и образовања и интегрисаног учења детета предшколског узраста. Ове радне године у оквиру процеса Самовредновања реализовали смо Фокус групе са родитељима, и оквиру бављења актуелном предложеном тематиком посветили смо се садржајима са циљем стварања инклузивне климе и подршци породици у превенцији свих облика насиља, занемаривања и злостављања, кроз подршку њиховим родитељским компетенцијама. Реализовани су (поред редовних Савета родитеља) и тематски Савети родитеља за представнике Савета и њихове замене са циљем пружања подршке родитељима о значају учења на раном узрасту, „развијајућим капацитетима детета“, значају игре на раном узрасту. На свим родитељским састанцима на почетку школске године, једна од тачака је била упознавање родитеља са процедурама у ПУ и раду Тима

		заштиту деце од насиља, злостављања и занемаривања.
Интервентне активности		
1.	Врста насиља, ниво (по правилнику: физичко, социјално....)	Вртић „Маслачак“ Тим се састао два пута с циљем интервенисања, а поводом сумње на насиље над дететом Ф.Р. од стране вршњака из групе Ф.У., и с циљем доношења закључака у вези ситуације у групи пред полазак у школу. Тим је предузео све потребне кораке у интервенцији и за сваки корак и активности постоје записници и белешке. Током године интервентни тима за заштиту деце од НЗЗ се састајао и организовао активности и план подршке за дете и групу за један случај у вртићу „Калимеро“ и један у вртићу „Весели вртић“. У оба случаја је дефинисан први случај насиља, Агресивна понашања код деце. у вртићима „Чаролија“ „Мрвица“ и „Веселко“ ове радне године није било интервентне активности на нивоу вртића.
	Учесници (ко су учесници, ког узраста, у ком су односу учесници: одрасли-деца....група...? и сл., околности)	Деца- агресивно понашање код деце
	Предузети кораци (најкраће: ко је информисан; ко је укључен у решавање ситуације; уколико има информација каква је сада ситуација, навести сажето оно што је битно)	На основу увида у ефекте реализованих мера и приложени документацију, закључак Тима је: - да нема назнака непожељног понашања детета Ф.У. у односу на дете Ф.Р. а на шта су указивали родитеља детета Ф.Р. - наставиће се подршка васпитачици З. П. на унапређивању њених професионалних компетенција. Након ванредног инспекцијског надзора који је у међувремену извршен по пријави родитеља детета , закључак инспекције је да није било кршења закона у процедурама и активностима које је Установа предузела у овој ситуацији У све случајеве у којима се састајао Тим, укључени су стручни сарадници, васпитачи и родитељи. Васпитачима је пружена подршка и заједно са родитељима донети су предлози активности како у вртићу тако и код куће.
2.	Врста насиља, ниво (по правилнику: физичко, социјално....)	----
	Учесници (ко су учесници, ког узраста, у ком су односу учесници: одрасли-деца....група...? и сл., околности)	---
	Предузети кораци (најкраће: ко је информисан; ко је укључен у решавање ситуације; уколико има информација каква је сада ситуација, навести сажето оно што је битно)	---
*		

*у зависности од броја инцидената

Девета педагошка јединица

Место	Нови Сад
Установа	ПУ"Радосно детињство" IX ПЈ (вртићи: „Гуливер“, „Свитац“, „Бајка“, „Весели возић“, „Звездан“, „Бистричак 1“ и „Бистричак 2“)
Превентивне активности (кратак извештај о реализованим активностима на превенцији и раду са децом, ученицима, родитељима, активности Тима и сл.)	Превентивне активности на нивоу IX ПЈ реализоване су: -у раду са децом, на нивоу јаслених и васпитних група у свим вртићима -у оквиру рада са запосленима свих профила -информисањем родитеља У раду са децом, васпитачи и медицинске сестре-васпитачи су континуирано реализовали превентивне активности у в.о. раду. Организоване су активности које подржавају сигурно и подстицајно окружење, грађење и подстицање социјално прихватљивог понашања, развијање толеранције и ненасилне комуникације кроз игролике активности из збирке „Заштита деце од насиља“, „Вртић без насиља“.Имплементирани су многи савети за животно практичне ситуације (рутине, ритуали, аутентичне ситуације у вртићу и ван њега) из приручника за васпитаче „Вртић као сигурно и подстицајно окружење за учење и развој деце“.У складу са темама пројеката, реализоване су активности из приручника „Здраво одрастање“, „Приручник за подстицање дечјег самопоштовања“, „Чувари осмеха“. Поводом Светског дана превенције злостављања деце, у свим вртићима током новембра месеца, реализоване су превентивне активности које су имале за циљ да се деца осећају сигурно и заштићено. У свим вртићима обележен је Међународни дан породице (15.05.) У раду са запосленима, реализоване су следеће превентивне активности: координатор Тима за заштиту на нивоу Установе, Гордана Литавски, проследила је свим руководиоцима ПЈ писани материјал Актуелне процедуре из области заштите, списак чланова Тима за заштиту на нивоу Установе. На састанцима Тимова вртића сви запослени упознати су са садржајем писаног материјала: „Примена Правилника о протоколу поступања у установи у одговору на насиље, злостављање и занемаривање“, „Правилник о заштити података о личности у ПУ „Радосно детињство“, Процедуре за фотографисање, снимање и начин коришћења техничке опреме у ПУ „Радосно детињство“ и „Актуелне процедуре из области заштите од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања у ПУ „Радосно детињство“, Правила понашања у ПУ „радосно детињство“. Запослени су својим потписом потврдили да су упознати са садржајем наведеног материјала. <i>Информисање родитеља:</i> На првим родитељским састанцима у свим вртићима IX ПЈ родитељи су упознати са основним елементима заштите деце од дискриминације, насиља, злостављања и

	занемаривања (Тим за заштиту на нивоу Установе, Радна група на нивоу сваког вртића, процедуре за фотографисање, Правилник о заштити података о личности и правила понашања у ПУ „Радосно детињство“). Родитељи су информисани о значају превенције и начину како се спроводе интервентне мере у случају сумње на дискриминацију, насиље, злостављање и занемаривање. Ажуриране су све инфо табле за родитеље (Списак чланова Тима заштите на нивоу Установе; списак чланова Радне групе на нивоу вртића; текст са изводом из Посебног протокола за заштиту деце и ученика од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања у образовно-васпитним установама; упутство како пријавити ситуацију дешавања или постојања сумње на дискриминацију, насиље, злостављање и занемаривање; обрасци за пријаву дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања, као и пригодни текстови и брошуре за родитеље на тему заштите деце. Комуникација и сарадња са свим службама у Установи, са циљем подршке деци и родитељима из осетљивих категорија.
Интервентне активности	
	Вртић: „Весели возић“, Јанка Чмелика 110, Нови Сад Социјално насиље (сумња потврђена)
Учесници (ко су учесници, ког узраста, у ком су односу ученици: одрасли-деца...група...? и сл., околности)	Васпитач Дамир Катић и дете М.С. Старија узрасна група
Предузети кораци (најкраће: ко је информисан; ко је укључен у решавање ситуације; уколико има информација каква је сада ситуација, навести сажето оно што је битно)	По протоколу формиран је Тим за заштиту вртића „Весели возић“ који је са директором Установе и родитељима укључен у решавање ситуације. Реализован је оперативни план заштите (у документацији руководиоца ПЈ) који је у позитивном контексту донео резултате.
Врсте насиља, ниво (по правилнику: физичко, социјално.....)	Вртић: „Свитац“, Стојана Новаковића бб, Нови Сад Физичко насиље (сумња потврђена)
Учесници (ко су учесници, ког узраста, у ком су односу учесници: одрасли-деца...група...? и сл., околности)	Физичко насиље од стране мајке детета Д.Б. Старија узрасна група
Предузети кораци Најкраће: ко је информисан; ко је укључен у решавање ситуације; уколико има информација каква је сада ситуација, навести сажето оно што је битно)	По пријави васпитача Јелене Маринков која је видела и пријавила насиље формиран је Тим за заштиту вртића „Свитац“ и са директором, правником, Социјалном службом Установе, Центром за социјални рад и саветником Весном Радуловић укључен у решавање ситуације по Протоколу о заштити. На основу оперативног плана заштите и предузетих мера дете је похађало вртић.

Десета педагошка јединица

Место	
Установа (педагошка јединица)	ПУ „Радосно детињство“ Нови Сад 10.ПЈ
Превентивне активности (кратак извештај о реализованим активностима на превенцији и раду са	У смислу превенције насиља, злостављања, занемаривања и дискриминације реализовале су се активности кроз свакодневни рад кроз које се граде вредности и

децом, родитељима, активности Тима и сл.)	јачају односи. Градили су се квалитетни односи који ће бити основа за постизање дечије добробити. Циљ активности је био развијање самопоштовања, емоционалне писмености, кооперативне комуникације, конструктивно решавање конфликта, препознавање и прихватање различитости. Током целе године се стварала подстицајна васпитна средина која прати индивидуалне и узрасне карактеристике деце, планирале су се и организовале активности које подстичу ненасилну комуникацију, прихватање различитости, препознавање и контролу изражавања емоција, кооперативне игре... 19. новембар нас подсећа да је улога сваког од нас да деци свакодневно пружамо пуно љубави, подршке, разумевања, знања и једно сигурно место за одрастање и на тај начин смо планирали активности у вртићу. Организовали смо: ☐ Недељу пријатељства, недељу лепих речи. ☐ Игре и читали приче из збирке „Предлог превентивних активности“, „Подстицање дечијег самопоштовања путем кооперативне комуникације“, програм „Здраво одрастање“ (нпр. „Свитац тражи пријатеља“, „Прича о змају Гаши“, „Слончић и загрљај у круг“). ☐ Кооперативне игре и игре сарадње (цртање у пару,...). ☐ Игре поздрава. ☐ Формирање простора у вртићу за излагање дечијих радова и исказа на тему другарства, сарадње и толеранције (нпр. заједнички рад четири васпитно-образовне групе на тему „Наш вртић-наша кућа“). Причали смо на тему: ☐ Лепе речи-ружне речи. ☐ Шта ми не прија када ми неко каже нешто, уради... ☐ Шта ми прија и годи када ми неко каже нешто, уради... ☐ Кроз добро одабране приче и бајке, кроз разговор са децом истакли смо лепе поруке о људским врлинама и обрасцима понашања. За одабир активности, у складу са потребама, специфичностима у групи и темама пројекта користила се литература: „Вртић као сигурно и подстицајно окружење за учење и развој деце“- приручник за васпитаче, издавач - Министарство просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије; „Збирка предлога превентивних активности“, група аутора ПУ „Радосно детињство“ Н.Сад ; „Вртић без насиља“, В. Вучковић; „Чувари осмеха“ Психолошке радионице за подстицање развоја деце и одраслих, Игњатовић-Савић Н. (1993), Уницеф, Београд.
Интервентне активности	

1.	Врста насиља, ниво (по правилнику: физичко, социјално....)	Сумња на насиље није потврђена (у току процеса сумња је одбачена као неоснована)
	Учесници (ко су учесници, ког узраста, у ком су односу учесници: одрасли-деца.....група...? и сл., околности)	А. Стефановић мајка детета, дете С.С. Т. Јефтић васпитач
	Предузети кораци (најкраће: ко је информисан; ко је укључен у решавање ситуације; уколико има информација каква је сада ситуација, навести сажето оно што је битно)	Појачан надзор над радом васпитача од стране главног васпитача вртића Златне греде, психолога Ј. Коларовић, руководиоца 10ПЈ Д. Проле. - прачење рада васпитача - прачење понашања детета у васпитној групи - тим за заштиту од насиља и злостављања на нивоу вртића и на нивоу 10ПЈ. Информисани руководиоца 10ПЈ, психолог , педагог, главни васпитач, директор установе.

• Тим за инклузивно образовање у Установи

Тим за инклузивно образовање ПУ „Радосно детињство“ Нови Сад израдио је извештај у складу са Законом о основама система образовања и васпитања, Законом о предшколском васпитању и образовању, као и Статутом ПУ „Радосно детињство“ Нови Сад.

Извештај се односи на радну 2022/23.годину. Обухвата податке о деци којој је потребна подршка и евиденцију пружене подршке деци, што значи да су обједињени подаци Службе за социјалну заштиту (социјална подршка), Службе за превентивно-здравствену заштиту (здравствена подршка), као и Тимова око детета (васпитно-образовна подршка).

Чланови Тима за инклузивно образовање ПУ „Радосно детињство“ Нови Сад за 2022/2023. годину су:

1. Весна Кезуновић, педагог 1. ПЈ
2. Татјана Радунковић, васпитач 2. ПЈ
3. Јадранка Лукић, психолог 3. ПЈ
4. Наташа Стакић, васпитач 4. ПЈ
5. Јелена Црнић, психолог 5. ПЈ
6. Софија Крајновић, педагог 6. ПЈ
7. Елизабета Михајловић, психолог 7. ПЈ и координатор Тима
8. Драгана Милошевић, педагог 8. ПЈ
9. Олгица Вујић, педагог 9. ПЈ
10. Сандра Николић, медицинска сестра васпитач 10. ПЈ
11. Данијела Поповић, представник службе за социјалну заштиту у Установи
12. Далиборка Ракић, представник службе за превентивно-здравствену заштиту у Установи
13. Хајналка Јакшић, логопед у Установи
14. Немања Попов, представник Централног савета родитеља у Установи

У току радне 2022/2023. године је одржано 8 састанака. На састанцима је вођен записник и евиденција присутности.

Подручја рада	Активности	Носиоци активности	Динамика реализације активности
1.Израда Плана рада Тима за инклузивно образовање Установе	Утврђен је садржај плана: подручја рада, активности, носиоци и динамика реализације активности.	Чланови ТИО ПУ Елизабета Михајловић	Септембар, 2022.

	Израђен је План активности Тима за инклузивно образовање за радну 2022/23.годину.		
2.База података о деци из осетљивих група	Формирана је база података о деци којој је потребна додатна васпитно-образовна подршка - 450 деце: 186 деце са говорно-језичким сметњама 4 деце са сметњама у понашању и емоционалним проблемима 187 деце са УПМР 7 деце са моторним сметњама 10 деце са сметњама из спектра аутизма 10 деце са вишеструким сметњама 9 деце са слушним оштећењем 6 деце са оштећењем вида 3 деце са интелектуалним сметњама 2 деце са неспецифичним развојним поремећајем 26 деце из неподстицајне средине	Чланови ТИО ПУ Данијела Поповић Хајрија Аџеми Елизабета Михајловић	Јун, 2023.
	Прикупљени су подаци о начину реализације додатне васпитно – образовне подршке: педагошки профили за 363 деце индивидуализован начин рада за 349 деце	Чланови Тима Елизабета Михајловић	Јун, 2023.
	Израђена је евиденција о пруженим подршкама : лични пратилац за 57 деце педагошки асистент за 25 деце третмани у ШОСО за 349 деце третман у приватној пракси за 10 адаптација уз родитеље, скраћен боравак за 26 деце сензибилизација вршњака за 127 деце сензибилизација родитеља вршњака за 46 деце транзиција за 100 деце	Чланови Тима Елизабета Михајловић Хајрија Аџеми	Јун, 2023.
	На нивоу ПЗЗ службе у току године су се прикупљали подаци за сву децу са нутритивном алергијом, децу са хроничним незаразним болестима (који имају превентивну терапију у вртићу) и децу са вишим степеном подршке. У току евиденције запажене су промене на нивоу предшколске установе у сваком сегменту (повећање алергија на многе намирнице и већи број деце са дијагнозом Diabetes mellitus где је на нивоу ПУ 2020/2021 било четворо деце	Далиборка Ракић	Јун, 2023.

	а од 2022 до 2023 тринаесторо деце). Детаљнији извештај који се односи на пружање здравствене подршке деци је саставни део годишњег извештаја ТИО у Установи.		
3.Сарадња са Тимовима око детета	Информисани су Тимови око детета о активностима ТИО ПУ	чланови Тима	Током године
	Пружана је подршка Тимовима око детета у планирању и реализацији подршке детету. Израђени су кораци у пружању додатне васпитно-образовне подршке детету у вртићу.	чланови Тима	Током године
4. Сарадња са родитељима	На састанку у децембру месецу размењена су мишљења са Немањом Попов, представником Централног савета родитеља у Установи, у вези са пружањем додатне васпитно-образовне подршке деци у Установи.	чланови Тима	Децембар, 2022.
5.Сарадња унутар Установе	Реализована је сарадња са: Тимовима око детета на нивоу педагошких јединица, Службом за превентивно здравствену заштиту и Службом за социјалну заштиту путем редовних састанака ТИО. У оквиру рада Тима размотрена је врста подршке за 198 деце.	Чланови Тима	Током године
	Сарадња са Чарном Јовановић, правницом у Установи и Мином Панић, руководиоцем Стручне јединице у вези са начином вођења базе података деце из осетљивих група у Установи.	Мина Панић Чарна Јовановић Елизабета Михајловић	Новембар, 2022.
	Реализован је заједнички састанак представника Тима за обезбеђивање квалитета и развој установе, Тима за самовредновање и Стручног актива за развојно планирање. Састанку су присуствовали и представници Тима за инклузивно образовање у Установи. Циљ састанка је био повезивање стручних органа Установе у дефинисању и примени мера унапређења квалитета рада.	Јелена Црнић Елизабета Михајловић Мина Панић	Јун, 2023.

	Сарадња са члановима Тима стручних сарадника педагошких јединица: база података за децу којој је потребна додатна в-о подршка	Чланови Тима Елизабета Михајловић	Током године
	Сарадња са Службом за превентивно-здравствену заштиту: евиденција пружених здравствених подршки	Далиборка Ракић Елизабета Михајловић	Јун , 2023.
	Сарадња са Службом социјалне заштите: база података деце којој је потребна подршка	Данијела Поповић Елизабета Михајловић	Јун , 2023.
6.Сарадња са локалном заједницом	Реализован је састанак, са циљем размене информација и искуства, са Александром Миљковић стручном радницом сервиса за услугу личног пратиоца ШОСО „Милан Петровић“, са домом ученика. Редовна размена мишљења, о начину реализације услуге личног пратиоца у вртићима у Установи, са Александром Миљковић стручном радницом сервиса за услугу личног пратиоца ШОСО „Милан Петровић“, са домом ученика током њеног боравка у вртићу и васпитној групи.	Чланови Тима Александра Миљковић Елизабета Михајловић Практичари Александра Миљковић	Новембар, 2022. Током године
	Редовна сарадња са Ресурсним центром ШОСО „Милан Петровић“, са домом ученика у вези са реализацијом логопедских и дефектолошких третмана са децом којој се пружа додатна в-о подршка у вртићу.	Чланови Тима	Током године
	Реализован је састанак представника Тима за инклузију ШОСО „Милан Петровић“ са домом ученика и стручних сарадника ПУ „Радосно детињство“ (сачињен је записник)	Драгана Пашћан Станчетић, ресурсни центар ШОСО „Милан Петровић“ са домом ученика	Фебруар , 2023.
	Присуствовање свечаном отварању Ресурсног центра у ШОСО „Милан Петровић“, са домом ученика. Том приликом су министар просвете РС Бранко Ружић и европска комесарка за иновације, истраживање, културу, образовање и омладину Марија Габријел уручили директорки ШОСО „Милан Петровић“ сертификат о оснивању Ресурсног центра, као и асистивну технологију за рад са децом.	Мина Панић Софија Крајновић Хајналка Јакшић Јелена Црнић Елизабета Михајловић	Април , 2023.

	Учешће на ванредном састанку мреже за боље ментално здравље Карика, у организацији омладинског центра ОПЕНС Циљ састанка је био размена идеја стручњака како би се сагледао начин на који би се искористили ресурси заједнице у циљу унапређења менталног здравља деце. (сачињен је записник)	Јелена Црнић Мина Панић	Мај, 2023.
7.Стручно усавршавање	Рефлексивна у вези са реализованом међународном конференцијом: „Иновативни приступи у раду са потенцијално даровитом децом узраста од 3 до 6 година“.	Драгана Милошевић Елизабета Михајловић	Септембар , 2022.
	Рефлексивна у вези са учешћем на еTwinning националној конференцији: „Инклузија у новој образовној стварности“.	Елизабета Михајловић	Октобар , 2022.
	Извештај са одржане едукације на тему: „Поремећај из спектра аутизма: третман и рад са родитељима“.	Елизабета Михајловић	Децембар , 2022.
	Извештај са одржане обуке: „На заједничком путу учења“ Министарство просвете, УНИЦЕФ и Завод за унапређивање образовања и васпитања је организовало онлајн обуку „На заједничком путу учења“ која је намењена стручним сарадницима – педагозима и психолозима у основним школама и руководиоцима стручних већа наставника разредне наставе, а која има за циљ јачање партнерства између два нивоа образовног система (предшколског и основношколског) у процесу транзиције.	Јадранка Лукић	Фебруар , 2023.
	Приказ рада: „Улога логопеда у вртићу – Искорак у промену праксе логопеда у предшколској установи“ , Хајналка Јакшић, Тамара Јањатов Косановић Рад је приказан на 15. Стручном скупу стручних сарадника Србије који је одржан у Врњачкој Бањи.	Хајналка Јакшић	Април , 2023.
	Примери из праксе – Подршка детету и породици , Татјана Радунковић Татјана Радунковић износи своја лична запажања о понашању и развоју детета (којем се пружала додатна в-о подршка) и истиче значај успостављања „везе“ са	Татјана Радунковић	Мај , 2023.

	дететом од првог дана, као и успостављање партнерског односа са родитељима.		
8.Аналитичко-истраживачки рад	Анализа података у оквиру базе података (по врстама сметњи и пруженим подршкама)	Елизабета Михајловић	Јун , 2023.
	Након више дискусија договорено је да, на основу резултата процеса самовредновања у Установи, чланови Тима за инклузивно образовање реализују испитивање инклузивне климе у Установи у радној 2023/2024. години.	Чланови Тима	Радна 2023/2024.
9.Вођење документације	Извештај о реализованим активностима Тима за инклузивно образовање за радну 2022/2023.годину	Чланови Тима Елизабета Михајловић	Јун , 2023.
	База података о пруженим подршкама деци на нивоу Установе	Елизабета Михајловић	Током године
	Записници са састанака Тима за инклузивно образовање у Установи	Чланови Тима	Током године

Табела 1: број деце којој је потребна додатна подршка по педагошким јединицама

Педагошка јединица	Васпитно-образовна подршка	Здравствена подршка	Оба вида подршке	укупно
I	55	7	1	63
II	37	1	-	38
III	32	5	2	39
IV	32	1	-	33
V	45	2	2	49
VI	42	4	-	46
VII	46	1	-	47
VIII	51	3	-	54
IX	50	2	-	52
X	31	1	-	32
Укупно	421	27	5	453

Табела 2: број деце којој је потребна додатна васпитно-образовна подршка - врста сметњи у развоју

Деца са	1. ПЈ	2. ПЈ	3. ПЈ	4. ПЈ	5. ПЈ	6. ПЈ	7. ПЈ	8. ПЈ	9. ПЈ	10. ПЈ	укупно
Говорно – језичким сметњама	25	18	20	14	19	12	29	22	18	9	186
УПМР	23	14	5	18	20	25	15	20	28	19	187
Моторним сметњама	-	-	-	-	3	-	2	1	1	-	7
Аутизмом или сметњама из спектра аутизма	4	-	-	-	1	-	-	2	1	2	10
Вишеструким сметњама	-	1	6	-	1	-	-	-	1	1	10
Чулним сметњама – слух	1	3	-	-	1	2	-	2	-	-	9
Чулним сметњама - вид	-	-	2	-	-	1	-	2	-	1	6
Интелектуалним сметњама	-	1	-	-	-	-	-	1	1	-	3
Сметњама у понашању и емоционалним проблемима	2	-	1	-	-	-	-	1	-	-	4
Неспецифичним развојним поремећајем	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	2
из неподстицајне средине				1	25						26
Укупно:	55	37	34	33	70	42	46	51	50	32	450

Табела 3: пружене додатне васпитно-образовне подршке на основу извештаја стручних сарадника

ПОДРШКЕ	I ПЈ	II ПЈ	III ПЈ	IV ПЈ	V ПЈ	VI ПЈ	VII ПЈ	VIII ПЈ	IX ПЈ	X ПЈ	укупно
ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНА	55	37	34	32	45	42	46	51	50	31	423
педагошки профил	48	31	25	28	40	37	44	43	42	25	363
индивидуализован начин рада	48	31	25	28	40	36	44	42	39	16	349
ИОП	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
вредновање ИОП-а	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
адаптација уз родитеље, скраћен боравак	-	6	2	-	2	7	5	2	2	-	26
сензибилизација вршњака	45	-	-	-	5	23	2	40	-	12	127
сензибилизација родитеља вршњака	-	-	-	-	2	6	-	30	-	8	46
лични пратилац	7	-	5	2	7	9	10	6	9	2	57
педагошки асистент	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	1
третмани ресурсног центра ШОСО	47	33	28	24	37	37	40	37	41	25	349
транзиција	20	2	5	9	16	13	13	11	8	3	100
Третман у Развојном сав./другом месту	-	-	1	3	-	-	1	5	-	-	10

**Табела 4: број деце из осетљивих група – групе пред полазак у школу,
према евиденцији стручних сарадника**

Врста сметње	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	Укупно
Говорно-језичке сметње	10	2	7	6	6	3	9	6	3	3	55
Вишеструке сметње	-	-	3	-	1	-	-	-	1	1	6
Аутизам и первазивни развојни поремећаји	1	-	-	-	-	-	-	1	-	-	2
УПМР	12	3	3	6	10	3	5	7	5	9	63
Моторичке	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1
Чулне сметње - слух	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	2
Чулне сметње - вид	-	-	1	-	-	1	-	1	-	-	3
Проблеми у понашању и емоционалном развоју	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1
Неспецифичан развојни поремећај	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Неподстицајна средина	-	-	-	1	25	-	-	-	-	-	26
Укупно	23	5	15	13	42	7	14	18	9	13	159

Напомена: према евиденцији Службе за социјалну заштиту ПУ „Радосно детињство“ Нови Сад, за 34-оро деце је одложен полазак у школу.

Годишњи извештај ПЗЗ службе за здравствене подршке за радну годину 2022/2023.

Ове школске године 2022/2023 се одржало осам састанака ТИО на нивоу установе и две радне групе - крајем погугодишта као и крајем школске године. На нивоу ПЗЗ службе у току године су се прикупљали подаци за сву децу са нутритивном алергијом, децу са хроничним незаразним болестима (који имају превентивну терапију у вртићу) и децу са вишим степеном подршке. У току евиденције запажене су промене на нивоу предшколске установе у сваком сегменту (повећање алергија на многе намирнице и већи број деце са дијагнозом Diabetes mellitus где је на нивоу ПУ 2020/2021 било четворо деце а од 2022 до 2023 тринаесторо деце). У сарадњи са психологом Јадранком Лукић одржана је трибина за родитеље, чија деца имају дијагнозу Diabetes mellitus – као знак подршке родитељима и усмеравање на лакше адаптирање деце са таквим проблемом. Нови виши степен је давање терапије Ери Пен у случају контактне алергије на било коју намирницу на коју је дете алергично, еластин, латекс. Поводом тога одржана је обука за медицинске сестре васпитаче и ПЗЗ службу. У сарадњи са ПЗЗ- службом социјалном заштитом и руководиоцем педагошке јединице пратила, стављала децу на виши степен и скидала са истог. 31.5 и 1.6.2023. године одржана је обука за чланове ТИО тима на нивоу установе уз присуство директора предшколске установе на тему „Наставници, васпитачи, сарадници као носиоци квалитетног образовања за сву децу“ (улоге актера у инклузивном образовању). 13.6.2023. одржана је едукација службе ПЗЗ и васпитача који имају децу са дијагнозом Diabetes mellitus од стране саветовалишта из Дома здравља. Тема састанка је: „Оснаживање запослених у приступу и решавању проблематике дијабетеса кроз хопризонталну размену искуства“.

Укупан број здравствених подршки на нивоу предшколске установе „Радосно детињство“

вегани	верски	Здравствене подршке са превентивном заштитом (ефтил, дијазепам, бруфен, ксизал)	Нутритивне подршке (алергије на одређене намирнице)	Здравствене подршке са вишим степеном (Diabetes mellitus, EpiPen, епилепсија, слушни апарат, криза свести)
7	153	121	277	25

• Тим за професионални развој у Установи

Тим за професионални развој и стручно усавршавање у Установи чинили су по један представник из сваке педагошке јединице и координатор Тима Татјана Огризовић Малешевић. Остали чланови: Дубравка Прица Јаблановски, Александра Марин, Маријана Ивановић, Дејана Јотић, Татјана Станковић, Деспина Станковић, Марина Копчок, Зоја Тењи, Софија Кораћ и Милана Дронић.

Координатор Тима сазивао је састанке на којима се водио записник уз евиденцију присутности. У току радне 2022/2023. године реализована су 4 састанка. Тим је континуирано током године сарађивао са осталим стручним органима Установе и благовремено је обавештавао Колегијум и директора Установ 9 са актуелним информацијама.

Активности	Носиоци активности	Време
Размена искуства о остваривању плана свих облика стручног усавршавања медицинских сестара - васпитача, васпитача и стручних сарадника	Координатор и чланови Тима	Континуирано током године
Праћење реализације стручног усавршавања на нивоу вртића	Координатор и чланови Тима	Континуирано током године
Извештавање о тромесечном стручном усавршавању	Координатор и чланови Тима	децембар 2022. март 2023. јун 2023.
Организовање одлазака на стручне конференције и сусрете: - стручни сусрети медицинских сестара - васпитача, Кладово - стручни сусрети васпитача, Тара - стручни сусрети стручних сарадника, Врњачка бања	Координатор Тима	Континуирано током године
Ревидирање Документа о вредновању сталног стручног усавршавања у оквиру 44 сата интерног стручног усавршавања	Координатор и чланови Тима	новембар 2022.
Организовање интерног стручног усавршавања „Примери реалне праксе - Тара, Кладово, Врњачка бања“	Координатор и чланови Тима	децембар 2022.
Израда потврда за презентере, модераторе и учеснике хоризонталних облика учења организованих од стране Тима	Координатор и чланови Тима	Континуирано током године
Прикупљање података о стручном усавршавању запослених и унос података у МПНТР	Координатор и чланови Тима	јануар 2023. јун 2023.
Анализа, предлагање и одабир акредитованих семинара за радну 2023/2024 годину	Координатор и чланови Тима	јун 2023.
Израда годишњег извештаја о реализацији стручног усавршавања запослених за радну	Координатор и чланови Тима	јун 2023.

2022/2023 годину		
Израда годишњег плана рада Тима за радну 2023/2024 годину	Координатор и чланови Тима	јун 2023.

Активности на састанцима Тима за професионални развој и стручно усавршавање за радну 2022/2023. годину

- Први састанак: 08.09.2022. вртић „Палчица“
 - договор о формирању заједничке вибер групе;
 - анализа годишњег плана стручног усавршавања;
 - подела задужења члановима Тима: израда финансијског плана, организација сусрета, израда плана професионалног развоја и плана Тима - Татјана Огризовић Малешевић; израда списка запослених пријављених на семинар - Милана Дронић; израда извештаја о професионалном развоју запослених - Дејана Јотић и Зоја Тењи; контактирање аутора семинара и заказивање - Дејана Јотић; обезбеђивање опреме за семинаре у вртићу - Дубравка Прица Јаблановски; израда извештаја о раду Тима - Татјана Станковић и Софија Кораћ; реализација плана професионалног развоја - сви чланови.
 - увид у списак акредитованих семинара и оквиран број запослених који ће бити распоређени на семинаре: „Игре у природи, игре са ризицима“, „Прилика за свако дете
 - развијање различитих програма предшколског васпитања и образовања“ и
- „Документовање као подршка учењу“.
 - Други састанак: 17.11.2022. вртић „Палчица“
 - ревидирање Документа о вредновању сталног стручног усавршавања у оквиру 44 сата интерног стручног усавршавања;
 - договор за прикупљање фотокопија уверења са акредитованих облика стручног усавршавања и распоред уноса у систем МПНТР.
 - Трећи састанак: 13.12.2022. вртић „Палчица“
 - организација интерног стручног усавршавања у вртићу „Маслачак“. Организовано за 60 медицинских сестара - васпитача, 20 васпитача и 10 сестара за превентивну здравствену заштиту. Приказ радова са сусрета из Таре и Кладова: „Грађење заједнице учења кроз истраживање заједно са децом у пројекту“, „Промена погледа: укљученост деце раног узраста у локалну заједницу“, „Грађење заједнице учења кроз пројекат: Откривамо и упознајемо животињски свет“, „Здрава храна“, „Грађење односа кроз eTwinning пројекат“.
 - Четврти састанак: 22.06.2023. вртић „Палчица“
 - договор о прослеђивању анализе професионалног развоја за месеце март, април, мај, јун;
 - договор о писању извештаја о реализацији стручног усавршавања на нивоу Установе;
 - договор о писању извештаја о раду Тима за професионални развој и стручно усавршавање;
 - договор о писању плана рада Тима за професионални развој и стручно усавршавање;
 - анализа и одабир семинара за радну 2023/2024. годину.

• Стручни актив стручних сарадника у Установи

Стручни актив стручних сарадника чине сви стручни сарадници запослени у Установи. Руководилац стручне јединице, педагог мр Мина Панић планирала је и организовала заједничке састанке Стручног актива, којих је у протеклој години било укупно пет. Поред заједничких састанака свих чланова актива, на иницијативу руководиоца стручне јединице, у току године реализовани су и састанци тимова стручних сарадника педагошких јединица, као и састанци са педагозима за ликовно, музичко и физичко васпитање.

Заједнички састанци свих чланова стручног актива стручних сарадника реализовани су према следећој динамици и садржајима:

Први састанак реализован је 28.10.2022. у вртићу „Вилењак“. На састанку је представљено истраживање на тему „Чему служи педагог?“, ауторке професорице Драгане Бренеселовић, у којем је апострофирана сложеност и значај улоге стручног сарадника у предшколској установи, посебно у процесима промена праксе. Такође је представљен и извештај о активностима стручних сарадника када је у питању транзиција деце. Драгана Тица је из улоге менторке у Установи, када је у питању самовредновање, упознала стручне сараднике са свим фазама предстојећег процеса.

Други састанак одржан је 21.12.2022. у вртићу „Гуливер“, када је и реализован интервју са стручним сарадницима у циљу прикупљања података за актуелни процес самовредновања (Област 1). Марина Копривица је из улоге координатора упознала колеге са планираним активностима у оквиру пројекта ПОРИ (породично оријентисана рана интервенција). Тамара Јањатов информисала је присутне о релевантним увидима са одржаног VI симпозијума Удружења логопеда Србије „Неурогени и развојни поремећаји говора и језика“.

Трећи састанак реализован је са мањим бројем учесника према следећој динамици:

01.03.2023. вртић „Палчица“ Стручни сарадници сарадници I II и III педагошке јединице

02.03.2023. вртић „Новосађанче“ Стручни сарадници IV, V и VI педагошке јединице

03.03.2023. вртић „Калимеро“ Стручни сарадници VII, VIII, IX и X педагошке јединице

Тема састанка била је „Педагошка документација и документовање у Основама програма ПВО „Године узлета“. На састанку су се разматрали конкретни примери педагошке документације, који су препознати као примери за учење. Након сва три реализована састанка, руководилац стручне јединице објединила је све увиде стручних сарадника и покренула дигитално платно, односно Падлет, као начин за размену информација и креирање заједничких садржаја стручних сарадника.

Четврти састанак реализован је 06.04.2023. у вртићу Калимеро, где је стручним сарадницима представљен стручни рад главне васпитачице Сање Миљевић и психолога Драгане Тице, на тему грађење заједнице учења у Кластер вртићу „Калимеро“. Након презентације стручни сарадници су разменили искуства у вођењу промена. У другом делу посете вртићу, реализована је тура по вртићу, где је акценат стављен на уређење заједничких простора вртића и просторних целина у радним собама.

Пети састанак реализован је 22.05.2023. у вртићу „Вилењак“. Тема којом се стручни актив бавио била је превенција менталног здравља. Подсетили смо се приручника „Психолошке кризне интервенције у образовно васпитним установама“ и разменили искуства о превентивним активностима када је у питању ментално здравље. Такође смо разменили увиде стручних сарадника након посета спољних евалуатора, а колегинице које су биле на XV Стручним сусретима стручних сарадника и сарадника ПУ Србије известиле су присутне о најзначајнијим питањима и закључцима са одржаних сусрета.

Састанци стручних сарадника педагога за ликовно, музичко и физичко васпитање и руководиоца стручне јединице реализовани су 22.09.2022. и 27.03.2023. Теме о којима смо разговарали тицале су се начина укључивања стручних сарадника других профила у имплементацију Основа програма, пре свега када је у питању инклузивна пракса и подршка транзицији деце.

Састанци тимова стручних сарадника педагошких јединица и руководиоца стручне јединице реализовани су током године у свим педагошким јединицама. Повод за састанке била је стручна размена о актуелним процесима вођења промена у односу на Основе програма ПВО. Циљ састанака стручних сарадника је повезивање практичара и јачање тимова стручних сарадника на нивоу педагошких јединица. Приликом реализације састанака тимова стручних сарадника педагошких јединица, акценат је такође био и на прегледу педагошке документације стручних сарадника, као и на дискусији о начину унапређивања вођења исте.

Организовање састанака стручних сарадника у мањим групама (на нивоу једне или спајањем три педагошке јединице), препознат је као сврсисходан, те ће се овај модел применити и у наредном периоду. Поред наведеног модела организовања састанака, стручни сарадници су изнели предлог да се организују и тематски састанци на којима би колеге присуствовале према сопственој стручној процени актуелности конкретне теме.

- **Стручни актив васпитача који реализују васпитно-образовни рад на језику националних мањина (мађарском и словачком) у Установи**

Извештај Стручног актива васпитача на мађарском језику

Стручни актив васпитача на мађарском језику чине сви васпитачи који реализују васпитно-образовни рад на мађарском језику (20 васпитача и 3 сестре-васпитача) из укупно 8 вртића и 11,5 група. Координатор актива је васпитач Естер Петровић.

Р.Б.	Списак	ВАСПИТАЧИ	ВРТИЋ
1.	Естер Петровић	Васпитач, координатор Актива	"Дунавски цвет"
2.	Терезија Лелик	Васпитач	"Дунавски цвет"
3.	Мелинда Фалб	Васпитач	"Дунавски цвет"
4.	Маргит Хипик	Васпитач	"Дунавски цвет"
5.	Илона Шаги	Васпитач	"Дунавски цвет"
6.	Естер Ваштаг	Васпитач	"Дунавски цвет"
7.	Габриела Такач	Васпитач	"Маслачак"
8.	Виолета Ердеи	Васпитач	"Маслачак"
9.	Силвија Фехер	Васпитач	"Маслачак"
10.	Валерија Лукач Фодор	Васпитач	"Маслачак"
11.	Ева Рожић	Васпитач	"Веселко"
12.	Јолан Моровиц	Васпитач	"Веселко"
13.	Ева Ковач	Васпитач	"Венди"
14.	Габриела Рамић	Васпитач	"Венди"
15.	Бригита Фаин	Васпитач	"Весели патуљци" Руменка
16.	Илонка Ребачек	Васпитач	"Весели патуљци" Руменка
17.	Ева Остојић	Васпитач	"Сунце"
18.	Кристина Тураи Фараго	Васпитач	"Сунце"
19.	Жужана Урбан	Васпитач	"Зека" Будисава
20.	Анико Киш	Васпитач	"Зека" Будисава
21.	Марта Палатинуш	Сестра-васпитач	"Звончица"
22.	Кристина Сарвак Мандић	Сестра-васпитач	"Звончица"
23.	Ела Баби	Сестра-васпитач	"Дунавски цвет"

Одржана су 3 састанка- стручних Актива током радне године:

- 03.10.2022.год. у 17 часова у вртићу Дунавски цвет
- 11.10.2022.год. у 17 часова на вибер групи "Нагуомáнуáроló óвóпóк"
- 08.06.2023.год. у 17 часова у вртићу Веселко

1. стручни састанак

Дневни ред:

- састав васпитних група
- анализа плана рада за Радну 2022/23 годину
са освртом на Нове основе програма предшколског васпитања и образовања Године узлета
- план стручног усавршавања васпитача
- разно - заједничке манифестације и пројекти током радне године, позоришне представе на мађарском језику...

Место одржавања: вртић Дунавски цвет

Присутно: 16 васпитача и 1 сестра-васпитач.
Састанак је трајао је од 17,00- 18,30 часова.

2. састанак 11.10.2022.год

Дневни ред:

1. Договор о заједничким манифестацијама и празницима током радне године: Miulás-Микулаш, Advent-Адвент, Farsang- Покладе

2. Сарадња Тима мађарских васпитача ПУ Радосно детињство са Мађарским Националним Саветом.

Догворена је помоћ васпитачима у разним облицима стручног усавршавања током октобра месеца 2022.год и надаље током радне године;

а деци која бораве у групама где је рад организован на матерњем, односно мађарском језику и њиховим родитељима обезбедиће се разни видови финансијске помоћи – што у новцу, уджбеницима, прибору за школу, школским торбама...

Место састанка: вибер група "Hagyományápoló óvónők"

Присутно 20 васпитача и 2 сестре васпитача.

О састанку путем вибер укључења обавештен је и члан управног одбора Мађарског Националног савета Едвина Ердод.

Време реализације: 17 – 19 часова.

3. састанак – стручни актив

Дневни ред:

1. резултати рада. Осврт на рад у пројектима. Размена искустава, идеје и могућности у унапређивању рада васпитача

2. извештаји група о активностима и извештаји група пред полазак у школу о упису у основне школе, а све за израду годишњег извештаја Актива

3. извештаји са стручних скупова, семинара

4. план стручних скупова, кампова... током летњег периода

5. предлози и планови за наредну Радну годину

Присутно: 16 васпитача и 1 сестра васпитач

Састанак је одржан у вртићу Весљко 08.06.2023.год.

и трајао је од 17 - 19 часова.

Састанке водио координатор Тима мађарских васпитача: Естер Пертровић.

И ове радне године је активна и актуелна вибер група Hagyományápoló óvónők путем интернета у коју су укључени сви васпитачи и сестре-васпитачи из јаслица, који в-о рад реализују на мађарском језику. То нам је помогло да се све информације на време и брзо размењују и на тај начин буду доступне свим колегицама.

РЕАЛИЗОВАНЕ АКТИВНОСТИ	УЧЕСНИЦИ	ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ
Обележавање Дечије недеље по вртићима кроз разноврсне активности. Заједничке активности деце млађег, средњег, старијег и припремног узраста из вртића Дунавски цвет; заједничке активности две мешовите групе из вртића Маслачак	Сви васпитачи и деца група у којима се в-о рад реализује на мађарском језику	03-07. октобра 2022.год.
"Ádvent" обележавање празничног периода кроз заједнички пројекат група из вртића Дунавски цвет и Маслачак	Васпитачи и деца из три групе из вртића Дунавски цвет и две групе из вртића Маслачак	од 24.11. 2022.год
"Mikulás" прослава празника у вртићима		06.12. 2022.год.

	Вртићи: Маслачак, Дунавски цвет, Веселко, Венди и Зека-Будисава	
Обележавање недеље „Новогодишњих радости“ на нивоу група, вртића.	Све групе у којима се в-о рад реализује на мађарском језику организовале су на нивоу вртића: маскенбале, кићење јелки, израде честитки, капа и поклона за друга	13-23. децембар 2022.год
Традиционално обележавање манифестације "Farsang" (Покладе) са децом, у вртићу Дунавски цвет у организацији васпитача из вртића, а у оквиру пројектних прича појединих група.	Вртић Дунавски цвет, деца из три групе и њихових 6 васпитача који реализују в-о рад на мађарском језику: Естер Петровић, Мелинда Фалб, Илона Шаги, Маргит Хипик, Терезија Лелик, Естер Ваштаг и родитељи деце	21.фебруар 2023.год.
Маскенбали, поворке поводом обележавања Поклада	Деца из вртића у којима се в-о рад организује на мађарском језику	Фебруар 2023.год.
"Hárisnyás Pípi" - "Пипи дуга чарапа" Позоришна представа за децу на мађарском језику у извођењу дечијег драмског позоришта "Diákszínpad" у Новосадском позоришту	Деца и васпитачи из вртића Дунавски цвет	29.04. 2023.год
Посета новосадској штампарији Форум. објављен је и чланак у дневном листу Magyar Szó	Деца из вртића Маслачак са васпитачима: Валерија Л-Ф, Силвија Фехер, Виолета Ердеи, Габриела Балатон	Мај 2023.год.
Посете Основним школама у које се уписују будући прваци из свих мешовитих група и 1 групе пред полазак у школу из вртића Дунавски цвет. Завршне свечаности група а у оквиру затварања пројекта.	Васпитачи који реализу в-о рад на мађарском језику и деца мешовитих и групе пред полазак у школу	током јула 2023. год

В-О рад се одвијао у свим групама где се васпитно-образовни рад са децом одвија на мађарском језику у складу са новим Основама програма ПВО, Стандардима квалитета рада, користећи компетенције васпитача и пратећи интересовања деце, уз сарадњу породице и локалне заједнице.

Заједнички циљ нам је био: Добробит детета

Добробит је вишедимензионални конструкт којим се обједињује разумевање холистичке природе развоја, целовитости процеса неге, васпитања и образовања и интегрисаног учења детета предшколског узраста. У најширем смислу, добробит је капацитет успешног персоналног и интерперсоналног функционисања, испољавања и култивисања људских потенцијала за развој и напредак и може се сагледати кроз три димензије: персоналну (бити добро и функционисати успешно), делатну (умети и хтети) и социјалну (припадати, прихватати и учествовати). Све димензије добробити су међусобно повезане, преклапајуће и узајамно условљене.

Активности смо планирали у својим групама на основу праћења потреба и интересовања деце у складу са програмом установе. Размењивале смо искуства стечена у раду и организовали заједничке пројекте, манифестације.

У оквиру својих пројеката поједине групе су током маја-јуна месеца оствариле посете струковним школама. Тако је мешовита група из вртића Маслачак са васпитачима Виолетом Ердеи и Габриелом Балатон била гост у Уметничкој школи Богдан Шупут.

Будући прваци

У овој Радној години је у 10,5 наставних група уписано 206 малишана углавном мађарске националности. Од тог броја 36 деце је припремног предшколског узраста и 2023/24 године креће у школу, а од тог броја њих 25 ће похађати наставу на мађарском језику.

Број деце која полазе у основну школу - у први разред на мађарском језику:

Вртић Дунавски цвет:

11 деце пп узраста – од тога 6 у ОШ Јожеф Атила,

1 дете у ОШ Соња Маринковић,

3 деце у ОШ Петефи Шандор

1 дете се сели и иде у ОШ у Будисави

Вртић Маслачак:

3+7 деце пп узраста – од тога 2 у ОШ Петефи Шандор,

4 у ОШ Соња Маринковић и

1 дете се сели у Будимпешту

Вртић Сунце: 1 дете пп узраста – од тога 1 у ОШ Петефи Шандор

Вртић Веселко: 2 деце пп узраста – од тога 2 у ОШ Петефи Шандор

Вртић Венди: 1 дете пп узраста - од тога 1 у ОШ Петефи Шандор

Вртић Весели патуљци, Руменка: нема деце пп узраста на мађарском језику

Вртић Зека, Будисава: нема деце пп узраста.

Јаслени узраст деце

Из јаслене групе у вртићу Звончица, где је било уписано 29 деце узраста од 1-3 године, у млађе узрасне групе прелази:

- у вртић Дунавски цвет 2 деце

- у вртић Маслачак 4 деце

- у вртић Венди 0 дете

- у вртић Веселко 2 деце

- у вртић Сунце 3 деце.

Из језички мешовите старије јаслене групе у вртићу Дунавски цвет у млађу узрасну групу на мађарском језику у истом објекту прелези 6 деце.

<i>Групе у 2022/23 радној години</i>			
	Вртић	Узраст	Васпитачи
1	Дунавски цвет	група пред полазак у школу 6-7 година	Илона Шаги Маргит Хипик
2	Дунавски цвет	старија 5-6 година	Естер Петровић Мелинда Фалб
3	Дунавски цвет	мешовита- млађа/ средња 3-5 година	Терезија Лелик Естер Ваштаг
4	Маслачак	мешовита	Виолета Ердеи

		3-7 година	Габриела Такач
5	Маслчак	мешовита 3-7 година	Валериа Лукач Фодор Силвиа Фехер
6	Венди	мешовита 3-7 година	Ева Ковач Габриела Рамић
7	Веселко	мешовита 3-7 година	Јолан Моровиц Ева Рожић
8	Сунце	мешовита 3-7 година	Ева Остојић Кристина Тураи Фараго
9	Зека, Будисава	мешовита 3-7 годин	Жужана Урбан Анико Киш
10	Весели патуљци, Руменка	мешовита 3-7 година	Бригита Фаин Илонка Ребачек
11.	Звончица	јаслени узраст 1-3 година	сестре-васпитачи: Марта Палатинуш Кристина Мандић Сарвак
12.	Дунавски цвет	млађи јаслени узраст 1-2 године	Ела Баби

Стручно усавршавање васпитача

Током радне године планирана је сарадња и учешће на семинарима у организацији:

- ПУ Радоно детињство, Нови Сад,
- Удружења мађарских васпитача Војводине - др. Ана Секе, Мали Иђош,
- Удружење мађарских педагога Војводине – Габриела Лукач, Нови Сад,
- Удружење васпитача Војводине – Радмила Петровић, Нови Сад
- Удружење Чуvara околине из Мађарске - Золтан Молнар
- КОКОС из Мађарске - Дан-Међери Тамаш (Центар за екологију)

Васпитачи и сестре-васпитачи учествовали су на неколико семинара, стручних скупова на свом матерњем језику. Стечена знања преносили су осталим колегицима на стручним тимовима, састанцима и писменим путем на вибер групи.

Остварено

1. "Népi gyermekjátékok és néptáncos mozgás az oktatásban - Дечије народне игре и елементи народног плеса у образовању"
Место реализације: Сента, ОШ Петефи Шандор
Време реализације: 14-15.10.2022.год
Акредитација: 18 бодова Кат. бр 660
Организатор: Национални савет мађарске националне мањине и Педагошки Завод Војводине - Vajdasági Magyar Művelődési Intézet, Magyar Nemzeti Tanács és a Vajdasági Pedagógiai központ
Учесници: Естер Петовић, Габриела Рамић
2. Előadó: Dr Szöke Anna
Време реализације: 29.10.2022.год.
Акредитација: 8 бодова Катошки бр
Организатор: Удружење Мађарских Педагога Војводине
Учесници: Валериа Лукач Фодор, Рената Клајнер, Ела Баби, Терезија Лелик и Естер Петровић
3. "Lehetőségek a fenntartható életmódra való nevelésben - Могућности у образовању за одрживи стил живота"
Предавачи: Золтан Молнар, Анико Молнар, Каталин Бокоди Ковач, Марија Лендваи из Мађарске

Кат.бр 1162 К1, К4, П3

Време реализације: 12.11.2022.год

Акредитација: 8 сати

Организатор: Удружење Мађарских Педагога Војводине

Место реализације: Центар за предавања, Нови Сад

Учесници: Мелинда Фалб, Габриела Балатон, Ела Баби, Виолета Ердеи, Валерија Лукач Фодор, Рената Клајнер, Маргит Хипик, Илона Шаги, Естер Ваштаг, Силвиа Фехер и Естер Петровић

4. Међународна Конференција у Будимпешти, Мађарска

Тема скупа: Образовање деце мађарске националности ван матичне земље, и иновације у образовању

Време реализације: 13-15.11.2022.год

Организатор: Удружење Мађарских Педагога Војводине

Учесници: Валерија Лукач Фодор и Естер Петровић као члан Управног одбора Удружења

5. "Az identitás határán - На ивици идентитета" -dr. Szőke Anna, Korencsi László

Време реализације: 1. део 29.10.2022.год и 2. део 03.12.2022.год

Акредитадија: 8+8сати, 1+1 бод Кат бр 1161 и Кат.бр. 1165 К3, П5

Организатор: Удружење Мађарских Педагога Војводине

Учесници: Естер Петровић

6. „Hatékony technikák a tanulók és ovis gyerekek megismerésére - технике за упознавање деце ”

Предавач: др Дуро Жужана логопед и дефектолог из Мађарске

Кат.бр. 1173 К1, К2, К3, К4, П4

Време реализације: 28.01.2023.год

Место: Центар за предавања, Нови Сад

Организатор: Удружење Мађарских Педагога Војводине

Акредитација: 8 сати

Учесници: Илона Шаги, Валерија Лукач Фодор, Илонка Ребачек, Бригита Фаин, Силвиа Фехер, Маргит Хипик и Естер Петровић

7. "Népzene és népi hangszer az oktatásban - Народна музика и народни инструменти у образовању"

Место одржавања: Бечеј, КУД Петефи Шандор

Време одржавања: 27-28.01.2023.год.

Организатор: Национални Савет Мађара Војводине

Акредитација: Педагошки завод Војводине 661, број бодова: 18

Учествовала: Виолета Ердеи

8. „Lehetőségek a fenntartható életmódra való nevelésben - Могућности у образовању за одрживи стил живота”

Кат.бр. 1166 К1, К4, П3

Време реализације: 25.03.2023.год

Место: Центар за предавања, Нови Сад

Акредитација: 8 сати

Учесници: Шаги Илона, Валерија Лукач Фодор, Маргит Хипик, Терезија Лелик и Естер Петровић

9. "Küszöbön a pedagógiai kultúraváltás - На ивици промене педагошке културе"

Предавачи: професори са Високе Струковне Школе за Васпитаче из Шопрона, Мађарска: Dr Varga László, Kisné Dr Zsámbüki Réka, Dr Simon István Ágoston - а Benedek Elek Soproni Fűzőiskolai kar munkatársai

Акредитација: 8 сати Кат. бр. 16 П2
Време реализације: 29.04.2023.год
Место реализације: Центар за предавања, Нови сад
Организатор: Удружење Мађарских Педагога Војводине
Учествовали: Илона Шаги Мелинда Фалб и Естер Петровић

10. "Lehetőségek a vajdasági magyar népzenei és folklórokutatásban - Могућности мађарске народне музике и фолклора у образовању у Војводини"

Предавачи: Annamária Szabó és Gyurka Gergely a Magyar Nemzeti Táncegyüttes tagjai
- Чланови Мађарског Националног Фолклорног ансамбла
Време реализације: 10.06.2023.год.
Акредитација: 8 сати Кат. бр. 1163 К3, П5
Организатор: Удружење мађарских Педагога Војводине
Учесници: Мелинда Фалб и Терезија Лелик

11. „Tapasztald hogy továbbadhasd – a fenntartható fejlődés alapjai, fenntartható életmód" továbbképzés a Nyári Akadémián

" Основе одрживости развоја- одрживи стил живота" Екологија и одрживост у вртићима, вишедневни камп и семинар за просветне раднике
Kat. br 1159 К2, К3, К4, Р3
Време реализације: 03-06.07.2023.год
Место: центар за предавања, Нови Сад, зграда колегијума Удружења мађарских Педагога Војводине и зграда РТВ Нови сад
Предавачи из Мађарске: Dr Szili Katalin, Molnár Zoltán, Molnárné Kiss Anikó, Lendvai Mária, Bokodiné Kovács Katalin, Szántai Lajos, Dr HalbritterAndrás
Акредитација: 24 сата
Организатор: Удружење мађарских Педагога Војводине, у Организационом одбору: Естер Петровић, васпитач ПУ Радосно детиљство, Нови сад
Учесници: Естер Петровић и Валерија Лукач Фодор.

12. Васпитач Естер Петровић Као члан Управног одбора Удржења Мађарских Педагога Војводине учествовала је:

а/ на међународној конференцији у Будимпешти 13-15.11.2022.год
б/ на годишњој скупштини Управног одбора 03.12.2022.год.
ц/ на потписивању уговора о сарадњи између удружења и КОКОС Еколошког центра из Мађарске о обукама у образовању 04.01.2023.год.

САРАДЊА са локалном заједницом и разним институцијама

Актив васпитача који васпитно-образовни рад са децом реализују на мађарском језику планирао је и ове радне године и успешно реализовао сарадњу са :

- MNT -Мађарским Националним Саветом
- Телевизијом РТВ2, Нови Сад, мађарска редакција
- КУД Петефи Шандор у НС
- Библиотеком у оквиру КУД Петефи Шандор у НС
- Основним школама: Јожеф Атила, Петефи Шандор, Соња Маринковић
- Високом струковном школом за васпитаче НС
- Мађарским позориштем НС, и дечијим позориштем Diákszínpad
- Мађарским дневним листом Magyar Szó.

Од Националног савета Мађарске националне мањине су у јануару 2023.год. стигле у све вртиће где постоје групе које в-о рад реализују на мађарском језику вредне књиге за децу предшколског узраста. Та литература на мађарском језику је од великог значаја у раду са децом и у вртићима а и родитељима код куће.

Такође су сви предшколци, који су се уписали у 1. разред у одељења са мађарским наставним језиком, у јуну 2023. године добили школске торбе. У септемиру их чекају и књиге и комплетна опрема са материјалом потребним за целу школску годину.

Сва деца уписана у групе на мађарском језику добиће и финансијску помоћ од 200 еура од Министарства Мађарске владе у оквиру пројекта VACKOR у организацији Мађарске Националне Мањине Војводине.

Неговање мађарског језика у вртићима

Ове године је настављен пројекат "Anyanyelvápolás" који је покренут предходне радне године измађу ПУ Радосно детињство и Удружења мађарских Педагога Војводине и Министарства Просвете Мађарске владе за неговање мађарског језика код деце из мешовитих бракова.

Активности су се одвијале у две групе: једна у вртићу Маслачак, коју води васпитач Валерија Лукач Фодор, и друга у вртићу Дунавски цвет, коју води васпитач Терезија Лелик. Координатор између група и удружења је васпитач Естер Петровић.

Активности су реализоване у периоду од септембра до јуна месеца 2023. год.

Овим се подстиче боље познавање и савладавање мађарског језика код деце која потичу из језички мешовитих бракова и олакшава им се полазак у школу у разреде где се настава одвија на мађарском наставном језику.

Извештај о раду актива васпитача који в-о. рад реализују на словачком језику

У протеклом периоду 2022/23 године реализовали смо активности са циљем унапређења и неговања словачког језика у оквиру реализације појединих пројеката.

Васпитачице су присуствовале трибини стручног усавршавања под називом Сарадња васпитача предшколских установа разменом примера добре праксе у организације Удружења просветних радника на словачком језику која је била преко интернет мреже.

Заједно са колегицама из објекта „Колибри“ учествовали смо у раду Удружења васпитача просветних радника Словака Војводине и учествовали у припремама за 7. семинар „Долноземских“ Словака у оквиру сарадње са Мађарском и Румунском.

Ангажовали смо се на унапређењу сарадње са породицом. Деца заједно са родитељима, бакама и декама учествовала су путем разних група на интернету у раду вртића као и на манифестацији „Tvorí cela rodina“ (Ствара цела породица) у оквиру које су се представили са песмом, игром, рецитацијама и учествовали у виртуалним радионицама са циљем очувања традиционалних рукотворина.

И ове године смо наставили успешну сарадњу са Националним саветом, Удружењем васпитача и просветних радника Словака у Војводини .

1. Учествовали смо у Виртуално мобилној учионици словачког језика
Укратко виртуелно на словачком о Словачкој, о народним културним споменицима, о најзначајнијим личностима историје и савременицима. У оквиру пројекта едукације организован је и литерарни и ликовни конкурс са циљем да деца на занимљив начин заволе читање, граде свој народни и културни идентитет и интересовање за живу реч у форми причања, читања и слушања и илустровања прича.
2. Словачке приче из целог света (међународни пројекат за децу словачке и у иностранству са циљем да деци на занимљив начин приближимо читање, писање и илустровање прича школараца на словачком језику. Ове године тема је била Моје најмилије јело.

3. Преко образовног пројекта „Учи, инспириши и чувај „. Teach Inspire and Protect (TIP) - “Uč, Inšpiruj a Chrání” упознали смо се са начинима стварања ефективног подстицајног граматичког окружења у оквиру сазнајних и искуствених активности деце које подстичу развој говора и читања неопходних за касније читање са разумевањем.
4. У организацији Националног савета словачке националне мањине учествовали смо на семинару „Podporné aktivity na rozvoj slovenského jazyka“.
5. Наш вртић - као домаћини за васпитаче из целе Србије који васпитно-образовни рад реализују на словачком језику. У првом делу је презентација пројекта као целогодишњег едукационог програма усмереног на практичне-искуствене активности у којима деца упознају 44 врсте поврћа, стичу навике правилне исхране и уз учешће родитеља граде позитиван став према поврћу за цео живот. У другом делу - презентација примера добре праксе.

V ДЕО ИЗВЕШТАЈ СЛУЖБЕ ЗА БЕЗБЕДНОСТ И ЗАШТИТУ НА РАДУ

I Заштита људи и обезбеђење објеката и имовине у Установи регулисани су Правилима о заштити од пожара. Мере ЗОП-а (техничке и организационе), одређене су планом ЗОП-а за све објекте Установе.

II У току 2022/2023. године о недостацима и појавама које могу битно утицати на избијање, ширење и гашење пожара, поред усмених упозорења сачињена су и писмена (извештаји, записници, налози за интервенцију, упозорења, упутства, захтеви и слично).

III У току 2022/2023. године ни једном није дошло до избијања пожара.

Ватрогасна опрема и инсталације (стање и прегледи ПП апарата и хидраната), сервисирани су током августа 2023. године. Сви хидранти су прегледани и испитани на притисак.

По Закону ЗОП-а обавезни смо да хидрантску инсталацију и ПП апарате прегледамо и сервисирамо два пута годишње.

Извршен је преглед паник расвете од стране наше техничке службе у другој половини 2023. Године.

Извршен је делимичан преглед ел.инсталација у свим објектима.

Постављене су једнополне шеме у свим РО у објектима.

У свим објектима постављени су Планови евакуације и Упутства за поступање у случају пожара, а путеви евакуације су прописно обележени.

У току је измена и допуна Правила и Плана ЗОП као и Акта о процени ризика.

Запослени су обучени за безбедан и здрав рад и заштиту од пожара и константно се врши обука нових запослених.

Из области Безбедности и здравља на раду, води се редовна евиденција повреда на раду и свакодневно се лично односе у инспекцију рада.

Повреде деце, као и хаварије на објектима, машинама и алатима свакодневно се пријављују осигуравајућој кући.

Возачи су упућени на лекарске прегледе.

VI ДЕО ДАВАЊЕ НЕПОКРЕТНОСТИ У ЗАКУП

На основу Одлуке о обустави извођења наставе у високошколским установама, средњим и основним школама и редовног рада установе предшколског васпитања и образовања, због опасности од ширења заразне болести COVID-19, ПУ "Радосно детињство" Нови Сад, није издавала непокретности у закуп, закључно до 30.06.2022. године.

Када је престала опасност од ширења заразне болести COVID-19, спроведен је поступак издавања непокретности у закуп на следећи начин:

Издавање непокретности у закуп, на основу Уредбе о условима прибављања и отуђења непокретности непосредном погодбом, давања у закуп ствари у јавној својини, односно прибављања и уступања искоришћавања других имовинских права, као и поступцима јавног надметања и прикупљања писмених понуда („Сл. гласник РС“, бр.16/18), Одлуке о давању у закуп непокретности на којима право коришћења има предшколска установа и основна школа („Сл. гласник Града Новог Сада бр. 57/14, 69/14, 30/15, 44/15, 81/16, 68/17 и 59/18), као и Решења Градског већа о давању сагласности на Одлуку Управног одбора, о давању непокретности у закуп непосредном погодбом (Решење бр.6-2/2022-410-II), Установа је закључила уговоре о закупу, као носилац права коришћења непокретности у јавној својини, на период од две године (01.07.2022-30.06.2024.).

Могућност продужења уговора непосредном погодбом стекли су закупци под истим условима које су имали у претходном периоду, а то је уредно плаћање закупнине и који су затражили продужење уговора о закупу.

Програми су се остваривали, у радној 2022/2023. години, у поподневним часовима, након редовног васпитно-образовног рада, на тај начин Установа је омогућила укључивање деце и родитеља у програме које ће изводити приватне школе и удружења.

Фискултурне сале издају су се издавале за одржавање спортских, културних и образовних активности за децу предшколског и школског узраста од понедељка до петка у термину од 17.00-21.00 сата.

У 13 објеката, у различитим терминима, програме је изводило 10 удружења.

Иначе, почетну цену закупа утврдио је Управни одбор Установе, применом критеријума висине понуђене закупнине и она се креће од 1.075.00 динара по сату, који траје 60 минута, до 1.611.00 динара у зависности од опремљености, површине и других погодности простора који се издаје у закуп.

Прикупљена средства од издавања непокретности у закуп на којима право коришћења има Предшколска установа приход су буџета Града Новог Сада.

У радној 2022/2023. години, организоване су следеће врсте активности:

- Спортске активности (карате, гимнастика)
- Плес и фолклор
- Балет, ритмичка гимнастика,
- Страни језик (енглески и немачки)

ПРЕДСЕДНИК
УПРАВНОГ ОДБОРА

/Снежана Турчан Сакић/